

**Wyższa
Szkoła
Ekonomiczna
w Białymstoku**

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Oceniany kierunek studiów:

Ekonomia (I stopnia), Ekonomia (II stopnia)

Nazwa i siedziba Uczelni:

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku

ul. Zwycięstwa 14/3

15-703 Białystok

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Ekonomia**

1. Poziom/y studiów: studia pierwszego i drugiego stopnia
2. Forma/y studiów: I stopień stacjonarne i niestacjonarne, II stopień niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Ekonomia i finanse

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

3.1. Ekonomia studia I stopnia

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Ekonomia i finanse	158	88

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki o zarządzaniu i jakości	22	12

3.2. Ekonomia – Studia II stopnia

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Ekonomia i finanse	104	87

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
	Nauki o zarządzaniu i jakości	16	13

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Załącznik nr 1

do programu studiów przyjętego
Uchwałą Senatu nr 13/2023 z dnia 27.06.2023 r.

EFEKTY UCZENIA SIĘ

z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4.

Kierunek studiów: **Ekonomia**

Poziom studiów: **studia pierwszego stopnia**

Profil studiów: **praktyczny**

Dyscyplina wiodąca: **Ekonomia i finanse**

Forma studiów: **stacjonarne i niestacjonarne**

Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku Ekonomia, studia pierwszego stopnia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się odniesione do poszczególnych kategorii i zakresów	Odniesienie efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom kwalifikacji 6)
WIEDZA – absolwent ZNA I ROZUMIE		
1E_W01	W zaawansowanym stopniu posiada - wiedzę o ekonomii i finansach i jej miejscu w systemie nauk oraz o jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	P6S_WG
1E_W02	W zaawansowanym stopniu podstawową terminologię używaną w ekonomii i finansach i dyscyplinach pokrewnych	P6S_WG
1E_W03	W zaawansowanym stopniu normy i zasady (prawne, organizacyjne, moralne) w zakresie organizacji, struktur i instytucji społecznych i gospodarczych	P6S_WG
1E_W04	W zaawansowanym stopniu wiedzę na temat gospodarki rynkowej oraz jej mechanizmów	P6S_WG
1E_W05	Ma podstawową wiedzę na temat zachowań konsumentów, producentów i jednostek samorządu terytorialnego	P6S_WK
1E_W06	Ma podstawową wiedzę o podmiotach gospodarczych i relacjach pomiędzy nimi	P6S_WK

1E_W07	Ma podstawową wiedzę o zasadach funkcjonowania sektora publicznego i prywatnego oraz o relacjach pomiędzy nimi	P6S_WK
1E_W08	W zaawansowanym stopniu metody badawcze, narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na opisywanie zjawisk i procesów w ekonomii i finansach z uwzględnieniem dorobku dyscyplin wspomagających	P6S_WG
1E_W09	Zna podstawowe mechanizmy oddziaływania polityki społeczno – gospodarczej państwa i jednostek samorządu terytorialnego na procesy rozwoju gospodarczego i społecznego z uwzględnieniem fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji	P6S_WK
1E_W10	W zaawansowanym stopniu posiada wiedzę o relacjach między strukturami, instytucjami gospodarczymi oraz jednostkami samorządu terytorialnego w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i międzynarodowej i o ich historycznej ewolucji	P6S_WG
1E_W11	W zaawansowanym stopniu rozróżnia i charakteryzuje rodzaje systemów gospodarczych oraz procesy zmian w tych systemach	P6S_WG
1E_W12	Posiada wiedzę dotyczącą funkcjonowania rynku oraz gospodarowania w warunkach ograniczonych zasobów	P6S_WK
1E_W13	W zaawansowanym stopniu zna koncepcje i metody zarządzania oraz powiązania między obszarami i funkcjami zarządzania w różnych podmiotach	P6S_WG
1E_W14	Rozumie istotę i uwarunkowania przedsiębiorczości, wykorzystując wiedzę z zakresu nauk społecznych, ekonomii i finansów oraz dyscyplin wspomagających	P6S_WK
1E_W15	Zna podstawowe przepisy prawne regulujące funkcjonowanie podmiotów gospodarczych zarówno w sektorze publicznym i prywatnym	P6S_WK
1E_W16	Zna etyczne uwarunkowania działalności zawodowej	P6S_WK
1E_W17	Ma wiedzę na temat zasad funkcjonowania podmiotów publicznych na szczeblu centralnym i samorządu terytorialnego	P6S_WK
1E_W18	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent POTRAFI		
1E_U01	Potrafi właściwie opisywać, analizować przyczyny, przebieg oraz prognozować skutki procesów zachodzących w gospodarce i poszczególnych jej podmiotach	P6S_UW
1E_U02	Potrafi zastosować wiedzę teoretyczną w określonym obszarze funkcjonalnym organizacji, dzięki czemu jest przygotowany do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej oraz pracy na stanowisku specjalisty w powiązaniu ze studiowaną specjalnością	P6S_UW

1E_U03	Potrafi dobrać i zastosować odpowiednie metody i narzędzia właściwe ekonomii i dyscyplinom wspomagającym do opisu oraz analizy problemów i obszarów działalności różnych podmiotów	P6S_UW
1E_U04	Potrafi wyjaśnić istotę i zinterpretować tendencje rozwojowe współczesnych systemów gospodarczych	P6S_UW
1E_U05	Potrafi posługiwać się przepisami prawa oraz systemami znormalizowanymi przedsiębiorstwa (zarządzania, finansów, rachunkowości, transportu i logistyki itp.) w celu uzasadniania konkretnych działań	P6S_UW
1E_U06	Potrafi właściwie dobrać źródła i korzystać z informacji w nich zawartych dokonując, oceny i krytycznej analizy tych informacji	P6S_UW
1E_U07	Potrafi posługiwać się specjalistycznym językiem ekonomicznym oraz wyrażać opinie i formułować sądy w mowie i na piśmie	P6S_UK
1E_U08	Przygotowuje prace projektowe, pisemne i wystąpienia ustne w języku polskim i języku obcym z zakresu studiowanego kierunku studiów z wykorzystaniem różnych źródeł i nowoczesnych technik prezentacji	P6S_UK
1E_U09	Umie powiązać wyniki analizy ekonomicznej z systemami decyzyjnymi przedsiębiorstw i organizacji	P6S_UW
1E_U10	Potrafi używać języka obcego - specjalistycznego (ekonomicznego) dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
1E_U11	Realizując przedsięwzięcia projektowe potrafi pracować indywidualnie i w grupie przyjmując w niej różne role i wykorzystując poznane narzędzia z zakresu zarządzania projektami. Ma świadomość znaczenia współpracy w osiąganiu zamierzeń.	P6S_UO
1E_U12	Samodzielnie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności	P6S_UU
KOMPETENCJE – absolwent JEST GOTÓW DO		
1E_K01	Krytycznego określenia stanu posiadanej wiedzy. Docenia znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	P6S_KK
1E_K02	Odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem dorobku i tradycji zawodu. Identyfikacji i rozstrzygania dylematów pojawiających się w środowisku pracy	P6S_KR
1E_K03	Myślenia i działania w sposób kreatywny i przedsiębiorczy oraz jest ukierunkowany do aktywnego życia społecznego i zawodowego przy tworzeniu i prowadzeniu przedsięwzięć	P6S_KO

1E_K04	Postępowania zgodnie z zasadami etyki i wymaga tego od innych, mając świadomość społecznej i prawnej odpowiedzialności za sposób i efekty własnej pracy.	P6S_KR
--------	--	--------

Załącznik nr 1
do programu studiów
przyjętego uchwałą Senatu nr 14/2023
z dnia 27.06.2023 r.

EFEKTY UCZENIA SIĘ

z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4.

Kierunek studiów: **Ekonomia**

Poziom studiów: **studia drugiego stopnia**

Profil studiów: **praktyczny**

Dyscyplina wiodąca: **Ekonomia i finanse**

Forma studiów: **stacjonarne i niestacjonarne**

Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku Ekonomia, studia drugiego stopnia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się odniesione do poszczególnych kategorii i zakresów	Odniesienie efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom kwalifikacji 7)
WIEDZA – absolwent ZNA I ROZUMIE		
2E_W01	W pogłębionym stopniu teorie naukowe w zakresie ekonomii oraz zna rozszerzony zakres współczesnej terminologii nauk ekonomicznych	P7S_WG
2E_W02	W pogłębiony sposób normy i zasady (prawne, organizacyjne, moralne) w zakresie organizacji, struktur i instytucji społecznych i gospodarczych	P7S_WG
2E_W03	W pogłębiony sposób systemy gospodarcze oraz mechanizmy nimi rządzące	P7S_WG
2E_W04	Powiązania między podmiotami gospodarczymi i jednostkami samorządu terytorialnego	P7S_WK
2E_W05	W pogłębiony sposób wybrane metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych właściwych dla ekonomii i finansów oraz dyscyplin wspomagających pozwalające na opisywanie struktur społecznych i procesów w nich zachodzących	P7S_WG

2E_W06	Zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, mechanizmy oddziaływania polityki społeczno – gospodarczej państwa i jednostek samorządu terytorialnego na procesy rozwoju gospodarczego i społecznego	P7S_WK
2E_W07	W zakresie pogłębionym poglądy wybranych rodzajów podmiotów, instytucji i struktur ekonomicznych oraz wybranych kategorii więzi ekonomicznych i ich historyczne ewolucje	P7S_WG
2E_W08	Posiada rozszerzoną wiedzę dotyczącą funkcjonowania rynku oraz gospodarowania w warunkach ograniczonych zasobów	P7S_WG
2E_W09	Ma wiedzę w zakresie zarządzania różnymi obszarami funkcjonowania przedsiębiorstwa, instytucji publicznych, i ich zasobami z wykorzystaniem wiedzy z zakresu ekonomii, finansów, zarządzania i prawa oraz dyscyplin wspomagających	P7S_WK
2E_W10	W pogłębiony sposób uwarunkowania przedsiębiorczości, wykorzystując wiedzę z zakresu różnych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku ekonomia i realizowanych w jego ramach specjalności	P7S_WG
2E_W11	Zna i rozumie przepisy prawa regulujące funkcjonowanie podmiotów gospodarczych oraz jednostek samorządu terytorialnego	P7S_WK
2E_W12	W pogłębionym zakresie metody i narzędzia opisu oraz techniki pozyskiwania, analizy i prezentacji danych właściwych dyscyplinie ekonomia i finanse, a także modelowania struktur gospodarczych	P7S_WK
2E_W13	Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz etycznych uwarunkowań działalności zawodowej	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent POTRAFI		
2E_U01	Potrafi właściwie analizować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki procesów zachodzących w gospodarce	P7S_UW
2E_U02	Posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej	P7S_UW
2E_U03	Potrafi wykorzystać zaawansowane metody i narzędzia właściwe ekonomii i dyscyplinom wspomagającym do opisu oraz analizy problemów i obszarów działalności różnych podmiotów oraz przystosować istniejące lub opracowywać nowe metody i narzędzia.	P7S_UW
2E_U04	Potrafi posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, etycznymi, zawodowymi, itp.) w celu rozwiązywania problemów z zakresu ekonomii, ma rozszerzoną umiejętność w posługiwaniu się tymi normami w dyscyplinie ekonomia i finanse	P7S_UW

2E_U05	Posiada pogłębioną umiejętność właściwego doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, potrafi dokonać, oceny, krytycznej analizy, interpretacji oraz prezentacji tych informacji	P7S_UW
2E_U06	Potrafi sprawnie posługiwać się specjalistycznym językiem z zakresu ekonomii i dyscyplin wspomagających oraz wyrażać opinie i formułować sądy w mowie i na piśmie	P7S_UK
2E_U07	Posiada pogłębioną umiejętność analizowania i oceniania procesów zachodzących w sferze dóbr i usług prywatnych oraz publicznych	P7S_UW
2E_U08	Potrafi używać języka obcego - specjalistycznego (ekonomicznego) dla poziomu B2 + Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UK
2E_U09	Planować i organizować pracę indywidualną i zespołową oraz pracować w grupie przyjmując różne role w pracy zespołów interdyscyplinarnych w środowisku pracy i poza nim oraz komunikowania się z otoczeniem	P7S_UO
2E_U10	Samodzielnie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności i ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7S_UU
KOMPETENCJE – absolwent JEST GOTÓW DO		
2E_K01	Krytycznej oceny stanu posiadanej wiedzy, zdaje sobie sprawę z zagrożeń wynikających z niewystarczającego poziomu wiedzy oraz docenia znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P7S_KK
2E_K02	Przestrzegania i rozwijania zasad etyki oraz wykazuje aktywną postawę wobec problemów etycznych związanych z wykonywanym zawodem	P7S_KR
2E_K03	Odpowiedzialnego podejmowania decyzji w środowisku pracy i poza nim z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych	P7S_KR
2E_K04	Inicjatywy i samodzielności w działaniach gospodarczych i społecznych, udziału w opracowywaniu projektów społecznych oraz potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki takiej aktywności	P7S_KO
2E_K05	Myślenia i działania w sposób kreatywny i przedsiębiorczy w podejmowanej aktywności społeczno-gospodarczej	P7S_KO

Objaśnienie oznaczeń w symbolach:

1E - Kierunek studiów Ekonomia, studia pierwszego stopnia

2E - Kierunek studiów Ekonomia, studia pierwszego stopnia

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K – kategoria kompetencji społecznych

WG – kategoria wiedzy, Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności

WK – kategoria wiedzy, Kontekst – uwarunkowania, skutki

UW – kategoria umiejętności, w zakresie Wykorzystania wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK – kategoria umiejętności, w zakresie Komunikowania się - odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO – kategoria umiejętności, w zakresie Organizacja pracy/ planowanie i praca zespołowa

UU – kategoria umiejętności, w zakresie Uczenie się/planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK – kompetencje społeczne – Oceny/krytyczne podejście

KO – kompetencje społeczne – Odpowiedzialność/wypełnianie zobowiązań społecznych na rzecz interesu publicznego

KR – kompetencje społeczne – Rola zawodowa/niezależność i rozwój etosu

01, 02, 03 i kolejne – numer efektu uczenia się

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w Uczelni
<hr/>	dr prof. WSE - Prorektor ds. współpracy i rozwoju
<hr/>	mgr - Prorektor ds. studenckich
<hr/>	dr- Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia
<hr/>	dr - Opiekun koła naukowego Zysk
<hr/>	dr – Kierownik Centrum Badań i Analiz
<hr/>	Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami
<hr/>	Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich
<hr/>	Specjalista ds. płac
<hr/>	p.o. Dyrektor Biblioteki
<hr/>	Specjalista ds. Kadr
<hr/>	Kierownik Działu spraw studenckich
<hr/>	Specjalista ds. organizacji studiów
<hr/>	Specjalista ds. projektów rozwojowych
<hr/>	Administrator systemów informatycznych

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów _____	4
Prezentacja Uczelni _____	14
Część I. Samoocena Uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym _____	15
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się ____	15
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się _____	28
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie _____	45
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____	59
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie _____	79
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____	86
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____	96
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____	104
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____	114
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____	117
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów _____	137
Część III. Załączniki _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Prezentacja Uczelni

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku (WSEwB) została założona w 1996 roku przez Instytut Rozwoju Gospodarki Spółka z o.o. w Białymstoku. Na mocy Decyzji Ministra Edukacji Narodowej i wpisana do rejestru Uczelni niepaństwowych pod liczbą porządkową 77. Jest Uczelnią bezwydziałową. W jej skład wchodzi jednostki badawczo-dydaktyczne oraz administracyjne.

Posiada **uprawnienia do kształcenia** w systemie studiów wyższych na kierunkach:

- **Ekonomia** – studia I stopnia (licencjackie) oraz studia II stopnia (magisterskie);
- **Bezpieczeństwo i higiena pracy** – studia I stopnia (inżynierskie);
- **Informatyka stosowana** – studia I stopnia (inżynierskie);
- **Prawo – Finansowy** – studia I stopnia (licencjackie).

Uczelnia dysponuje własnym budynkiem w centrum Białegostoku. W budynku znajdują się aula, sale ćwiczeniowe, laboratoria językowe, pracownie komputerowe, bezprzewodowy dostęp do Internetu (WiFi) oraz siłownia. WSEwB posiada własną Bibliotekę wraz z Czytelnią.

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku w latach 2004-2023 zrealizowała ponad 30 projektów finansowanych między innymi z funduszy Unii Europejskiej. Tematy projektów były związane z badaniami rynku pracy, zarządzaniem, elastycznymi formami zatrudnienia, ochroną środowiska, nowoczesnymi systemami informacji.

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku prowadzi także studia podyplomowe i szkolenia. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się studia podyplomowe w zakresie zarządzania Master of Business Administration (MBA).

Kluczowe przewagi Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku to:

- indywidualne podejście do studenta (zajęcia są realizowane w kameralnych grupach – kilku lub kilkunastoosobowych);
- profil praktyczny na wszystkich kierunkach (oferta dostosowana do potrzeb rynku pracy, zajęcia są prowadzone przez praktyków);
- zdolność do efektywnej i skutecznej współpracy z otoczeniem zewnętrznym (szczególnie ze środowiskiem biznesowym);
- doświadczenie w pozyskiwaniu i realizacji projektów ze środków Unii Europejskiej;
- dostępność Uczelni dla studentów z niepełnosprawnościami.

W 2023 roku Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku **zajęła I miejsce w kategorii Uczelnia Roku w województwie podlaskim w „Plebiscycie edukacyjnym 2023”** organizowanym przez Kurier Poranny i Gazetę Współczesną.

Część I. Samoocena Uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Uczelnia otrzymała uprawnienia do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku ekonomia decyzją Ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego nr DSW 3-0145/7/TBM/96 z dnia 5.01.1996r., zaś dla studiów drugiego stopnia – decyzją nr DNS-1-0145-17/TBM/01 z dnia 16.01.2001r.

Polska Komisja Akredytacyjna (PKA) dokonała dotychczas czterokrotnie oceny programowej na kierunku Ekonomia, tj. w 2005 r. (uchwała nr 415/2005), w 2009 r. (uchwała nr 965/2009), w 2016 r. (uchwała nr 442/2016), w 2022 r. (uchwała nr 748/2022), r. Wszystkie wizytacje zakończyły się wydaniem oceny pozytywnej. Od 2022 r. ocena dot. profilu praktycznego.

Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami Uczelni

Obecnie realizowany program kształcenia dla kierunku Ekonomia – studia pierwszego i drugiego stopnia (profil praktyczny) powstał na bazie dotychczas realizowanych programów, zdobytych doświadczeń oraz przy aktywnym udziale współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, nauczycielami oraz samorządem studenckim.

Koncepcja kształcenia na kierunku ekonomia jest **zgodna z misją, wizją, strategią Uczelni** (dokument: „Strategia Rozwoju Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku do 2020 roku (z perspektywą do 2025 roku)”, uchwała Senatu nr 4/2019 z dnia 22 lutego 2019 roku) i kierunkami rozwoju Uczelni. W procesie kształcenia są odzwierciedlone horyzontalne zasady WSEwB: **jakość, rozwój, innowacje i umiędzynarodowienie**. Obecny kształt programów i planów kształcenia oraz proces ich ewolucji zakłada, że absolwenci będą wyposażeni w kompetencje niezbędne na rynku pracy i w życiu społecznym stosownie do wymagań zrównoważonej gospodarki opartej na wiedzy. Adekwatnie do polityki jakości kształcenia, Uczelnia szczególną uwagę zwraca na dostosowanie oferty w sposób zapewniający studentom nowoczesne wykształcenie, stwarzające dobre podstawy do wejścia na rynek pracy. Opracowując koncepcję kształcenia na kierunku Ekonomia uwzględniono potrzebę wyposażenia przyszłych absolwentów w podstawy teoretyczne i pogłębione umiejętności praktyczne, jak też rozwoju kompetencji społecznych umożliwiających **efektywną pracę w zespołach** oraz **elastyczne adaptowanie się do zmiennych uwarunkowań rynku**, w tym rynku pracy. Zwrócono uwagę na **umiejętności i kompetencje związane z ciągłym uzupełnianiem wiedzy, współpracą i postawami przedsiębiorczości**. Atrakcyjny, praktyczny program studiów aktualizowany we współpracy z przedsiębiorcami pozwala przekonać potencjalnych kandydatów do zdobywania gruntownego wykształcenia. **Program jest permanentnie doskonalony**.

**Wizja rozwoju kierunku
oraz zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego
oraz rynku pracy**

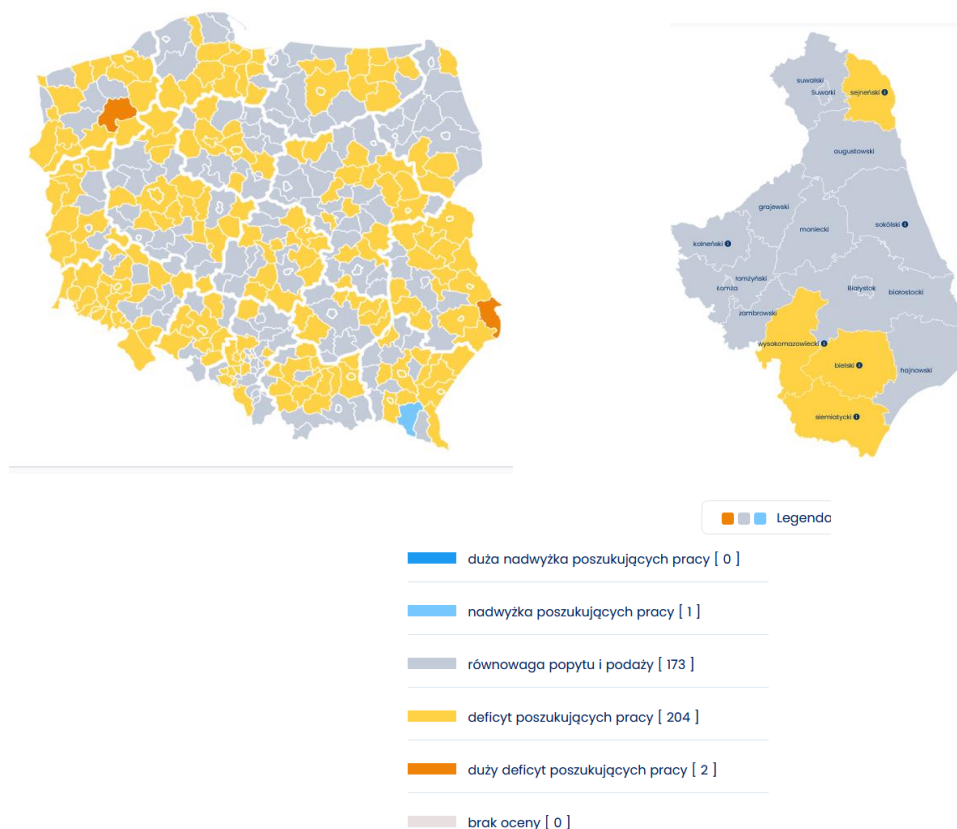
Koncepcja kształcenia na kierunku Ekonomia uwzględnia potrzebę wyposażenia przyszłych absolwentów w **wiedzę teoretyczną** i **umiejętności praktyczne** zgodne z potrzebami rynku pracy. Sposób doboru treści, metod kształcenia pozwala na nabycie przez studentów tzw. **kompetencji przyszłości**. Stawiamy na rozwój kompetencji społecznych, jak: współpraca, budowanie postaw przedsiębiorczych, komunikacja, ale także poznawczych, jak: myślenie krytyczne, kreatywność, myślenie projektowe. Zdajemy sobie sprawę, że na rynku pracy w przyszłości wzrośnie zapotrzebowanie na **umiejętności miękkie**.

Koncepcja kształcenia uwzględnia wnioski z wielu badań branżowych i dot. bilansu kapitału ludzkiego, m.in.

- Raport „Branża Nowoczesnych Usług Biznesowych. Branżowy Bilans Kapitału Ludzkiego”, PARP, Warszawa 2022.
- Barometr **zawodów** (<https://barometrzwodow.pl/modul/prognozy-na-mapach>).

Prognozy na 2024 rok wskazują na deficyt **pracowników ds. rachunkowości i księgowości** (rysunek 1.1.).

Rysunek1.1. Prognoza deficytu pracowników ds. rachunkowości i księgowości w Polsce i w woj. podlaskim.

Źródło: <https://barometrzwodow.pl/modul/prognozy-na-mapach>

W raporcie (Branża nowoczesnych usług ...) zidentyfikowano nowe kompetencje potrzebne na stanowiskach pracy w sektorze. Pracodawcy wskazywali m.in. dostosowanie strategii przywództwa, myślenie projektowe. Wśród kompetencji twardych zwracano uwagę na kwestie techniczne oraz wskazywano bardzo precyzyjne kompetencje ważne ze względu na określone stanowiska. Są to m.in. „Kompetencje zaawansowane księgowe, podatkowe i raportowania finansowego”.

Badania (Barometr zawodów...) wskazują, że w całej Polsce, a także kilku powiatach województwa podlaskiego, istnieje zapotrzebowanie na pracowników ds. rachunkowości i księgowości. **Ten obszar kształcenia stanowi jedną ze specjalizacji WSEwB.** Zgodnie z tym samym źródłem danych, **w przypadku ekonomistów występuje nadwyżka poszukujących pracy** lub równowaga popytu i podaży. Jest to jednak trend malejący, tj. udział nadwyżki zmniejszył się z poziomu 9,9% w 2016 roku do poziomu 0,6% w 2023 roku.

Analiza wyników badań rynku pracy wskazuje na zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu nowoczesnych technologii, analizy danych i w tym właśnie widzimy **lukę rynkową. Wzbogacamy program kierunku ekonomia o kompetencje z tych obszarów, co sprawia, że jest on bardziej interdyscyplinarny i atrakcyjny.** Efektem tych działań jest już istniejąca specjalność, tj. „Data Science w ekonomii”. Nowością jest też specjalność „BHP Business Partner”.

Cel kształcenia oraz sylwetka absolwenta

Studia I stopnia na kierunku Ekonomia

Celem studiów na kierunku Ekonomia I stopnia jest przekazanie studentom wszechstronnej wiedzy ekonomicznej niezbędnej do wykonywania **zawodu ekonomisty, który będzie rozumiał złożoność warunków gospodarowania i posiadał kompetencje uniwersalne.** W programie studiów znajdują się następujące **specjalności: Ekonomia dla menedżerów, Rachunkowość i finanse podmiotów gospodarczych, Ekonomika transportu i logistyki.** Corocznie uruchamiane są minimum dwie specjalności cieszące się największym zainteresowaniem wśród studentów. W roku akademickim 2023/2024 są to: Ekonomia dla menedżerów oraz Rachunkowość i finanse podmiotów gospodarczych.

Tabela 1.1. Opis celów kształcenia i realizowanych przedmiotów na poszczególnych specjalnościach na studiach I stopnia.

Nazwa specjalności (studia pierwszego stopnia)	Opis celów kształcenia	Realizowane przedmioty specjalnościowe
Ekonomia dla menedżerów	Celem kształcenia jest przygotowanie absolwentów do podejmowania działalności gospodarczej i skutecznego jej prowadzenia w oparciu o umiejętnie wypracowane przewagi konkurencyjne lub pracy na stanowiskach urzędniczych i kierowniczych w innych przedsiębiorstwach sektora publicznego lub prywatnego. Absolwentami będą	<ul style="list-style-type: none"> • Współczesne tendencje w zarządzaniu organizacjami • Systemy informacyjne w organizacji • Etyka biznesu • Podstawy prawa gospodarczego

	<p>osoby, które potrafią zaplanować własną ścieżkę kariery i są świadome szans i zagrożeń współczesnej rzeczywistości gospodarczej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Marketing • Ekonomika i organizacja przedsiębiorstwa • Ekonomika i zarządzanie organizacjami publicznymi i pozarządowymi • Prawo pracy • Komunikowanie się w organizacjach • Finanse przedsiębiorstwa • Planowanie strategiczne • Zarządzanie zasobami ludzkimi • Negocjacje w biznesie • Podstawy wyceny • Podejmowanie działalności gospodarczej • Ocena efektywności inwestycji
<p>Rachunkowość i finanse podmiotów gospodarczych</p>	<p>Celem kształcenia jest przekazanie studentom praktycznie użytecznej wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu rachunkowości i finansów jednostek organizacyjnych, zarówno sektora prywatnego jak i publicznego oraz przygotowanie do prowadzenia ewidencji księgowej, dokumentacji kadrowej i płacowej, rozliczeń podatkowych, doboru odpowiednich źródeł finansowania działalności podmiotów gospodarczych. Absolwenci będą przygotowani do pracy w działach księgowych, płac oraz mogą założyć przedsiębiorstwo a następnie samodzielnie prowadzić działalność gospodarczą na własny rachunek wraz z dokumentacją rozliczeń podatkowych i innych rozliczeń publiczno-prawnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rachunkowość finansowa • Dokumentacja kadrowa i płacowa • Finanse lokalne • Rachunkowość podmiotów finansów publicznych • Formy ewidencji podatkowej w małych podmiotach • Sprawozdawczość finansowa • Rachunek kosztów • Ubezpieczenia społeczne • Prawo podatkowe • Rozliczenia podatkowe • Informatyczne systemy finansowo-księgowe • Podejmowanie działalności gospodarczej

		<ul style="list-style-type: none"> • Systemy fiskalne w Unii Europejskiej • Międzynarodowe standardy rachunkowości • Finanse przedsiębiorstwa
Ekonomika transportu i logistyki	<p>Celem kształcenia jest przygotowanie absolwentów do pracy w sektorze transportu, spedycji i logistyki (TSL) na różnych stanowiskach. Program zajęć umożliwia naukę analizowania, planowania i kontroli przepływu finansów, informacji i towarów w przedsiębiorstwach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomika i organizacja transportu • Logistyka • Podstawy handlu zagranicznego • Podejmowanie działalności gospodarczej • Infrastruktura transportowa i logistyczna • Podstawy prawa gospodarczego • Prawo w handlu zagranicznym • Prawo pracy • Marketing • Sektor transportu, spedycji i logistyki • Zarządzanie łańcuchami i sieciami dostaw • Technologie informacyjne w logistyce transporcie i obsłudze celnej • Gospodarka zapasami i magazynem • Badania operacyjne • Analiza ekonomiczna w sektorze TSL

Określono następujące **perspektywy zatrudnienia dla absolwentów studiów I** stopnia na kierunku Ekonomia:

- podjęcie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej;
- praca w sektorze przedsiębiorstw;
- praca w sektorze finansowym (w bankach, towarzystwach ubezpieczeniowych, funduszach inwestycyjnych, biurach rachunkowych i doradztwa podatkowego);

- praca w administracji państwowej i samorządowej.

Na studiach I stopnia sformułowano 18 **kierunkowych efektów uczenia się** w zakresie wiedzy, 12 w zakresie umiejętności i 4 w zakresie kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty uczenia się są spójne z charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty odpowiadają wszystkim kategoriom opisowym ramy kwalifikacji. Kluczowymi efektami uczenia się są:

- posiadanie zaawansowanej wiedzy o ekonomii i finansach i jej miejscu w systemie nauk oraz o jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi;
- posiadanie wiedzy o metodach badawczych, narzędziach, w tym technikach pozyskiwania danych pozwalających na opisywanie zjawisk i procesów w ekonomii i finansach, z uwzględnieniem dorobku dyscyplin wspomagających;
- posiadanie wiedzy o istocie i uwarunkowaniach przedsiębiorczości, z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk społecznych, ekonomii i finansów oraz dyscyplin wspomagających;
- posiadanie umiejętności wykorzystywania posiadanej wiedzy teoretycznej w określonym obszarze funkcjonalnym organizacji, dzięki czemu absolwent jest przygotowany do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej oraz pracy na stanowisku specjalisty w powiązaniu ze studiowaną specjalnością;
- posiadanie umiejętności doboru źródeł i korzystania z informacji w nich zawartych dokonując, oceny i krytycznej analizy tych informacji;
- umiejętność krytycznego określenia stanu posiadanej wiedzy doceniając znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- umiejętność myślenia i działania w sposób kreatywny i przedsiębiorczy oraz ukierunkowania do aktywnego życia społecznego i zawodowego przy tworzeniu i prowadzeniu przedsięwzięć.

Efekty uczenia się dla kierunku zostały zdefiniowane w sposób zapewniający ich osiągnięcie zarówno przez studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Oznacza to, iż poprzez realizację planów i programów studiów na kierunku ekonomia Uczelnia zapewnia uzyskanie takich samych efektów uczenia się na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

Studia II stopnia na kierunku Ekonomia

Celem studiów na kierunku Ekonomia II stopnia jest **doskonalenie kompetencji menedżerskich i kierowniczych** w obszarach działalności związanych z ekonomią i finansami. Absolwenci nabywają **kompetencje gospodarowania zasobami finansowymi, ludzkimi i materialnymi**. Rozumieją rolę innowacji w **budowaniu przewag konkurencyjnych**. W programie studiów znajdują się następujące **specjalności: Ekonomia dla menedżerów, Rachunkowość i finanse podmiotów gospodarczych, BHP Business Partner, Ekonomika transportu i logistyki, Data science w ekonomii, International economics and business management**. W roku akademickim 2023/2024 zostały uruchomione 3 pierwsze specjalności.

Tabela 1.2. Opis celów kształcenia i realizowanych przedmiotów na poszczególnych specjalnościach na studiach II stopnia.

Nazwa specjalności (studia drugiego stopnia)	Opis celów kształcenia	Realizowane przedmioty specjalnościowe
Ekonomia dla menedżerów	Celem kształcenia jest wyposażenie absolwentów w kompetencje menadżerskie i wiedzę w zakresie gospodarowania kapitałem wiedzy, ludzkim, materialnym. Będą przygotowani do pracy na samodzielnych stanowiskach pracy.	<ul style="list-style-type: none"> • Systemy informatyczne w biznesie • Praktyczne aspekty prawa pracy • Public Relation • Controlling • Zarządzanie podatkami • Zarządzanie kreatywnością pracowników w organizacji • Planowanie rozwoju firmy • Rachunkowość zarządcza • Efektywność inwestycji • Restrukturyzacja przedsiębiorstw • Role i umiejętności kierownicze
Rachunkowość i finanse podmiotów gospodarczych	Celem kształcenia jest wyposażenie studenta w wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu rachunkowości, finansów, narzędzi analizy zjawisk finansowych, zasad analizy i oceny działalności przedsiębiorstwa i jej wykorzystania przy podejmowaniu decyzji gospodarczych. Absolwent będzie miał kompetencje związane z zarządzaniem finansami, prowadzeniem rachunkowości oraz będzie potrafił dokonać oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostek gospodarczych. Absolwenci będą przygotowani do pracy w obszarze finansów i rachunkowości w działach księgowych, finansowych czy finansowo-księgowych w dowolnym podmiocie gospodarczym.	<ul style="list-style-type: none"> • Rachunkowość finansowa • Prawo i rozliczenia podatkowe • Rozliczanie wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych • Rachunkowość podatkowa • Analiza finansowa przedsiębiorstwa • Ewidencja i sprawozdawczość projektów wspólnotowych • Rachunkowość zarządcza • Informatyczne systemy rachunkowości • Ekonomia podatkowa • Zarządzenie finansami podmiotów gospodarczych

<p>BHP Business Partner</p>	<p>Specjalność jest adresowana głównie do absolwentów studiów Bezpieczeństwo i higiena pracy, którzy są przygotowani do pracy na stanowiskach w służbie BHP. Celem realizacji specjalności jest wyposażenie absolwentów w dodatkowe kompetencje pozwalające na projektowanie i wdrażanie, a także doskonalenia zintegrowanych systemów zarządzania. Studenci są przygotowani do egzaminów na Audytora wewnętrznego zintegrowanych systemów zarządzania (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001). Istotną kwestią jest także nauczanie kultury bezpieczeństwa.</p> <p>Wartością dodaną jest możliwość dywersyfikacji wykształcenia dla absolwentów studiów BHP.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura bezpieczeństwa • Zarządzanie procesem produkcyjnym • Ekonomika przedsięwzięć z zakresu BHP • Public Relation • Zintegrowane systemy zarządzania • Komputerowe wspomaganie służby BHP • Zarządzanie kreatywnością pracowników w organizacji • Planowanie rozwoju firmy • Efektywność inwestycji • Restrukturyzacja przedsiębiorstw • Role i umiejętności kierownicze
<p>Ekonomika transportu i logistyki</p>	<p>Celem kształcenia jest przygotowanie absolwentów do pracy w sektorze transportu, spedycji i logistyki (TSL) na stanowiskach managerskich. Program zajęć umożliwi naukę analizowania, planowania i kontroli przepływu finansów, informacji i towarów w przedsiębiorstwach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomika transportu i logistyki • Zarządzanie logistyczne • Ekonomika i organizacja handlu zagranicznego • Projektowanie procesów logistycznych • Systemy transportowe i logistyczne • Zarządzanie międzynarodowymi łańcuchami i sieciami dostaw • Gospodarka magazynowa • Technologie informacyjne w procesach logistycznych i transporcie • Prawo celne i podatkowe • Rynek transportu, spedycji i logistyki • Analiza efektywności

<p>Data science w ekonomii</p>	<p>Specjalność jest adresowana głównie do absolwentów studiów informatycznych I stopnia, którzy mają wiedzę w zakresie budowy systemów komputerowych, systemów operacyjnych, sieci komputerowych i baz danych. Absolwenci będą przygotowani m.in. do analizy dużych baz danych, wnioskowania, ale także podejmowania decyzji zarządczych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wirtualizacja i kontenery • Data Science • Uczenie maszynowe w Python • Public Relation • Systemy zarządzania bazami danych • Big Data • Zarządzanie kreatywnością pracowników w organizacji • Planowanie rozwoju firmy • Efektywność inwestycji • Restrukturyzacja przedsiębiorstw • Role i umiejętności kierownicze
<p>International economics and business management</p>	<p>Specjalność w języku angielskim. Daje możliwość zdobycia specjalistycznej wiedzy na temat gospodarki w wymiarze krajowym i międzynarodowym oraz rynków finansowych. Absolwenci będą zdolni do przygotowania i realizacji strategii biznesowych na rynkach międzynarodowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • European economic integration • International business strategy • Globalization and development • Global financial markets • International business law • International marketing • Environmental economics and policy • International banking • Corporate social responsibility • International communication and media • Cross-cultural management

Na studiach II stopnia sformułowano 13 **kierunkowych efektów uczenia się** w zakresie wiedzy, 10 w zakresie umiejętności i 5 w zakresie kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty uczenia się są spójne z charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na

poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty kierunkowe odpowiadają wszystkim kategoriom opisowym ramy kwalifikacji. Kluczowymi efektami uczenia się są:

- posiadanie pogłębionej wiedzy na temat norm i zasad (prawnych, organizacyjnych, moralnych) w zakresie organizacji, struktur i instytucji społecznych i gospodarczych;
- posiadanie wiedzy na temat wybranych metod, narzędzi i technik pozyskiwania danych właściwych dla ekonomii i finansów oraz dyscyplin wspomagających pozwalających na opisywanie struktur społecznych i procesów w nich zachodzących;
- posiadanie umiejętności wykorzystywania posiadanej wiedzy do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- umiejętność wykorzystywania zaawansowanych metod i narzędzi właściwych ekonomii i dyscyplinom wspomagającym do opisu oraz analizy problemów i obszarów działalności różnych podmiotów oraz przystosowania istniejących lub opracowywania nowych metod i narzędzi;
- umiejętność krytycznej oceny stanu posiadanej wiedzy, zdaje sobie sprawę z zagrożeń wynikających z niewystarczającego poziomu wiedzy oraz docenia znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych;
- myślenie i działanie w sposób kreatywny i przedsiębiorczy w podejmowanej aktywności społeczno-gospodarczej.

Kształcąc na profilu praktycznym, kontynuujemy niektóre dobre praktyki kształcenia ogólnoakademickiego. Nadal realizujemy zadania włączające naszych studentów do aktywności naukowych. Stoimy na stanowisku, że aktywność studentów jest nierozdzielalnym elementem kształcenia w szeroko pojętym procesie zdobywania wiedzy i kompetencji obok istotnych umiejętności praktycznych.

Obserwujemy także rynek kształcenia komercyjnego praktycznego. Na tej podstawie **budujemy nową strategię działania i projektujemy zmiany**. W najbliższych 2 latach zamierzamy zlikwidować część zajęć o charakterze wykładowym i zastąpić praktycznymi, uwzględniającymi rzeczywiste potrzeby lokalnego rynku pracy.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystanie wzorców krajowych i międzynarodowych

Cechą wyróżniającą koncepcję kształcenia na kierunku ekonomia I stopnia jest **kompleksowość w zakresie kształcenia ekonomisty, który będzie rozumiał złożoność warunków gospodarowania i posiadał kompetencje uniwersalne** oraz będzie przygotowany do podjęcia pracy w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych czy jednostkach administracji państwowej i samorządowej. Wartością dodaną jest interdyscyplinarne spojrzenie z perspektywy tego zawodu. Oznacza to, że absolwent jest wyposażony w wiedzę specjalistyczną niezbędną na tym stanowisku, ale także rozumie bardzo złożoną rzeczywistość, w której funkcjonuje. Umie wykorzystywać w swojej pracy nowoczesne technologie.

Cechą charakterystyczną kwalifikacji absolwenta jest połączenie wiedzy i umiejętności z zakresu ekonomii, finansów a także dyscyplin komplementarnych (np. zarządzania, matematyki, statystyki), pozwalających na rozpoznawanie, diagnozowanie i rozwiązywanie problemów gospodarczych, a także praktycznych umiejętności założenia i poprowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Na studiach II stopnia nacisk jest położony na **nabycie kompetencji managerskich i umiejętności związanych z projektowaniem procesów, planowaniem rozwoju firmy, efektywnym gospodarowaniem wiedzą i zasobami ludzkimi**. Ponadto cechą wyróżniającą jest nabycie wiedzy i umiejętności z ekonomii, finansów oraz z dyscyplin komplementarnych jak np. zarządzanie, wnioskowanie statystyczne, ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych, informatyka w biznesie, rachunkowość finansowa, zarządcza i podatkowa czyli wyposażenie absolwenta w instrumenty analizy zjawisk ekonomicznych i finansowych, umiejętności wykorzystania rachunkowości i finansów w zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz przygotowanie go do pracy w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych czy jednostkach administracji państwowej i samorządowej.

Uczelnia **na bieżąco dostosowuje koncepcję kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy**, poprzez analizę potrzeb i stałą aktywną współpracę z przedstawicielami biznesu. Jesteśmy członkiem Polskiego Klastra Budowlanego. Krajowego Klastra Kluczowego (<https://polskiklaster.pl/>), który skupia różnorodne firmy z różnych branż. W szeregach Klastra znajdują się firmy zainteresowane rozwojem, cyfryzacją budownictwa, promocją, oraz innowacjami. Uczestnictwo w organizowanych przez Klaster seminariach, forach jest doskonałą okazją do dyskusji na temat zapotrzebowania na pracowników na lokalnym rynku pracy. Uczelnia ma też swojego przedstawiciela w Podlaskiej Regionalnej Radzie Przemysłu Przyszłości (<https://przemyslprzyszlosci.gov.pl/rady-regionalne/podlaska-regionalna-rada-przemyslu-przyszlosci/>). W skład Rady wchodzi regionalni przedsiębiorcy, którzy mają ogromne doświadczenie w praktyce budowania i rozwijania przedsiębiorstw w zmiennych warunkach gospodarczych, ale także przedstawiciele klastrów i izb gospodarczych, którzy na co dzień wspierają lokalnych przedsiębiorców w ich działalności. Podlaska Regionalna Rada Przemysłu Przyszłości aktywnie organizuje szkolenia i warsztaty dla regionalnych przedsiębiorców, a także poprzez czynny udział jako ciało doradcze i merytoryczne w różnych regionalnych wydarzeniach społeczno-gospodarczych, takich jak kongresy, konwencje, panele dyskusyjne, itp. Uczestnictwo w tych gremiach i organizowanych wydarzeniach jest dla nas **inspiracją do doskonalenia programu kształcenia**.

Inne źródła wykorzystane przy projektowaniu i aktualizacji koncepcji i programu kształcenia:

- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030;
- Strategia Rozwoju Miasta Białegostoku do 2030 roku;
- „Plan rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2021–2027+”.

Koncepcja kształcenia została także porównana z koncepcjami realizowanymi w innych uczelniach. Struktura programu jest podobna, natomiast opisana wyżej koncepcja posiada cechy, które ją wyróżniają:

- duże uprządkowanie procesu kształcenia;
- możliwość zdobywania dodatkowych kwalifikacji w czasie trwania studiów.

Podsumowanie

Koncepcja kształcenia na studiach I i II stopnia na kierunku ekonomia jest zgodna z potrzebami rynku pracy i opiera się na potencjale Uczelni (tj. kadra dydaktyczna z dużym dorobkiem praktycznym, wiedza ekspercka z zakresu finansów i rachunkowości, nowoczesnych technologii i analizy danych, planowania rozwoju firmy i zarządzania). Umożliwia to różnicowanie programu poprzez ofertę różnych specjalności. Efekty uczenia się dla kierunku zostały zdefiniowane

w sposób zapewniający ich osiągnięcie zarówno przez studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	zaleca się dostosowanie treści efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 (studia pierwszego stopnia) i na poziomie 7 (studia drugiego stopnia) Polskiej Ramy Kwalifikacji;	<p>Uczelnia dokonała korekt w treści efektów uczenia się w taki sposób, aby dostosować ją do charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 (studia pierwszego stopnia) i 7 (studia drugiego stopnia) Polskiej Ramy Kwalifikacji (uchwały Senatu nr 11-12/2023 z dnia 29.06.2022 r.)</p> <p>Skorygowane efekty uczenia się uwzględniają: na studiach pierwszego stopnia charakterystykę opisową P6S_UW (efekty 1E_U01 do 1E_U06); na studiach drugiego stopnia charakterystykę opisową P7S5_UW (2E_U01 do 2E_U05 oraz 2E_U07).</p> <p>Coroczna analiza programów studiów i efektów uczenia udokumentowana sprawozdaniami z realizacji efektów uczenia, protokołami ze spotkań UZJK, skutkowałą dalszymi korektami efektów uczenia, na studiach II stopnia zmianie uległa treść efektu dotyczącego umiejętności (2E_U03), dodano zapis „umiejętności uwzględniające przystosowanie istniejących lub opracowywanie nowych metod i narzędzi”, (uchwała senatu nr 14/2023 z dnia 27.06.2023 r.)</p>
2.	zaleca się podjęcie systemowych działań projakościowych, które wyeliminują w przyszłości wystąpienie uchybień będących podstawą obniżenia oceny kryterium 1.	<p>Po wizytacji położono większy nacisk na analizę otrzymywanych informacji i ich miarodajność poprzez modyfikację corocznego sprawozdania z realizacji efektów uczenia. Wprowadzono w ramach udoskonalania coroczne szkolenia i konsultacje dotyczące sporządzania sylabusów, oraz spotkania zespołów w celu kompleksowego spojrzenia na prezentowane treści programowe. Wdrożono dalsze prace nad udoskonaleniem USZJK, czego efektem są zatwierdzone zarządzeniem nr 28/2023 zmiany dotyczące wprowadzenia narzędzi pozwalających na monitorowanie i doskonalenie Systemu Jakości Kształcenia (Szerzej opisane w kryterium 10 – Tabela 10.1 w formie ankiet, hospitacji, ocen kadry dydaktycznej, spotkań i innych analiz), umożliwiających bardziej efektywną i miarodajną analizę. Określono przy tym cele podejmowanych działań, terminy ich stosowania i wyznaczono osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie i opracowanie wyników. W opinii Uczelni pozwoli to na skuteczniejszą realizację założonych zadań i wprowadzanie skutecznych działań projakościowych. Więcej informacji w Kryterium 10.</p>

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia

Realizowany w bieżącym (2023/2024) roku akademickim **program studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku ekonomia o profilu praktycznym** realizowany jest na podstawie programów zatwierdzonych Uchwałami Senatu Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku.

Dla studiów I stopnia:

Uchwała nr 13/2023 z 27.06.2023 r. – obowiązuje cykl od roku akad. 2023/2024

Uchwała nr 11/2022 z 29.06.2022 r. – od roku akad. 2022/2023

Dla studiów II stopnia:

Uchwała nr 14/2023 z 27.06.2023 r. – od roku akad. 2023/2024

Uchwała nr 12/2022 z 29.06.2022 r. – od roku akad. 2022/2023

Treści programowe przewidziane programem studiów na kierunku Ekonomii I i II stopnia są spójne z obecną koncepcją kształcenia i celami kształcenia. Zapewniają **efektywny przekaz wiedzy i kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych**, które wspólnie są szczególnie ważne. Specyfika i zgodność treści programowych oraz przypisanych im efektów uczenia się uwzględniają **badania prowadzone wśród studentów, potencjał dydaktyczny nauczycieli**, ale także **potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego**. Program przyczynia się do zwiększenia kompetencji miękkich, takich jak praca zespołowa, kreatywność, myślenie krytyczne, myślenie projektowe, ale także umożliwia **indywidualizację rozwoju i wyboru** własnej ścieżki przez studenta.

Dobór kluczowych, obligatoryjnych treści kształcenia jest ściśle związany z kierunkowymi efektami uczenia się. Treści te określone zostały w programach studiów I i II stopnia dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej.

Liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia są określone w planie i programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych łącznie oraz dla poszczególnych zajęć i grup zajęć. **Studia na kierunku Ekonomia I stopnia są realizowane w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Na kierunku Ekonomia II stopnia na studiach niestacjonarnych.**

Plany studiów obejmują bloki zajęć **kształcenia ogólnego, podstawowego, kierunkowego i specjalnościowego**. Studenci mają także obowiązek zaliczenia **przedmiotów fakultatywnych** (tzw. przedmioty do wyboru). Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku zapewnia studentom na studiach I i II stopnia wybór modułów kształcenia w wymiarze ponad **30% liczby punktów ECTS**, wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia, tj.:

- studia I stopnia - 33%;
- studia II stopnia - 40%.

Wykaz wybranych **przedmiotów do wyboru** realizowanych w latach 2020-2024 przedstawiono w tabeli 2.1.

Tabela 2.1. Wykaz wybranych przedmiotów do wyboru realizowanych w latach 2020-2024

PRZEDMIOTY DO WYBORU W LATACH 2020-2024	
EKONOMIA I STOPNIA	EKONOMIA II STOPNIA
Komunikacja interpersonalna i autoprezentacja	Obsługa systemu finansowo-księgowego SFINKS
Podatki i opłaty lokalne	Współpraca z mediami
Ekonomiczne podstawy rynku nieruchomości	Harmonizacja podatkowa w Unii Europejskiej
E-biznes	Komunikowanie się w organizacji
Instrumenty pochodne	Wystąpienia publiczne
Wystąpienia publiczne	
Prawne aspekty prowadzenia dokumentacji pracowniczej	
Konkurencyjność przedsiębiorstw	
Europejskie i międzynarodowe prawo pracy	
Współczesne modele biznesu	
Planowanie finansowe w JST	

W programie zostały także uwzględnione **lektoraty**. Realizowany program studiów umożliwi osiągnięcie przez studenta zaplanowanych efektów uczenia się związanych ze znajomością języka obcego. Są to dla studiów I stopnia m.in. następujące efekty:

- 1E_U08 - Przygotowuje prace projektowe, pisemne i wystąpienia ustne w języku polskim i języku obcym z zakresu studiowanego kierunku studiów z wykorzystaniem różnych źródeł i nowoczesnych technik prezentacji
- 1E_U10 - Potrafi używać języka obcego - specjalistycznego (ekonomicznego) dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Natomiast w przypadku studiów II stopnia:

- 2E_U08 - Potrafi używać języka obcego - specjalistycznego (ekonomicznego) dla poziomu B2 + Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Program uwzględnia także **szkolenie BHP i PPOŻ**. Studenci odbywają obowiązkowe **szkolenie biblioteczne** organizowane przez pracownika Biblioteki WSEwB.

Treści programowe na kierunku Ekonomia uwzględniają zakres **dziedziny nauki społeczne** (w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości) i gwarantują realizację wszystkich kierunkowych efektów uczenia się.

Harmonogram realizacji programu studiów

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć zawarte są w integralnej części programu studiów jaką jest plan studiów, który uwzględnia:

- formę studiów (stacjonarne lub niestacjonarne), liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS niezbędną do ukończenia studiów;
- wykaz zajęć, których zaliczenie jest wymagane do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie kształcenia;
- semestralny wymiar godzin realizowanych w ramach wszystkich zaplanowanych form i typów zajęć oraz metod kształcenia;
- formę zaliczenia stwierdzającą osiągnięcie efektów uczenia się przez studenta;
- liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach poszczególnych zajęć.

Tabela 2.2. Moduły zajęć wraz z liczbą godzin zajęć oraz liczbą punktów ECTS na studiach I stopnia

Grupy przedmiotów	Godziny		ECTS
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	
I. Przedmioty kształcenia ogólnego	154	74	11
II. Przedmioty podstawowe	435	203	54
III. Przedmioty kierunkowe	195	91	20
IV. Przedmioty specjalnościowe	675-705	315-329	44
V. Lektoraty z języków obcych	120	56	6
VI. Wychowanie fizyczne	60	-	0
VII. Seminarium dyplomowe - w tym praca dyplomowa	60	32	15
VIII. Praktyki studenckie	750	750	30
Ogółem	2449-2479	1521-1535	180

Zgodnie z harmonogramem realizacja programu studiów I stopnia uwzględnia:

- zajęcia lub grupy zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów: studia stacjonarne 111 punktów ECTS, co stanowi 62%;
- zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne - 132 punktów ECTS, co stanowi 73%.

Tabela 2.3. Moduły zajęć wraz z liczbą godzin zajęć oraz liczbą punktów ECTS na studiach II stopnia

Grupy przedmiotów	Godziny		ECTS
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	
I. Przedmioty podstawowe	210	98	31
II. Przedmioty kierunkowe	165	77	26
III. Przedmioty specjalnościowe	420-450	196-210	28
IV. Seminarium magisterskie - w tym praca dyplomowa	60	32	20
V. Praktyki studenckie	375	375	15
Ogółem	1230-1260	778-792	120

Zgodnie z harmonogramem realizacja programu studiów II stopnia uwzględnia:

- zajęcia lub grupy zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów: studia stacjonarne 67 punktów ECTS, co stanowi 56%;
- zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne - 91 punktów ECTS (76%).

Wskaźniki dotyczące programu studiów zaprezentowane są również w części III. Raportu - Załącznik nr 1, Tabela 3.

Czas trwania studiów: 3-letni na studiach I stopnia i 2-letni na studiach II stopnia. Dostosowany jest on do efektów uczenia się dla ocenianego kierunku, przy uwzględnieniu nakładu pracy własnej studentów. W sylabusach oszacowano nakład pracy studentów, niezbędny do zaliczenia przedmiotu, zgodnie z zasadami ECTS. Wyliczone nakłady pracy studenta uwzględniają liczbę godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela, godzin potrzebnych na wykonanie prac cząstkowych, przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu oraz do samodzielnego utrwalania i uzupełniania wiedzy. Oszacowania nakładów pracy dokonują osoby odpowiedzialne za realizację przedmiotów, przy założeniu, że **realizacja 1 pkt. ECTS wymaga co najmniej 25 godz. nakładu pracy studenta.**

Egzemplifikacja kompleksowości programów kształcenia.

Ścieżka kształcenia ekonomisty, specjalisty rachunkowości i finansów

Poniżej zaprezentowano **przykład osiągnięcia zakładanych celów kształcenia.** Dotyczy on ścieżki kształcenia na specjalności rachunkowość i finanse.

Blok „Rachunkowość przedsiębiorstw”

Program studiów pozwala na nabycie wiedzy z rachunkowości przedsiębiorstw, rachunkowości sektora finansów publicznych, ubezpieczeń społecznych i kadr oraz przedsiębiorczości i in., który umożliwi podjęcie pracy od razu po ukończeniu studiów. Przykładowo podstawy teoretyczne,

prawne i praktyczne dotyczące **rachunkowości przedsiębiorstw** studenci poznają na przedmiotach:

- Rachunkowość;
- Sprawozdawczość finansowa;
- Rachunkowość finansowa;
- Rachunek kosztów;
- Formy ewidencji podatkowych w małych podmiotach.

Wiedza ta następnie jest uzupełniana o zajęcia praktyczne w sali komputerowej z wykorzystaniem programu finansowo-księgowego w ramach przedmiotów:

- Informatyczne systemy rachunkowości;
- Informatyczne systemy finansowo-księgowe.

Studenci poznają tam typowe programy systemu Insert GT (**Rewizor GT, Subiekt GT, Gratyfikant GT**) i ich wykorzystanie. Zapoznają się z:

- tworzeniem zakładowego planu kont i sporządzeniem bilansu otwarcia;
- wprowadzeniem środków trwałych z bilansu otwarcia do ewidencji. Utworzeniem kartotek kontrahentów;
- w programie Rewizor GT - księgowaniem operacji gospodarczych, poleceń księgowania oraz zestawienia obrotów i sald;
- sporządzaniem deklaracji VAT 7 i zestawienia obrotów i sald;
- sporządzaniem rachunku zysków i strat. Sporządzaniem deklaracji – zaliczka miesięczna CIT. Wydrukowanie dziennika księgowania;
- sporządzaniem bilansu zamknięcia. Zamknięciem roku obrotowego i sporządzenie bilansu otwarcia;
- utworzeniem kartoteki dla środka trwałego i wystawienie dowodu przyjęcia – OT, naliczanie amortyzacji środków trwałych i wydrukowanie 1tabeli amortyzacyjnej;
- pracą w programie obsługi sprzedaży Subiekt GT (założenie kartotek magazynowych towarów, kalkulacja cen i sporządzenie dowodu PW – przychód wewnętrzny, wystawianie dowodów magazynowych i faktury VAT sprzedaży).

Zdobyta wiedza teoretyczna i praktyczna oraz umiejętności pozwalają studentom po zakończeniu studiów na bezpośrednie podjęcie pracy np. w komórkach rachunkowości czy finansowo-księgowych przedsiębiorstw.

Blok „Finanse i rachunkowość podmiotów sektora finansów publicznych”

Podstawy teoretyczne, prawne i praktyczne dotyczące **finansów i rachunkowości podmiotów sektora finansów publicznych** realizowane są na przedmiotach:

- Finanse publiczne i rynki finansowe;
- Finanse lokalne;
- Rachunkowość podmiotów finansów publicznych;
- Podatki i opłaty lokalne.

Wiedza następnie jest uzupełniana o zajęcia praktyczne w sali komputerowej z wykorzystaniem programu finansowo-księgowego w ramach przedmiotu **Obsługa systemu finansowo-księgowego SFINKS**, którego celem jest nauka prowadzenia rachunkowości dla jednostki finansów publicznych przy pomocy programu finansowo-księgowego SFINKS. Zajęcia obejmują m.in.:

- wprowadzenie do zagadnień Systemu finansowo-księgowego SFINKS;
- zakładanie nowej firmy;
- podstawowe funkcje systemu;
- przygotowanie i wprowadzenie zakładowego planu kont;
- przygotowanie i wprowadzenie bilansu otwarcia;
- powiązanie kont z kartoteką kontrahentów i pracowników;
- ustawienie definicji sprawozdań budżetowych i finansowych;
- rejestracja zdarzeń gospodarczych. Poczekalnia dowodów;
- rejestr VAT.

Zdobyta wiedza i umiejętności umożliwiają studentom bezpośrednio po ukończeniu studiów podjęcie pracy w komórkach rachunkowości lub finansowo-księgowych jednostek sektora finansów publicznych.

Blok „Ubezpieczenia społeczne, podatki, dokumentacja kadrowa i płacowa”

Podstawy teoretyczne, prawne i praktyczne dotyczące **ubezpieczeń społecznych, podatków, dokumentacji kadrowej, płacowej** realizowane są na przedmiotach:

- Ubezpieczenia społeczne;
- Dokumentacja kadrowa i płacowa;
- Rozliczenie wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych;
- Formy ewidencji podatkowych w małych podmiotach;
- Rozliczenia podatkowe;
- Prawo podatkowe;
- Prawo gospodarcze.

Wiedza następnie jest uzupełniana o zajęcia praktyczne z wykorzystaniem programu Insert GT (**Rewizor GT, Subiekt GT, Gratyfikant GT**) na zajęciach laboratoryjnych w sali komputerowej w ramach przedmiotów:

- Informatyczne systemy rachunkowości;
- Informatyczne systemy finansowo-księgowe.

Studenci pracują w programie **Gratyfikant GT**, zajęcia m.in. obejmują:

- zdefiniowanie list płac, składników i zestawów płacowych oraz zaktualizowanie parametrów płacowych;
- wprowadzenie danych zatrudnionych pracowników i sporządzenie umów o pracę;

- sporządzenie i wydrukowanie listy płac oraz deklaracji – zaliczki miesięcznej od wypłat PIT;
- sporządzanie rachunku zysków i strat. Sporządzanie deklaracji – zaliczka miesięczna CIT.

Student jest przygotowany po ukończeniu studiów do bezpośredniego podjęcia pracy w komórkach kadr, płac, czy rozliczania podatków.

Blok „Podstawy teoretyczne, prawne i praktyczne dotyczące przedsiębiorstw, przedsiębiorczości, ich finansowania, opodatkowania”

Podstawy teoretyczne, prawne i praktyczne dotyczące przedsiębiorstw, przedsiębiorczości, ich finansowania, opodatkowania realizowane są na przedmiotach:

- Podejmowanie działalności gospodarczej;
- Analiza ekonomiczna;
- Finanse przedsiębiorstw;
- Analiza finansowa przedsiębiorstwa;
- Zarządzanie finansami podmiotów gospodarczych;
- Prawo gospodarcze;
- Prawo podatkowe.

Na zajęciach z tych przedmiotów studenci uzyskują wiedzę teoretyczną i praktyczną oraz umiejętności dotyczące:

- założenia działalności gospodarczej, czynników sprzyjających i zagrożeń, oraz poszukiwanie nisz rynkowych;
- rejestracji działalności gospodarczej, podstaw prawnych i form prowadzenia działalności gospodarczej;
- biznesplanu, w tym opisu planowanego przedsięwzięcia wraz ze wskazaniem właściwych kodów PKD, analiza rynku i klienta, analiza konkurencji, plan marketingowy, koszty i przychody przedsięwzięcia;
- przygotowania wniosku o dofinansowanie działalności gospodarczej PUP oraz Model Business Canvas;
- zaplanowaniem źródeł finansowania przedsiębiorstwa;
- analizy ekonomicznej i finansowej przedsiębiorstwa;
- zarządzaniem finansami przedsiębiorstwa.

Prowadzone zajęcia umożliwiają zdobycie kompleksowej wiedzy pozwalającej na założenie i prowadzenie przedsiębiorstwa.

Program studiów ułatwia studentom zdobycie wiedzy teoretycznej i praktycznej. To z kolei sprawia, że studenci znajdują zatrudnienie w określonych komórkach rachunkowości, finansowych, kadr, płac, rozliczeń podatkowych lub mogą założyć własne przedsiębiorstwo. Nie potrzebują uzupełnienia wykształcenia w postaci dodatkowych szkoleń. Studenci WSEwB są od razu przygotowani do pracy. Podczas studiów mogą też rozwijać się naukowo uczestnicząc w kole naukowym i publikując w „Equilibrium. Zeszyty naukowe WSE”.

Dobór metod kształcenia

Metody stosowane na zajęciach przez swoją **różnorodność** mają na celu **wszechstronną aktywizację studentów**. Wśród metod wymienić można: rozwiązywanie zadań podczas zajęć i w domu, rozwiązywanie i przedstawianie na zajęciach studiów przypadków, dyskusje, wykorzystanie dostępnych aplikacji (np. 4futures.eu), metody foresightowe, przygotowywanie raportów z badań, wykorzystanie Business Model Canvas, elementy design thinking, planowanie i realizacja projektów (indywidualnych i zespołowych), wygłaszanie przez studentów prezentacji z wykorzystaniem narzędzi IT, przygotowywanie prac zaliczeniowych. Poniższa tabela przedstawia wykorzystywane metody przedmiotach ramach przedmiotów realizowanych w roku akademickim 2023/2024.

Tabela 2.4. Wybrane metody stosowane wybranych ramach przedmiotów realizowanych w roku akademickim 2023/2024

Przedmiot	Zastosowane metody dydaktyczne
Studia I stopnia	
Analiza ekonomiczna	case study; analiza danych ekonomicznych i dokumentów finansowych wybranych przedsiębiorstw
Dokumentacja kadrowa i płacowa	prezentacja multimedialna; zespołowe rozwiązywanie problemów; pytania i odpowiedzi w ramach dyskusji; ćwiczenia praktyczne z zakresu rozliczeń i wypełniania deklaracji
Ekonomiczne podstawy rynku nieruchomości Etyka biznesu Ekonomia i organizacja przedsiębiorstwa Europejska integracja gospodarcza Finanse publiczne i rynki finansowe Marketing Podstawy prawa gospodarczego Rachunek kosztów	prezentacja multimedialna; aktywny udział studentów/diskusja
Formy ewidencji podatkowych w małych podmiotach	case study wraz z praktycznym księgowaniem zdarzeń gospodarczych w ewidencjach uproszczonych; prezentacja multimedialna; wystąpienia studentów w ramach wybranego zagadnienia
Ekonomia i zarządzanie organizacjami publicznymi i pozarządowymi Finanse lokalne Podatki i opłaty lokalne Negocjacje w biznesie	case study; prezentacja multimedialna; aktywny udział studentów/diskusja
Finanse przedsiębiorstwa Ekonomia i organizacja	case study; prezentacja multimedialna; aktywny udział studentów/diskusja; rozwiązywanie zadań

przedsiębiorstwa	
Gospodarka regionalna	moderowana dyskusja na zajęciach; case study; analiza dokumentów
Historia gospodarcza	prezentacja multimedialna; aktywny udział studentów/dyskusja
Informatyczne systemy finansowo-księgowe	prezentacja multimedialna; ćwiczenia prowadzone z komputerów i użytkowych programów komputerowych; dyskusja; case study
Język angielski	praca indywidualna i praca w grupach; prace pisemne (listy formalne, streszczenia itp.); dyskusje nad tekstem oraz analiza form gramatycznych; gry i zabawy; krótkie formy teatralne; projekty (plakaty, albumy, gazetki, wystawy); wystąpienia publiczne, prezentacje; prace domowe
Komunikacja interpersonalna	case study; prezentacja multimedialna
Komunikowanie się w organizacji	prezentacja multimedialna; praca zespołowa (ćwiczenia i zadania)
Matematyka	prezentacja multimedialna; aktywny udział studentów/dyskusja; zadania i ćwiczenia wykonywane samodzielnie, w grupach i przy tablicy
Metodologia pisania prac dyplomowych	prezentacja multimedialna; aktywny udział studentów/dyskusja; ćwiczenia praktyczne z redagowania i korekty tekstów
Międzynarodowe standardy rachunkowości	prezentacja multimedialna; metody aktywizujące: dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna, ćwiczenia przedmiotowe
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	prezentacja multimedialna; odpowiedzi ustne; rozwiązywanie zadań; udziału w dyskusji
Dokumentacja kadrowa i płacowa	prezentacja multimedialna; zespołowe rozwiązywanie problemów; pytania i odpowiedzi w ramach dyskusji; ćwiczenia praktyczne z zakresu rozliczeń i wypełniania deklaracji
Rozliczenia podatkowe	dyskusja moderowana; analiza danych źródłowych; praca zespołowa i indywidualna; pytania i odpowiedzi w ramach dyskusji; prezentacja multimedialna schematów procedur rozliczeń podatkowych
Ocena efektywności inwestycji	prezentacja multimedialna; praca indywidualna i grupowa nad praktycznym zastosowaniem technik oceny poszczególnych modeli inwestycyjnych
Podjęmowanie działalności gospodarczej	prezentacja multimedialna; dyskusja; case study; praca z wnioskiem o dofinansowanie działalności PUP; Model Business Canvas
Planowanie strategiczne	prezentacja multimedialna; dyskusja; case study; aplikacja 4futures.eu, która wykorzystuje metody foresightowe, tj. analiza STEEPVL, scenariusze przyszłości, analiza SWOT
Podstawy makroekonomii	prezentacja; ćwiczenia oparte o wspólne rozwiązywanie testów i zadań
Podstawy wyceny	prezentacja multimedialna; aktywny udział studentów/dyskusja; case study; prowadzenie kalkulacji w grupach zadaniowych
Prawo Prawo podatkowe	prezentacja multimedialna; dyskusja moderowana; analiza i interpretacja tekstów źródłowych; praca zespołowa i indywidualna; pytania i odpowiedzi w ramach dyskusji; studium przypadku; wizualizacja sytuacji problemowych na przykładzie orzecznictwa; indywidualne wystąpienia studentów w ramach

	wybranych zagadnień
Rachunkowość finansowa	prezentacja multimedialna; dyskusja, praca w grupach; praca indywidualna
Rachunkowość podmiotów finansów publicznych	prezentacja multimedialna; dyskusja; zajęcia praktyczne - rozwiązywanie zadań
Współczesne tendencje w zarządzaniu organizacjami	prezentacja multimedialna; praca projektowa studentów; dyskusja
Zarządzanie	prace domowe; analiza studiów przypadków; prezentacja multimedialna
Studia II stopnia	
Analiza finansowa przedsiębiorstwa	prezentacja multimedialna; dyskusja; case study; analiza wstępna i wskaźnikowa na przykładzie konkretnego przedsiębiorstwa
Angielski w biznesie	lektorat prowadzony z wykorzystaniem materiałów przygotowanych przez wykładowcę, projektora i głośników; dyskusja; wywiad; odgrywanie ról; gry językowe; pisanie dłuższych form wypowiedzi np. e-mail, CV, podanie o pracę; praca w parach; praca w grupie; praca z nagraniem; praca z dłuższym tekstem
Controlling	prezentacja multimedialna; praktyczne ćwiczenia zapoznające z podstawowymi narzędziami controllera; indywidualne wystąpienia studentów w ramach wybranych zagadnień
Efektywność inwestycji	dyskusja; ćwiczenia praktyczne (rozwiązywanie zadań, studium przypadku)
Ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych Ekonomia matematyczna Ewidencja i sprawozdawczość projektów wspólnotowych	prezentacja komputerowa omawianych metod ilościowych; stosowane metody podające oraz poszukujące; praca samodzielna, w grupach oraz przy tablicy; dyskusja
Ekonomia menedżerska Ekonomia międzynarodowa	prezentacja multimedialna; dyskusja; rozwiązywanie zadań dotyczących omawianych zagadnień i interpretacja ich wyników
Ekonomia podatkowa	prezentacja multimedialna; dyskusja moderowana; praca zespołowa i indywidualna; indywidualne wystąpienia studentów w ramach wybranych zagadnień
Komputerowe wspomaganie służby BHP	metody laboratoryjne; ćwiczenia przedmiotowe (praca indywidualna i w grupach)
Obsługa systemu finansowo-księgowego SFINKS	ćwiczenia przy komputerze z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania
Public Relations	prezentacja multimedialna; ćwiczenia; case study
Współpraca z mediami	prezentacja multimedialna; dyskusja; zajęcia praktyczne
Zarządzanie kreatywnością pracowników w organizacji	analiza case study, która angażuje wszystkich uczestników zajęć w dyskusję wokół problemów będących tematem zajęć, pozwalając zidentyfikować określone problemy i zaproponować rozwiązania; metoda wykładu z wykorzystaniem slajdów; metody aktywizacyjne – gry symulacyjne, elementy design thinking

Organizacja procesu kształcenia

Zasady organizacji procesu kształcenia regulują zarządzenia Rektora:

- nr 7/2023 z dnia 18 maja 2023 roku w sprawie organizacji roku akademickiego 2023/2024 w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku.
- nr 8/2023 z dnia 18 maja 2023 roku w sprawie terminów zjazdów na studiach niestacjonarnych w semestrze zimowym roku akademickiego 2023/2024.
- nr 9/2023 z dnia 18 maja 2023 roku w sprawie terminów zjazdów na studiach niestacjonarnych w semestrze letnim roku akademickiego 2023/2024.

Harmonogram studiów w formie stacjonarnej obejmują zajęcia od poniedziałku do piątku. W formie niestacjonarnej zjazdy odbywają się co dwa tygodnie (zgodnie z przyjętym terminarzem zjazdów) i obejmują zajęcia organizowane w soboty i niedziele w godzinach między 8.00 a 20.00.

Bardzo ważną formą realizacji programu kształcenia (profil praktyczny) są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe. Wyposażanie studentów w nowe umiejętności i nabywanie **doświadczeń praktycznych i zawodowych** jest celem priorytetowym.

W procesie dydaktycznym realizowanym w WSEwB stosowane są tradycyjne dla szkół wyższych rodzaje zajęć dydaktycznych, czyli **wykłady, wykłady konwersatoryjne, ćwiczenia, lektoraty, zajęcia laboratoryjne, seminaria dyplomowe/magisterskie**). Oferowane formy kształcenia sprzyjają aktywizacji studentów i realizacji zakładanych efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, przygotowując absolwentów do pracy zawodowej. Osiągnięcie tych efektów gwarantuje **przewaga ćwiczeń i wykładów konwersatoryjnych** nad wykładami. Na studiach I stopnia proporcje te kształtują się 29% dla wykładów i 71% dla pozostałych form kształcenia. Na studiach II stopnia proporcje te kształtują się 21% dla wykładów i 79% dla pozostałych form kształcenia.

Liczebność grup ćwiczeniowych, laboratoryjnych i lektoratów nie przekracza 24 osób na studiach stacjonarnych i 30 na studiach niestacjonarnych. **Grupy seminaryjne** liczą zarówno na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych max. 15 osób, średnia ilość studentów w grupie seminaryjnej to 8 osób. W przypadku wykładów i wykładów konwersatoryjnych grupy liczą na studiach stacjonarnych do 25 osób, a na studiach niestacjonarnych 30.

Zakres korzystania z metod kształcenia na odległość

Uczelnia posiada dostęp do **platformy e-learningowej Moodle**. Wykorzystanie platformy jest traktowane jako rozwiązane wspierające i uzupełniające zajęcia prowadzone przez nauczycieli w formie standardowej. Uczelnia zachęca studentów i nauczycieli do szerokiego wykorzystania platformy we wsparciu procesu dydaktycznego. WSEwB zbudowała obszerną bazę materiałów z zakresu ekonomii obejmującą 77 bloków tematycznych. Obejmuje ona m.in. prezentacje z zajęć, literaturę do studiowania, materiały dodatkowe, pytania kontrolne, testy wiedzy.

Uczelnia wykorzystuje także komunikator **MS Teams**. Jest on wykorzystywany wspomagająco do prowadzenia konsultacji dla studentów i szkoleń dla pracowników Uczelni. Przykładem takich działań mogą być spotkania z kadrą dydaktyczną przed nowym semestrem, podczas którego omawiane są realizowane treści, ale także następuje wymiana doświadczeń.

Nadzór nad tą formą kształcenia sprawuje Prorektor ds. studenckich.

Dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb

Proces uczenia jest dostosowywany do potrzeb indywidualnych, jak i grupowych studentów, stanowią o tym zapisy Regulaminu studiów.

Indywidualizacja procesu kształcenia dla wybranych potrzeb grupowych opiera się głównie na indywidualnej organizacji studiów (IOS) oraz na realizacji indywidualnego planu studiów i programu kształcenia. IOS jest przyznawana przez Prorektor ds. studenckich w szczególnych sytuacjach, na pisemny wniosek studenta wraz z uzasadnieniem. Indywidualizację kształcenia stosuje się dla studentów np. studiujących równocześnie na dwóch uczelniach oraz dla studentów, którzy wykazą uzasadnioną, losową potrzebę takiego studiowania. Szczególnie jednak z możliwości studiowania według IOS mogą korzystać studenci będący osobami z niepełnosprawnościami.

Indywidualny plan studiów i program kształcenia, polega na zamianie kolejności realizowania niektórych przedmiotów, w obowiązującym programie studiów oraz na indywidualnej organizacji studiów. Student ma możliwość studiowania przedmiotów ponadprogramowych realizowanych na innych kierunkach. O przyznaniu indywidualnego planu i programu kształcenia decyduje Prorektor ds. studenckich. Może ubiegać się o niego student pragnący poszerzyć wiedzę o dodatkowe przedmioty.

Studenci z niepełnosprawnościami w ramach dostosowań do ich indywidualnych potrzeb, mogą skorzystać z :

- Adaptacji procesu studiowania. Polega ona na dostosowaniu formy weryfikacji wiedzy egzaminów i zaliczeń – wydłużenie czasu trwania, zmiana formy oraz zmiana miejsca. Wykorzystanie alternatywnych form zajęć wychowania fizycznego oraz języka obcego. Ta forma daje również studentom możliwość skorzystania z dostosowanych materiałów dydaktycznych.
- Indywidualnej organizacji studiów. Jest to forma dostosowania polegająca na specjalnym trybie organizacji zajęć. Skierowana jest do studentów, którym aktualna sytuacja zdrowotna uniemożliwia kontynuowanie toku studiów na zasadach ogólnych.
- Doradztwa indywidualnego w zakresie technologii wspierających.
- Pomocy Lidera Asystenta z ASD. Wsparcie dotyczy głównie zagadnień związanych z procesem studiowania np.: wsparcie w kontaktach z pracownikami naukowymi, dydaktycznymi oraz administracyjnymi Uczelni.

Studenci cudzoziemcy mają możliwość skorzystania z dostosowania procesu kształcenia poprzez wspomaganie uczenia. Część zajęć może być prowadzona w języku obcym przez dydaktyków dysponujących znajomością tego języka lub wspomagana przez tzw. asystentów-studentów. Dodatkowo zgodnie z zapotrzebowaniem na Uczelni prowadzony jest dla studentów obcokrajowców kurs języka polskiego.

Studenckie praktyki zawodowe

Studenckie praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia. Zgodnie z wymaganiami programowymi dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym odbycie praktyki zawodowej jest obowiązkowe. Studenci studiów pierwszego stopnia na kierunku Ekonomia w ciągu toku studiów

zobowiązani są do zaliczenia 6 - miesięcznej praktyki zawodowej, natomiast studenci studiów II stopnia 3 - miesięcznej.

Odbywanie przez studenta praktyki może być realizowane nie tylko w czasie przerwy wakacyjnej, ale również w ciągu całego roku akademickiego pod warunkiem, że nie będzie kolidowało z zajęciami prowadzonymi na studiach. Szczegółowe zasady zaliczenia praktyki zawodowej ustala Uczelnia w Regulaminie odbywania praktyk zawodowych.

Celem praktyk zawodowych jest nabycie przez studenta nowych lub pogłębienie posiadanych już (nabytych podczas studiów) umiejętności i kompetencji społecznych, które są pożądane, potrzebne podczas wykonywania zawodu, w szczególności:

- nabycie umiejętności i zachowań potrzebnych w środowisku pracy (praca w zespole, należyty stosunek do pracy i innych współuczestników, z którymi praca jest wykonywana);
- zapoznanie studentów z organizacją i funkcjonowaniem instytucji oraz jej komórek związanych z realizacją zadań bezpośrednio powiązanych z kierunkiem i specjalnością studiów;
- zapoznanie z wyposażeniem technicznym, technologicznym i informatycznym instytucji;
- poznanie środowiska zawodowego, zasad etyki zawodowej, holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do osób, w procesie realizacji praktyk zawodowych.

Praktyki zawodowe są projektowane i realizowane tak, aby studenci nabyli wszystkie zakładane w programie praktyk efekty. Praktyka powinna zostać odbyta przez studentów zgodnie z przyjętym planem studiów i regulaminem odbywania praktyk zawodowych [STUDENT PRAKTYKI – wse.edu.pl](http://wse.edu.pl) W tym celu monitorowany jest przebieg praktyk od momentu wyboru placówki przez studenta, poprzez okresową kontrolę praktyk przez Pełnomocnika Rektora ds. praktyk studenckich i stałą współpracę z Opiekunem Praktyk.

Punkty ECTS są zaliczane zgodnie z programem i planem studiów. Student musi uzyskać **30 punktów ECTS** w ramach odbywania praktyk na studiach pierwszego stopnia i **15 punktów ECTS** na studiach drugiego stopnia.

Uczelnia współpracuje z wieloma interesariuszami zewnętrznymi; firmami, instytucjami i przedsiębiorstwami, którzy przyjmują studentów na praktyki i staże zawodowe. Są to m.in.:

- Urząd Miasta Białegostoku,
- Starostwo Powiatowe w Białymstoku,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych, O. w Białymstoku,
- SM Mlekovita,
- Rogowski Development Sp.k.,
- AC SA.,
- Infinity group Sp. z o.o.,
- Wodociągi Białostockie Sp. z o.o.,
- Direction Group Poland,
- Rachunkowość OK Sp. z o.o.,
- Kancelaria prawna Fenix Sp. z o.o.

Na podstawie złożonych oświadczeń ww. podmiotów szacuje się, że dysponują **liczbą ok. 120 miejsc rocznie**. Pozwala to w pełni na zaspokojenie potrzeb związanych z organizacją praktyk. Liczba instytucji jest sukcesywnie poszerzana o nowe, zgodnie z zapotrzebowaniem zarówno ze strony studentów jak i zainteresowaniem potencjalnych pracodawców.

Nadzór nad praktykami pełni Pełnomocnik ds. praktyk, który weryfikuje efekty uczenia się na podstawie dziennika praktyk i sprawozdania oraz opinii z zakładu pracy.

Efektami uczenia się uzyskiwanymi podczas praktyk są przede wszystkim umiejętności stosowania wiedzy uzyskanej w Uczelni podczas studiów i kompetencje społeczne ważne w środowisku pracy:

- znajomość norm, procedur i wzorcowych zachowań związanych z wybraną sferą działalności administracyjnej lub biznesowej;
- wiedza o celach, organizacji i funkcjonowaniu wybranej instytucji ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań ekonomicznych;
- znajomość technologii, metod i narzędzi stosowanych w organizacji;
- wykorzystanie zdobytej w dotychczasowym toku studiów wiedzy do konkretnego zastosowania w praktyce, rozwiązuje relatywnie proste zadania praktyczne;
- gotowość do odpowiedzialnego postępowania w pracy zawodowej i kształtowania postawy zawodowej;
- wykorzystania wiedzy w rozwiązywaniu praktycznych problemów w pracy zawodowej, zdobywając doświadczenie, stymulując aktywność i rozwijając inicjatywę.

Osiągnięcie przez praktykanta założonych efektów uczenia się jest **weryfikowane wg zasad przyjętych w Regulaminie odbywania praktyk zawodowych** oraz zgodnie z sylabusem praktyk dla danego kierunku studiów, opracowanym przez Uczelnię. Powinny być brane pod uwagę:

- zaliczenie zadań (w tym mini zadań zawodowych) określonych i zweryfikowanych przez opiekuna praktyki, podczas trwania praktyki. Weryfikacji dokonuje się na podstawie wpisów w sprawozdaniu z realizacji praktyk i oceny opiekuna praktyk;
- opinia i ocena opiekuna praktyk o przebiegu praktyki;
- sprawozdanie studenta z praktyki zawodowej. Oceny dokonuje Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich.

PODSUMOWANIE

Program studiów umożliwia studentom zdobycie wiedzy teoretycznej i praktycznej. Treści programowe przewidziane programem studiów na kierunku Ekonomi I i II stopnia są spójne z obecną koncepcją kształcenia i celami kształcenia. Zapewniają efektywny przekaz wiedzy i kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych, Studenci mają możliwość wyboru specjalności, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, co umożliwia indywidualizację rozwoju i wyboru własnej ścieżki kształcenia.

Stosowane metody dydaktyczne charakteryzują się różnorodnością, tj. od klasycznych prezentacji multimedialnych i case study po metody foresightowe czy elementy design thinking. Kształcenie jest wspomagane przez techniki kształcenia na odległość.

Praktyki studenckie stymulują studentów do samodzielności i wykorzystywania posiadanej wiedzy podczas prac w grupach (w ramach odbywania praktyk w przedsiębiorstwach i organizacjach).

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	zaleca się zmianę części zajęć praktycznych w formie konwersatorium na formę wykładów konwersatoryjnych, w zakresie umożliwiającym osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się dotyczących wiedzy oraz w zakresie umożliwiającym zrealizowanie treści merytorycznych tych zajęć o charakterze teoretyczno-faktograficznym;	<p>Uczelnia dokonała zmiany w programach studiów, zmieniając konwersatoria na wykłady konwersatoryjne (Uchwały senatu nr 11 i 12 z dnia 29.06.2022 roku). Kolejne zmiany w programach studiów w roku 2023 uchwały nr 13 i 14 z dnia 27.06.2023 r. podtrzymują te zmiany.</p> <p>Wykaz materiałów dodatkowych - Załącznik nr 1 - Plan studiów</p>
2.	zaleca się uzasadnienie wprowadzenia do każdego rodzaju zajęć formy konsultacji poprzez przypisanie im zakładanych efektów uczenia się, treści programowych i punktów ECTS;	<p>Konsultacje są elementem obligatoryjnym w procesie kształcenia w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku, przewidują je zarówno umowy o pracę jak również umowy cywilno-prawne. Umożliwiają one prawidłową realizację programu kształcenia. Po wizytacji zgodnie z zaleceniami i notą interpretacyjną PKA, wprowadzono do sylabusów cz. B dotyczącą konsultacji z określeniem treści programowych i zakładanych efektów uczenia wraz ze sposobami ich weryfikacji.</p> <p>W 2023 r. w ramach prac nad doskonaleniem jakości kształcenia po spotkaniach w ramach prac UZZJK i spotkań z interesariuszami podjęto decyzję o usunięciu konsultacji z form zajęć. Zmiany w programach studiów zostały zatwierdzone na posiedzeniu Senatu w dniu 27.06.2023 r. uchwały nr 13 i 14. Konsultacje odtąd są traktowane pomocniczo, w celu zapewnienia wysokiego poziomu jakości kształcenia.</p> <p>Wykaz materiałów dodatkowych - Załącznik 1 - Plan studiów</p>
3.	zaleca się określenie wymagań wstępnych, efektów uczenia się oraz treści programowych dla poszczególnych etapów realizacji praktyki zawodowej na studiach pierwszego i drugiego	<p>Uczelnia w Regulaminie praktyk (Uchwała Senatu nr 18/2022 z dnia 29 czerwca 2022 roku w sprawie przyjęcia zmian w Regulaminie odbywania praktyk zawodowych przez studentów Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku), określiła wymagania dotyczące praktyk studenckich. W wyniku prac UZZJK i konsultacji z przedstawicielami pracodawców sylabusy przedmiotów zostały przeanalizowane i wprowadzono</p>

	stopniu, uwzględniających progres wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów;	zmiany uwzględniające wymagania wstępne jakie student musi spełnić przed rozpoczęciem praktyki studenckiej. Zadbano również o zróżnicowanie efektów uczenia i treści programowych na studiach I i II stopnia. Obejmują one również w przypadku studiów I stopnia realizację praktyki jednorazowo. Wykaz materiałów dodatkowych - Załącznik nr 1 - Sylabusy przedmiotów
4.	zaleca się przyjęcie zasad i warunków zaliczania aktywności zawodowej studenta na poczet praktyki zawodowej, umożliwiających weryfikację osiągnięcia przez studenta wszystkich efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych	Uczelnia dostosowała się do zaleceń PKA wprowadzając zmiany w regulaminie praktyk. Zatwierdzony przez Senat uczelni 29 czerwca 2022 r. uchwałą senatu nr 18/2022 z w sprawie przyjęcia zmian w Regulaminie odbywania praktyk zawodowych przez studentów Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku uwzględnia zmiany dotyczące likwidacji możliwości zaliczenia pracy zawodowej na poczet praktyki. Jediną możliwością będzie skorzystanie z instytucji potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów zgodnie z obowiązującym Regulaminem potwierdzania efektów uczenia się. Trwają prace nad przygotowaniem Regulaminu potwierdzania efektów uczenia dla kierunku Ekonomia.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Rekrutacja

Warunki i zasady rekrutacji oraz liczbę miejsc określają uchwały Senatu WSEwB. Kandydaci na studia pierwszego stopnia powinni spełniać wymogi formalne określone w ustawie, tj. pozytywnie zdany egzamin maturalny. Zgodnie ze statutem WSEwB „**wstęp na studia jest wolny**”, a zgodnie z Uchwałą nr 16/2022 z 29.06.2022 r. w sprawie zasad przyjęć na I rok studiów w roku akad. 2023/2024 o przyjęciu na studia **decydowała kolejność złożonych dokumentów**.

Wymagane dokumenty to:

- podanie o przyjęcie na studia;
- świadectwo maturalne (oryginał lub duplikat) i świadectwo ukończenia szkoły średniej;
- jedno zdjęcie (formatu 35 x 47 mm);
- poświadczenie wniesienia opłaty rekrutacyjnej, wpisowego oraz pierwszej raty czesnego.

W przypadku studiów II stopnia podstawowym kryterium jest ukończenie studiów licencjackich lub inżynierskich i posiadanie dyplomu.

Rekrutacja na kierunek Ekonomia odbywa się na identycznych zasadach, jak na inne kierunki studiów pierwszego stopnia prowadzonych w Uczelni. Kandydaci mogą dokonywać zgłoszeń na studia poprzez **internetową rejestrację (IRK)** lub **osobiście** w siedzibie Uczelni.

Od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia w ramach kierunku Ekonomia oczekuje się znajomości języka angielskiego na poziomie A2/B1. Kompetencje te wynikają z zapisów dotyczących uzyskania adekwatnego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji. Są weryfikowane na podstawie świadectwa maturalnego lub dyplomu.

Uchwały rekrutacyjne podane są **do publicznej wiadomości**, treści tych Uchwał są zamieszczone na stronie internetowej Uczelni [REKRUTACJA KROK PO KROKU – wse.edu.pl](https://wse.edu.pl) oraz [bip \(wse.edu.pl\)](https://bip.wse.edu.pl)

Drop-out

W Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku obserwujemy **zjawisko drop-out**'u. Zauważamy pewne zbieżności w wynikami badań realizowanym w całej Polsce (<https://radon.nauka.gov.pl/analizy/dropout>), tj.

- **Mężczyźni częściej rezygnują ze studiów, z naszych obserwacji wynika**, że udział drop-outów jest wśród nich o 25 p.p. wyższy niż wśród kobiet.
- Na decyzję mają wpływ jakościowe przyczyny przerywania studiów. Można je podzielić na dwie grupy: a) **instytucjonalne**: m.in. poziom studiów, poziom opłat, b) **indywidualne**: m.in. brak zainteresowania przedmiotem studiów, problemy osobiste studenta, inne zobowiązania,

- Zdecydowana większość rezygnacji nastąpiła w relatywnie **niedługim czasie od rozpoczęcia studiów**.
- **Prawie dwie trzecie osób** skreślonych z listy studentów w ciągu roku od tego zdarzenia **nie zdecydowało się na ponowne podjęcie nauki**.

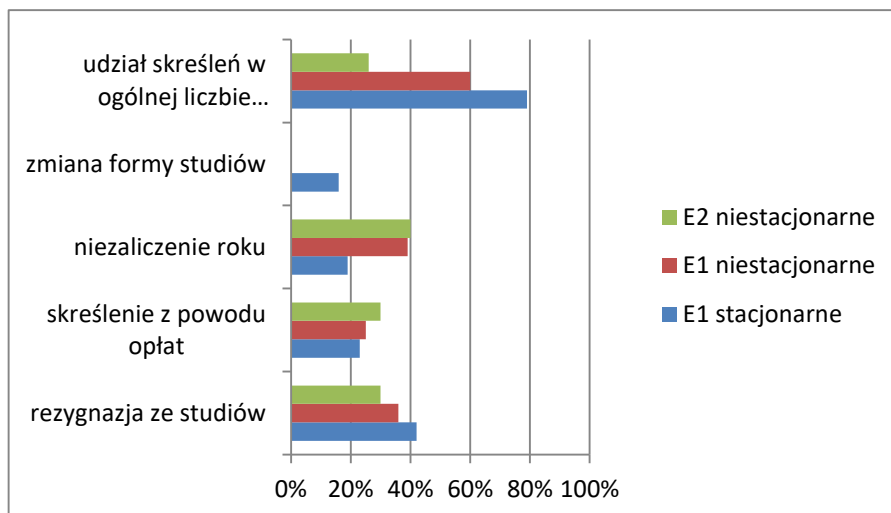
Znaczący spadek liczby studentów był wywołany także wojną w Ukrainie.

Analizy zjawiska są prowadzone przez Prorektor ds. studenckich oraz Dział Spraw Studenckich. Wyniki analiz prezentuje tabela i rysunek.

Tabela 3.1. Analiza przyczyn skreśleń studentów (%)

Przyczyna skreślenia	Nabór X 2018			Nabór X 2019			Nabór X 2020		
	I rok	II rok	III rok	I rok	II rok	III rok	I rok	II rok	III rok
STUDIA I STOPNIA									
STUDIA STACJONARNE									
Udział skreśleń	80	20		45	38	17	74	26	
W tym (%):									
Rezygnacje	17			17	8,5		35	7	
Skreślenia z powodu opłat	3			4	4	4	19	3	
Niezaliczenie roku	30			21	21	8,5	16	3	
Zmiana formy studiów	30	20		4	4	4	3	13	
STUDIA NIESTACJONARNE									
Udział skreśleń	37		10	31	9	16	41	11	9
w tym (%):									
Rezygnacje	37			32	6		25	11	
Skreślenia z powodu opłat	5					6	21	4	
Niezaliczenie roku	37		21	25	9	22	21	4	14
STUDIA II STOPNIA									
STUDIA NIESTACJONARNE									
	Nabór X 2018		Nabór X 2019		Nabór X 2020				
	I rok	II rok	I rok	II rok	I rok	II rok			
Udział skreśleń	9	15	31	16	21	6			
w tym (%):									
Rezygnacje	30		16,5	4	20	10			
Skreślenia z powodu opłat			16,5	12,5	30				
Niezaliczenie roku	8	61	34	16,5	30	10			

Rysunek 3.1. Skala i przyczyny odsiewu studentów - z planowaną datą ukończenia studiów w roku akad. 2022/2023 (%)

Zespół Rectorski wraz z Uczelnianym Zespołem ds. Jakości Kształcenia w 2023 roku opracował **założenia strategii przeciwdziałania zjawisku drop outu**, która jest w trakcie wdrażania.

Obejmuje następujące założenia:

- stworzenie nowej, responsywnej strony internetowej, poprzedzonej badaniami w zakresie układu treści, zgodnej z aktualnym standardem WCAG;
- uruchomienie kampanii na FB;
- organizacja dni otwartych (ponownie po kilkuletniej przerwie);
- udział w targach edukacyjnych (w 2024 roku będziemy obecni niemal w każdym powiecie w województwie);
- obecność w mediach;
- poszukiwanie nowych form promocji, współpracy;
- zajęcia pokazowe i spotkania w szkołach średnich województwa podlaskiego, gdzie prezentowana jest sylwetka absolwenta; w spotkaniach udział biorą przedstawiciele współpracujących przedsiębiorstw.

Wszystkie te działania przyczyniają się do **rekrutacji świadomego kandydata**. Pozwalają zapoznać z ofertą, pokazują możliwą przyszłość.

Dla studentów Uczelni przygotowaliśmy:

- możliwość zorganizowania dodatkowych konsultacji z wykładowcami;
- możliwość rozłożenia płatności na raty;
- dostęp do psychologa w sytuacji kryzysowej (podpisana umowa z indywidualną praktyką psychologa-psychoterapeuty);
- zapewniamy bezpłatny dostęp do siłowni, sali bilardowej.

Efekty działań będą widoczne w perspektywie kilku lat.

Weryfikacja efektów uczenia się

Realizacja efektów uczenia się podlega systematycznej weryfikacji oraz dokumentacji w celu **stałego doskonalenia**. Kierunkowe efekty uczenia się stanowią podstawę wyznaczania zakresu treści kształcenia, ich usytuowania w modułach kształcenia, sekwencyjności przedmiotów. Metody kształcenia, zaliczenie i inne sposoby weryfikacji określone są w sylabusach na dany rok akademicki.

Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia:

- poprzez zaliczenia cząstkowe (zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych modułów);
- weryfikacja efektów uczenia się uzyskiwanych w trakcie praktyk;
- weryfikację założonych w programie studiów efektów uczenia się przez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego;
- weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach są określone w zatwierdzonym sylabusie. Sylabus precyzuje metody walidacji efektów uwzględniając adekwatność metody weryfikacji do określonych treści i specyfiki efektów w poszczególnych kategoriach. Weryfikacji efektów uczenia dokonują prowadzący zajęcia z przedmiotów, na podstawie wyników zaliczeń, egzaminów, projektów, prezentacji i innych form, wyszczególnionych w sylabusie. Weryfikację efektów uczenia się prowadzi też Pełnomocnik ds. praktyk studenckich na podstawie dziennika praktyki i sprawozdań z realizacji wyznaczonych zadań. Wybrane metody weryfikacji efektów uczenia się prezentuje tabela.

Tabela 3.2. Wybrane metody weryfikacji efektów uczenia się

Metoda weryfikacji efektów uczenia się	Nazwa przedmiotu	
	Studia I stopnia	Studia II stopnia
Egzamin pisemny (pytania otwarte i zamknięte)	<ul style="list-style-type: none"> – Matematyka – Mikroekonomia – Podstawy makroekonomii 	<ul style="list-style-type: none"> – Ekonomia międzynarodowa
Egzamin w formie testu (pytania otwarte i zamknięte) oraz zadania	<ul style="list-style-type: none"> – Analiza ekonomiczna – Statystyka opisowa 	
Egzamin ustny	<ul style="list-style-type: none"> – Finanse publiczne i rynki finansowe 	<ul style="list-style-type: none"> – Makroekonomia
Egzamin (na ostatnich zajęciach egzamin „0” w formie pisemnej; w sesji egzamin ustny); prace domowe po każdych zajęciach	<ul style="list-style-type: none"> – Zarządzanie 	

Egzamin pisemny (pytania otwarte i zamknięte oraz zadania obliczeniowe); aktywność studenta podczas dyskusji	– Rachunkowość	
Egzamin w formie testu oraz case studies i aktywność		– Gospodarowanie kapitałem ludzkimi
Egzamin pisemny testowy + aktywność na zajęciach	<ul style="list-style-type: none"> – Gospodarka regionalna – Międzynarodowe stosunki gospodarcze – Polityka gospodarcza – Polityka społeczna – Prawo 	<ul style="list-style-type: none"> – Historia myśli ekonomicznej – Prawo gospodarcze – Rynek kapitałowy i finansowy
Zaliczenie pisemne, testowe oraz aktywność na zajęciach	<ul style="list-style-type: none"> – Europejska integracja gospodarcza – Historia gospodarcza – Systemy informacyjne w organizacji – Zarządzanie zasobami ludzkimi 	<ul style="list-style-type: none"> – Angielski w biznesie – Indywidualne prawo pracy
Zaliczenie pisemne (pytania otwarte i zamknięte)	<ul style="list-style-type: none"> – Dokumentacja kadrowa i płacowa – Europejska integracja gospodarcza – Formy ewidencji podatkowej w małych podmiotach – Rozliczenia podatkowe – Ocena efektywności inwestycji – Prawo cywilne i postępowanie w sprawach cywilnych i gospodarczych – Prawo podatkowe – Prawo pracy – Rozliczenia podatkowe – Zarządzanie zasobami ludzkimi 	<ul style="list-style-type: none"> – Controlling – Ekonomia matematyczna – Ekonomia podatkowa – Prawo i rozliczenia podatkowe – Rozliczanie wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych – Zarządzanie podatkami

Kolokwium pisemne (pytania testowe i zadania) oraz aktywność na zajęciach	<ul style="list-style-type: none"> – Rachunkowość podmiotów finansów publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – Analiza finansowa przedsiębiorstwa – Planowanie rozwoju firmy – Zarządzanie finansami podmiotów gospodarczych
Prezentacja na ocenę	<ul style="list-style-type: none"> – Ekonomiczne podstawy rynku nieruchomości – E-biznes 	<ul style="list-style-type: none"> – Rachunkowość finansowa – Współpraca z mediami
Zaliczenie na podstawie pracy na zajęciach i prac domowych	<ul style="list-style-type: none"> – Ekonomika i organizacja przedsiębiorstwa – Język angielski – Komunikowanie się w organizacji – Technologie informacyjne – Współczesne tendencje w zarządzaniu organizacjami 	<ul style="list-style-type: none"> – Komputerowe wspomaganie służby BHP – Obsługa systemu finansowo-księgowego SFINKS
Zaliczenie na podstawie kolokwium (pytania otwarte i zamknięte) + aktywność	<ul style="list-style-type: none"> – Ekonomika i zarządzanie organizacjami publicznymi i pozarządowymi – Finanse lokalne – Finanse przedsiębiorstwa – Ochrona własności intelektualnej – Podatki i opłaty lokalne – Podstawy prawa gospodarczego – Podstawy wyceny – Rachunek kosztów – Rachunkowość finansowa – Sprawozdawczość finansowa – Systemy fiskalne w Unii Europejskiej – Ubezpieczenia społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> – Ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych – Ekonomia matematyczna – Ewidencja i sprawozdawczość projektów wspólnotowych – Rachunkowość podatkowa – Rachunkowość zarządcza – Restrukturyzacja przedsiębiorstw – Praktyczne aspekty prawa pracy – Systemy informatyczne w biznesie

		– Wnioskowanie statystyczne
Zaliczenie na podstawie pracy pisemnej	– Etyka biznesu – Socjologia	– Role i umiejętności kierownicze
Praca na zajęciach, rozwiązywanie zadań, przy wykorzystaniu systemu Insert GT, Obsługa programów Rewizor GT, Subiekt GT, Gratyfikant GT	– Informatyczne systemy finansowo-księgowe	– Informatyczne systemy rachunkowości
Przygotowanie planu marketingowego	– Marketing	
Zaliczenie ustne i kolokwium	– Międzynarodowe standardy rachunkowości	
case studies + aktywność	– Negocjacje w biznesie	– Public Relations – Zintegrowane Systemy Zarządzania
Przygotowanie całościowej diagnozy organizacji przy użyciu narzędzia do samooceny „5 pytań Druckera”	– Planowanie strategiczne	
Przygotowanie i prezentacja biznes planu w formie wniosku o dofinansowanie działalności gospodarczej oraz Model Business Canvas Z treścią zajęć kompatybilne są dwa kursu akademii PARP: Kurs „Jak założyć własną firmę?” oraz „BIZNES PLAN”	– Podejmowanie działalności gospodarczej	
Projekt pisemny		– Efektywność inwestycji
Aktywność na zajęciach (aktywne rozwiązywanie case studies, udział w grach symulacyjnych, design thinking)		– Zarządzanie kreatywnością pracowników w organizacji

W Uczelni istnieje **obowiązek archiwizowania dokumentacji** okresowych osiągnięć studentów powstałych w procesie weryfikacji efektów na podstawie Zarządzenia z 19.10.2016 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz instrukcji

w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum (23/2016) z późn. zm zarz. 5/2017 z 15.03.2017.

Prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, prace projektowe oraz inne materiały stanowiące potwierdzenie zdobycia przez studenta założonych w programie kształcenia efektów uczenia się są archiwizowane przez **okres 1 roku** następującego po roku ich wykonania w celu dokonywania cyklicznych ich przeglądów. Archiwizacja ich służy też dostarczaniu informacji o jakości prowadzonego kształcenia i jest źródłem danych w prowadzonych badaniach ewaluacyjnych.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyk jest określony przez Regulamin Praktyk i polega na ocenie przebiegu praktyki przez Pełnomocnika d.s. praktyk studenckich w sprawozdaniu z przebiegu praktyki zawodowej.

Proces dyplomowania

Proces dyplomowania obejmuje **seminaria dyplomowe, wykonanie i ocenę pracy dyplomowej, egzamin dyplomowy**. Prace dyplomowe są przygotowywane zgodnie z uczelnianymi wytycznymi, tj. zgodnie z Uchwałą Senatu 36/2019 z 4 października 2019 r. oraz Zarządzeniem Rektora nr 6/2019 z dnia 28 maja 2019 roku.

Praca dyplomowa jest weryfikowana w **Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA)**. Wynik weryfikacji zobowiązuje promotora do podjęcia decyzji o dopuszczeniu do egzaminu dyplomowego, skierowaniu pracy do poprawy lub skierowania sprawy do komisji dyscyplinarnej. Dotychczasowe doświadczenia nie wskazują na istotne naruszenia w tym zakresie, średni wskaźnik podobieństwa w ostatnich latach wynosi ok. 25% z tendencją malejącą. Wyniki analizy wskaźników podobieństwa w pracach dyplomowych zawarto w tabeli 3.3.

Tabela 3.3. Analiza wskaźników podobieństwa w pracach dyplomowych w latach 2021/2022 oraz 2022/2023

Rok	Wskaźnik niski < 40%	Wskaźnik podwyższony 40%-65%	Wskaźnik wysoki >65%
STUDIA I STOPNIA			
stacjonarne			
2021/2022	100%	-	-
2022/2023	100%		
niestacjonarne			
2021/2022	80%	20%	-
2022/2023	84%	16%	-
STUDIA II STOPNIA			
niestacjonarne			
2021/2022	80%	20%	-
2022/2023	73%	27%	-

W zawiązku z **indywidualizacją procesu kształcenia**, to student dokonuje wyboru czy tematyka pracy będzie obejmowała zagadnienia dotyczące nauk ekonomicznych i finansów oraz ich analizy czy będzie miała charakter typowo praktyczny. Wynika to z faktu, że niektórzy studenci wykazują chęć rozwoju

naukowego uczestnicząc w kole naukowym, w tym niektórzy publikują artykuły w zeszytach naukowych WSE, inni zaś są zainteresowani zagadnieniami praktycznymi, przydatnymi w obecnej lub przyszłej pracy czy działalności gospodarczej. Zgodnie z **zaleceniami formalnymi** praca powinna obejmować trzy – cztery rozdziały merytoryczne w tym jeden rozdział poświęcony zagadnieniom teoretycznym, pozostałe mają być oparte o empiryczną analizę przedmiotu pracy. Wymagania stawiane pracom dyplomowym nawiązują do efektów uczenia się, jakie powinien osiągnąć absolwent danego kierunku w następującym zakresie:

- wiedzy na temat istoty pracy dyplomowej, wymagań w zakresie jej przygotowania (w tym dotyczących poszanowania praw autorskich), metod i technik badawczych stosowanych w pracach dyplomowych na poziomie licencjatu (stosownie do zakresu tematycznego przygotowywanej pracy);
- umiejętności identyfikacji, analizy i definiowania problemu badawczego z wykorzystaniem adekwatnie dobranych metod, w oparciu o informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, także w języku obcym;
- prezentacji własnych poglądów i formułowania wniosków w oparciu o wyniki przeprowadzonych prac analitycznych;
- prezentacji wyników analizy pracy.

Wymagania dotyczące pracy obejmują też wymagania redakcyjne czy edycyjne.

Studenci na kierunku Ekonomia studia drugiego stopnia o profilu praktycznym przygotowują pracę magisterską. SeminaRIA dyplomowe (magisterskie) przygotowują studentów do **prowadzenia prostych badań** i zwiększenie ich kompetencji w wykonywaniu przyszłej pracy zawodowej. SeminaRIA mają ukształtować u studenta **sprawność analityczną, umiejętność budowania logicznego wyводу, znajomość literatury źródłowej**, a także wiedzę o rzeczywistości organizacyjnej, społecznej i gospodarczej. Praca studenta podczas seminariów powinna **rozwijać krytyczne myślenie**. Student pogłębi **kompetencje z zakresu sposobów gromadzenia i analizy danych, doboru narzędzi badawczych** zgodnych z metodologią badań w naukach społecznych, a także **samodzielnego wnioskowania i swobodnego wypowiedzania się** pisemnie i ustnie z tematyki z zakresu ekonomii oraz dyscyplin pokrewnych oraz aktywnego i **krytycznego udziału w prowadzonej dyskusji** w grupach seminaryjnych oraz w czasie egzaminu dyplomowego. W szczególności, przygotowanie pracy magisterskiej służy wykazaniu, że absolwent uzyskał efekty uczenia się w następującym zakresie:

- wiedzy na temat istoty pracy magisterskiej, wymagań w zakresie jej przygotowania (w tym dotyczących poszanowania praw autorskich), metod i technik badawczych stosowanych w pracach magisterskich (stosownie do zakresu tematycznego przygotowywanej pracy);
- umiejętności identyfikacji i konceptualizacji rozwiązywanego problemu badawczego, definiowania celów zadania badawczego oraz określania priorytetów służących jego realizacji;
- umiejętności analizy problemu badawczego z wykorzystaniem adekwatnie dobranych metod, w oparciu o informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, także w języku obcym;
- prezentacji własnych poglądów i formułowania wniosków w oparciu o wyniki przeprowadzonych prac analitycznych;
- prezentacji wyników analizy pracy.

Szczegółowe efekty uczenia się dotyczące procesu przygotowania pracy dyplomowej określa sylabus przedmiotu „SeminaRIum dyplomowe” i „SeminaRIum magisterskie”.

Student wybiera promotora zgodnie z jego specjalnością oraz własnymi zainteresowaniami. Tematy prac dyplomowych zatwierdzają Kierownicy Katedr. Rokrocznie losowo wybieranych jest 5 prac, które powtórnie są weryfikowane pod kątem jakości opracowań i rzetelności oceny. Procedura jest zawarta i opisana w USZJK.

Osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych seminarium i pracy dyplomowej/magisterskiej jest weryfikowane trójstopniowo:

- w ramach zaliczenia seminarium – złożenie pracy jest warunkiem zaliczenia seminarium, a ocena odzwierciedla zaangażowanie i systematyczność pracy studenta;
- w ramach recenzji pracy dyplomowej/magisterskiej, które przygotowują promotor i recenzent (pozytywna recenzja jest warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego);
- w trakcie egzaminu dyplomowego, w czasie którego student jest zobowiązany do ustnego zaprezentowania pracy dyplomowej/magisterskiej, jej założeń i wyników, a także odpowiada na pytanie komisji związane z tematyką pracy.

Procedura weryfikacji i monitorowania efektów uczenia

Stosowany system oceny osiągnięć studentów stymuluje ich systematyczną pracę i **odnosi się do wszystkich efektów uczenia się**. Stosowane metody sprawdzają zarówno zdobytą wiedzę, jak i samodzielność w jej nabywaniu. Kompetencje społeczne oceniane są przez sprawdzanie umiejętności pracy zespołowej oraz ocenę postaw przejawianych przez studentów podczas zajęć. Umiejętności praktyczne weryfikowane są poprzez odpowiednie formy w ramach przedmiotów (ocena sposobu wykonania czynności w trakcie zajęć, wykonywania ćwiczeń o charakterze praktycznym, ocena wykonania zadań o charakterze projektowym), realizacji praktyk, przez pracę dyplomową, a egzamin dyplomowy weryfikuje poziom pogłębionej wiedzy. System oceniania w ramach przedmiotów jest przedstawiany studentom w czasie pierwszych zajęć. Zgodnie z przyjętymi zasadami Studenci traktowani są równo w procesie weryfikacji efektów kształcenia. W sylabusach przedmiotów wskazane są metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceniania.

Regulamin Studiów umożliwia studentom **wgląd do ocenionych prac**, jak również określa sytuacje, w których studenci mają prawo wnosić o przeprowadzenie zaliczenia komisyjnego. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się przez nauczycieli oraz USZJK systematycznie analizowane i doskonalone. Zasady weryfikacji efektów uczenia się, sposób ich dokumentacji oraz wagę poszczególnych elementów określa osoba odpowiedzialna za przedmiot. W ramach procesu przeglądu i aktualizacji sylabusów, USZJK weryfikuje sposób sprawdzania i oceniania. System weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się podlega też ocenie w ramach ewaluacji efektów. Ponadto, odbywają się cykliczne spotkania Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia z nauczycielami poświęcone wymianie dobrych praktyk w zakresie dokumentowania i weryfikacji efektów uczenia się, sporządzania sylabusów, jak również analizy treści przedmiotowych.

Procedura potwierdzenia efektów uczenia się w chwili obecnej nie obowiązuje w WSEwB. Trwają prace nad wprowadzeniem regulaminu.

Procedura monitorowania efektów uczenia się jest uregulowana Zarządzeniem Rektora nr 12/2019 z 28.06.2019 r. (zmienionym zarządzeniem nr 28/23 z 29.12.2023 r.) określa ona sposoby i narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów. Jednym z takich narzędzi jest coroczne sprawozdanie z realizacji efektów uczenia się. Analiza poziomu osiągnięcia zakładanych

efektów kształcenia opiera się na analizie dokumentów pozyskanych w Dziale Spraw Studenckich, bazie USOS oraz u Pełnomocnika Rektora ds. praktyk. Na podstawie oceny realizacji przedmiotowych efektów uczenia obejmujących m.in.: przegląd wyników sesji egzaminacyjnych, opinie z realizacji praktyk studenckich, oceny procesu dyplomowania, w tym: wyników egzaminów dyplomowych, liczby studentów otrzymujących dyplomy z wyróżnieniem, liczby studentów pobierających stypendia rektora, opinii absolwentów dotyczących procesu dydaktycznego i analizy liczby studentów, w tym odsiewu dokonuje się analizy i przedstawia zalecenia i rekomendacje działań naprawczych. Od roku 2022 większy nacisk położono na miarodajność analiz i udoskonalono formę sprawozdania z realizacji efektów uczenia. Sprawozdania są dostępne na stronie Uczelni [JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA – wse.edu.pl](http://wse.edu.pl)

Wyniki monitoringu losów absolwentów są na bieżąco analizowane. Na podstawie analizy wyników ogólnopolskiego monitoringu losów ekonomicznych ELA absolwentów, którzy uzyskali dyplom w 2021 r, ponad **88,6% absolwentów** studiów I stopnia i **72% absolwentów** studiów II stopnia **jest zatrudnionych**, **57,1%** absolwentów studiów I stopnia podejmuje dalsze kształcenia na studiach II stopnia.

Podsumowanie

Wstęp na studia w WSEwB jest wolny, a zasady przyjęcia są przejrzyste i równe dla wszystkich kandydatów.

Na Uczelni występuje zjawisko drop-outu. Analizujemy dane dot. powodów rezygnacji, a od 2023 roku wdrażamy działania mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.

WSEwB stosuje różne formy i etapy weryfikacji efektów uczenia się. Zostały one opisane w ramach procedur.

Ważną kwestią w toku studiów jest proces dyplomowania. W okresie podlegającym ocenie nie odnotowano wysokich wskaźników podobieństwa w złożonych do obrony pracach dyplomowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	zaleca się udostępnienie informacji o warunkach i zasadach rekrutacji na studia, z uwzględnieniem oczekiwanych kompetencji od kandydatów, w tym kompetencji cyfrowych, a także z uwzględnieniem informacji o możliwościach realizacji efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia przez absolwentów innych kierunków studiów;	<p>W uchwale rekrutacyjnej nr 16/2022 z 29 czerwca 2022 r. zatwierdzonej przez Senat Uczelni uwzględniono kryteria merytoryczne przyjęć na studia II stopnia. §2 ust 3 mówi, że w przypadku kandydatów z innych kierunków decyzję o dopuszczeniu do dalszego postępowania rekrutacyjnego podejmuje komisja rekrutacyjna na podstawie analizy programu ukończonych studiów i osiągniętych efektów uczenia się. §3 ust 3 - Uczelnia zapewnia też odpowiednie możliwości wyrównania różnic programowych dla absolwentów studiów I stopnia – kandydatów z innych kierunków niż te, na które składają dokumenty. W dotychczasowej praktyce nie występowały takie problemy, większość kandydatów na studia drugiego stopnia to absolwenci Uczelni. W przypadku kompetencji cyfrowych Uczelnia oferuje wsparcie studentom, również dotyczące szkoleń podnoszących kompetencje cyfrowe w wymaganym zakresie.</p> <p>Informacje o warunkach i zasadach rekrutacji dostępne są do publicznej wiadomości na stronie internetowej Uczelni REKRUTACJA KROK PO KROKU – wse.edu.pl oraz bip (wse.edu.pl)</p>
2.	zaleca się zwiększenie zakresu weryfikacji efektów uczenia się dotyczących umiejętności praktycznych, zarówno w pracach etapowych, jak i dyplomowych;	<p>Udoskonalono USZJK poprzez wprowadzenie zmian zarządzeniem nr 28/2023 z dnia 29.12.2023 r. w sprawie zmiany Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku. Wprowadzając narzędzia weryfikacji w formie ankiet, hospitacji, oceny kadry dydaktycznej. Ważnym elementem jest coroczna ewaluacja efektów uczenia - badanie prowadzi się przy użyciu formularza określonego w załączniku nr 6 do USZJK. Dodatkowo wprowadzono szereg działań, umożliwiających zwiększenie zakresu weryfikacji m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – od 2022 r. cykliczne spotkania realizowane przy pomocy platformy MS Teams dotyczące analizy treści tematycznych przedmiotów i aspektów praktycznych. – coroczne szkolenia przeprowadzane na początku roku akademickiego dotyczące sporządzania

		<p>sylabusów przedmiotów uwzględniają aspekt weryfikacji efektów uczenia dotyczących umiejętności praktycznych.</p> <p>– cykliczne spotkania z nauczycielami akademickimi prowadzącymi seminaria mające na celu położenie większego nacisku na aspekt praktyczny prac dyplomowych.</p> <p>Wyniki analiz wraz z interpretacją zawarte są w corocznych sprawozdaniach z realizacji efektów uczenia wraz ze wskazaniem rekomendacji i propozycji działań doskonalących.</p>
3.	zaleca się przestrzeganie zasad antyplagiatowych w procedurze dyplomowania;	<p>Zgodnie z obowiązującym systemem jakości kształcenia (Zarządzenie nr 28/2023) corocznie poddawane są analizie wybrane prace dyplomowe. Procedury dotyczące kontroli antyplagiatowej są ujęte w zarządzeniu nr 6/2019 z 28.05.2019 r. w sprawie elektronicznej archiwizacji prac dyplomowych oraz procedury kontroli antyplagiatowej. Zgodnie z § 8 ust 3 rekomendowana wartość dla siły podobieństwa tekstu to 0,3. Wartość progów wyników ($\leq 40\%$, $\leq 65\%$ podwyższony, $\geq 65\%$ wysoki) Jeżeli warunki określone w § 8 ust 3 nie są spełnione promotor przygotowuje opinię zgodnie z załącznikiem nr 2 do zarządzenia. Wszyscy promotorzy są informowani o konieczności przestrzegania tych procedur. Dodatkowo wprowadzono szerszy niż dotychczas zakres kontroli prac dyplomowych, stosowana dotychczas coroczna ocena procesu dyplomowania nie stwierdzała uchybień, więc wprowadzono całościową kontrolę. Kwestie związane z występującymi podwyższonymi wskaźnikami podobieństwa w ocenianych pracach były sytuacjami jednostkowymi przed rokiem 2022. Kompleksowa analiza wskaźników podobieństwa z 3 ostatnich lat wskazuje że nie stwierdzono przypadków prac ze wskaźnikiem przekraczającym 65%, a prace ze wskaźnikiem podwyższonym stanowią ok. 20%. Średnia wartości wskaźników podobieństwa na wszystkich formach studiów wynosi ok. 25% z tendencją malejącą. Poszczególne wartości prezentuje Tabela 3.3. w opisie Kryterium 3.</p>
4.	zaleca się usunięcie nieprawidłowości, związanych z przepisywaniem ocen przez nauczycieli akademickich.	<p>Przekazano nauczycielom akademickim informację o nieprawidłowościach związanych z przepisywaniem ocen. Stanowisko Uczelni jest jasne, przepisywanie ocen jest niedopuszczalne ze względu na brak udokumentowania osiągniętych efektów uczenia, szczególnie dotyczy to również kwestii przepisywania ocen ze studiów I stopnia do przedmiotów realizowanych na II stopniu ze względu na osiągnięte</p>

		<p>efekty uczenia, o czym zostali poinformowani prowadzący. Kwestie te są poruszane na szkoleniach dla nauczycieli akademickich na początku każdego roku akademickiego w celu uniknięcia nieprawidłowości.</p> <p>Zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów Prorektor ds. studenckich na wniosek studenta, po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją przebiegu studiów na innej Uczelni, podejmuje decyzję o uznaniu zajęć zaliczonych przez studenta i uzyskanych odpowiednio punktów ECTS. Warunkiem uznania zajęć zaliczonych przez studenta oraz uzyskanych punktów ECTS jest stwierdzenie zbieżności efektów uczenia się uzyskanych podczas realizacji zajęć odpowiadających zajęciom określonym w programie studiów na kierunku studiów, na którym student studiuje. Zbieżność uzyskanych efektów uczenia się stwierdza się w szczególności na podstawie dotychczasowych kart osiągnięć studenta, programów studiów oraz sylabusów przedmiotów. Uznanie zajęć zaliczonych przez studenta oraz uzyskanych punktów ECTS jest możliwe w okresie do 10 lat od daty uzyskania oceny z poszczególnych przedmiotów.</p>
--	--	--

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

W roku akademickim 2023/2024 na kierunku Ekonomia I i II stopnia zajęcia prowadzi **12 pracowników etatowych**, dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy w rozumieniu art. 120 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. j. Dz. U. 2023, poz.742) oraz **16 pracowników nieetatowych** tzw. innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w rozumieniu art. 73 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. j. Dz. U. 2023, poz.742).

Dydaktycy realizujący program kierunku Ekonomia współpracują z różnymi uczelniami, co traktujemy jako atut. Pozwala to na łatwy **transfer doświadczeń, dobrych praktyk** z innych ośrodków do Wyższej Szkoły Ekonomicznej. Nauczyciele pracują m.in. w Uniwersytecie w Białymstoku, Politechnice Białostockiej, Wojskowej Akademii Technicznej, Uczelni Techniczno-Handlowej im. H. Chodkowskiej w Warszawie, Akademii Łomżyńskiej, Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach, Akademii Policji w Szczytnie.

Zgodnie z polityką kadrową Uczelni oraz wymogami ustawowymi **co najmniej 50% zajęć prowadzonych jest przez pracowników etatowych**. Głównym jej celem jest zapewnienie kadry dydaktycznej o kompetencjach dostosowanych do realizacji zakładanych efektów uczenia się na kierunku ekonomia. Z uwagi na profil praktyczny Uczelni dużą uwagę zwraca się na praktyczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza szkolnictwem wyższym.

Rekrutacja

Dobór nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne wynika z bieżących potrzeb Uczelni i uwzględnia posiadane stopnie naukowe, doświadczenie dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć oraz umiejętności praktycznego podejścia do przekazywanej wiedzy i jej skutecznego zastosowania w życiu zawodowym. Dlatego część pracowników etatowych posiada, oprócz dorobku naukowego i dydaktycznego, doświadczenie praktyczne, o czym świadczy zatrudnienie lub pełnienie funkcji w instytucjach, przedsiębiorstwach i administracji publicznej, udział w gremiach branżowych, radach, towarzystwach, współpraca z biznesem, prowadzenie własnej działalności gospodarczej obecnie lub w przeszłości. Natomiast wykładowcy nieetatowi, to w zdecydowanej większości praktycy, często posiadający stopnie naukowe, dla których obszar biznesu, przedsiębiorstw i instytucji publicznych jest głównym miejscem zatrudnienia, ale posiadający również doświadczenie dydaktyczne zdobyte w innych uczelniach lub prowadzący usługi i działalność szkoleniową.

Głównym kryterium doboru kadry dydaktycznej jest **wymóg umiejętności praktycznego podejścia do przekazywanej wiedzy**. Dlatego też często pozyskujemy wykładowców wygłaszających prelekcje na spotkaniach organizacji branżowych, aktywnie uczestniczących w seminariach, konferencjach naukowych i tych o wymiarze praktycznym. Władze Uczelni starają się pozyskiwać do współpracy osoby kreatywne, nastawione na rozwój i innowacyjność.

Proces rekrutacyjny przebiega wg następującego schematu:

- analiza aplikacji w oparciu o kryteria formalne;
- rozmowy kwalifikacyjne z wybranymi kandydatami, gdzie wykładowcy przedstawiają swój pomysł na realizację zajęć z poszczególnych przedmiotów;

- w przypadku aplikacji na stanowisko profesora Uczelni na wniosek rektora przygotowana jest recenzja dorobku naukowego kandydata oraz dodatkowo kandydat musi uzyskać pozytywną opinię Senatu;
- pracowników nieetatowych obowiązuje dodatkowo złożenie obowiązkowego oświadczenia o okresie doświadczenia zawodowego uzyskanego poza uczelnią oraz posiadanych kompetencjach, zgodnie z Zarządzeniem Nr 13/2020 Rektora Wyższej Szkoły Ekonomicznej z dnia 20 lipca 2020 r.

Rozwój i doskonalenie kadry

W celu zapewnienia właściwej jakości kształcenia Uczelnia zapewnia każdemu dydaktykom **pakiety następujących szkoleń:**

- obsługa platformy e-learningowej MOODLE;
- przygotowywanie prezentacji/ materiałów dydaktycznych.

W latach 2021-2023 roku na Uczelni zostały zorganizowane i przeprowadzone liczne szkolenia dla pracowników rozwijające, m.in. kompetencje pracy z osobami ze szczególnymi potrzebami, w tym:

- szkolenia dla pracowników funkcyjnych z obowiązujących procedur - 2 edycje;
- szkolenia z zakresu zarządzania procesem kształcenia;
- szkolenia z edukacji włączającej - 2 edycje;
- szkolenia z etykiety zachowania wobec studenta -2 edycje;
- szkolenia z technologii wspierających edukację;
- kurs języka migowego poziom A1- 90 godzinny;
- szkolenia z obsługi kandydata na studia;
- szkolenia dla nauczycieli akademickich z przygotowanie materiałów dydaktycznych -2 edycje;
- szkolenia dla osób pracujących w serwisach internetowych (www, facebook, inne) -2 edycje;
- szkolenia z zakresu pracy ze studentem ze spektrum autyzmu.

W wyżej wymienionych szkoleniach brali udział także **pracownicy administracyjni** Uczelni. Materiały z zajęć są nadal dostępne na platformie MOODLE.

Funkcjonujące w Uczelni Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON) udziela wsparcia nauczycielom akademickim podczas organizowania i przebiegu procesu dydaktycznego **studentom ze specjalnymi potrzebami**, w tym dla studentów będących w spektrum autyzmu dedykowane jest wsparcie 2 wykwalifikowanych Asystentów studenta z ASD, którzy posiadają fachową wiedzę w tym zakresie. Na każdym etapie zapewniona jest też **pomoc specjalisty ds. technologii wspierających proces nauczania**.

Dobłą praktyką są **hospitacje** i tzw. „**wsparcie koleżeńskie**”, dzięki któremu dydaktyk otrzymuje informację zwrotną i może doskonalić swój warsztat dydaktyczny.

Nauczyciele **doskonala swój warsztat pracy dydaktycznej i naukowej** poprzez podnoszenie swoich kwalifikacji w różnych inicjatywach. Są to studia podyplomowe, szkolenia, udział w konferencjach naukowych i branżowych. Wykaz przykładowych inicjatyw znajduje się w tabeli 4.1.

Tabela 4.1. Wykaz przykładowych inicjatyw podejmowanych przez wykładowców na rzecz rozwoju warsztatu pracy dydaktycznej i naukowej

Imię i nazwisko	Nazwa inicjatywy
	<p>Kurs przygotowujący do egzaminu na doradcę podatkowego (27.06.2023 r.-31.12.2024 r.).</p> <p>Studia podyplomowe "Rachunkowość i Finanse Przedsiębiorstwa" w Szkole Głównej Handlowej (2008 r.).</p> <p>Bilans 2023. 2022, 2021 r. – Rachunkowość, Podatki VAT, CIT, PIT – Kurs w SKwP.</p> <p>Warsztat „Demaskowanie nieetycznych zachowań” – organizator Centrum Edukacji Nauczycieli Warszawa.</p> <p>Szkolenie „Polski Ład: zmiany w podatkach. Szkolenie dla podlaskich przedsiębiorców” – organizator Podlaski Klub Biznesu przy współpracy Kancelarii Podatkowej Skłodowscy.</p>
	<p>40 godzinne szkolenie branżowe w firmie WITEK architektki sp. c (2021r.).</p> <p>Jak lepiej wykorzystać swój potencjał w pracy i życiu osobistym, Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego w Białymstoku (2020 r.).</p>
	<p>Szkolenie dot. metod dydaktycznych: Metodologia STEAM-kompedium wiedzy, on-line (2023 r.)</p> <p>Szkolenie „Efektywne metody przygotowywania artykułów i składania do publikacji w czasopismach z listy "Filadelfijskiej”, Regionalny Punkt Kontaktowy PB UE Białystok (2020 r.).</p> <p>Szkolenie „Automotywacja do pracy naukowej” organizowanej przez Regionalny Punkt Kontaktowy PB UE Białystok (2019 r.).</p> <p>Ukończenie studiów podyplomowych LEAN MANAGEMENT, Politechnika Białostocka (2022 r.).</p>
	<p>Kursy z zakresu: Analiza finansowa, Centrum Rozwoju Biznesu (2003 r.).</p> <p>Kurs dla kandydatów na członków rad nadzorczych, Centrum Rozwoju Biznesu (2004 r.) .</p> <p>Szkolenie „Funkcjonowanie rynków finansowych”, Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego (2011 r.).</p>
	<p>Asesor certyfikowany w zakresie Assessment Centre i Development Center (AC/DC), (2019 r.).</p> <p>Coach – specjalistyczny kurs certyfikowany VCC I i II stopnia; specjalizacja: rozwój odporności psychicznej (2020 r.).</p> <p>Mediator sądowy (2020 r.).</p>

	Licencjonowany konsultant Employee Development Accreditation i Debriefing and Coaching Accreditation (2021 r.).
	Studia podyplomowe z zakresu "Bezpieczeństwa systemów i sieci komputerowych", Politechnika Białostocka (2022 r.).
	Szkolenie „Prawo autorskie dla naukowców”, RPK Białystok, (2020 r.). Szkolenie „Prawo własności przemysłowej”, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości i Wybranych Nowych Technologii Politechniki Białostockiej (2016 r.).
	Centrum Organizacji Szkoleń i Konferencji SEMPER, Realizacja zadań z zakresu rachunkowości budżetowej, (2023 r.). Zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2019 rok wraz ze sporządzeniem informacji dodatkowej, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Podlaskie Centrum (2020 r.). Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w praktyce funkcjonowania jsfp po zmianach przepisów, Centrum Szkoleniowe Finanse Publiczne, (2020 r.). Dochody budżetowe w jednostkach budżetowych, Golden Trading, (2019 r.).
	Kurs „Metodologia badań w naukach społecznych”, Navoica (2024 r.). Kurs „Metody i techniki badań społecznych”, Navoica (2022 r.). udział w badaniu realizowanym przez Polski Instytut Ekonomiczny w ramach projektu Foresight Kompetencji Przyszłości, (2021 r.).
	Studia podyplomowe w zakresie zarządzania Master of Business Administration (MBA), (2020/2021 r.). Studia podyplomowe „Obszary wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego” Ministerstwo Rozwoju (2016-2017). Kurs Zarządzanie Projektami zgodnie z metodyką PRINCE, poziom Foundation, certyfikat Prince2 Foundation APM Group International (2009 r.); Centrum Rozwiązań Menadżerskich S.A. (2011 r.).
	Studia podyplomowe „Public Relations i Komunikowanie Strategiczne w Firmach”, Szkoła Główna Handlowa (2008 r.). Certyfikowany Project Manager zgodnie z systemem certyfikacji International Project Management Association (IPMA), (2012 r.). Inne szkolenia: <ul style="list-style-type: none"> • Zarabianie na AI – 14.12.2023 • Specjalista grafiki AI - 09.12.2023 • Prompt Engeener AI - 12.12.2023 • Kurs fotografii cyfrowej – 05-06.2019 • Szkolenie Instagram Plus – 09.2018 • Szkolenie Facebook Pro – 06.2018

	<ul style="list-style-type: none"> • Akademia Trenerów Biznesu Marschall Polska- Szkolenie „Warsztat Pracy Trenera” – 17-18.05.2012, 13-14.09.2012 • Szkolenie „Gry szkoleniowe w pracy trenera” – 16.10.2012 • Akademia Trenerów Biznesu „Warsztat pracy trenera” Marschall Polska – 17-18.05.2012
--	--

Okresowe oceny pracownicze

Zgodnie z art. 23 ust. 1 i 2 pkt 2 i 7 w związku z art. 128 oraz art. 145 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.) Uczelnia prowadzi ocenę pracy nauczycieli akademickich. Podstawą oceny jest zarządzenie nr 7/2014 Rektora Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku z dnia 4 lutego 2014 roku w sprawie trybu i zasad oceny nauczycieli akademickich zmienione zarządzeniami nr 26/2018 i 09/2024 Okresowe oceny pracownicze służą weryfikacji stopnia wykonania indywidualnych celów każdego pracownika w sferach: naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej. Obiektywna, rzetelna i konsekwentna ocena pracownicza jest jednym z najważniejszych elementów polityki wzmacniania potencjału Uczelni.

Ocena obejmuje:

- **Działalność dydaktyczną (w tym: realizację pensum, liczbę promowanych prac, liczbę recenzji,** przygotowanie merytoryczne, kompetencje i wiedza nauczyciela, umiejętność przekazywania wiedzy - przejrzystość i zrozumienie zajęć; umiejętność zaangażowania studenta; realizacja programu zajęć; kultura osobista, postawa nauczyciela wobec studenta; ocenę hospitowanych zajęć);
- **Działalność organizacyjną na rzecz Uczelni** (w tym m.in.: organizację konferencji i seminariów, pełnienie funkcji kierowniczych, praca na rzecz wydawnictwa WSEwB);
- **Podnoszenia kompetencji zawodowych,** m.in. członkostwo w krajowych i międzynarodowych towarzystwach naukowych i branżowych, ukończone kursy, szkolenia;
- **Działalności naukowa** (obowiązuje jedynie pracowników badawczo-dydaktycznych).

Ocena jest przeprowadzana raz na 4 lata. Ostatnia odbyła się w grudniu 2022 r., dotyczyła działalności dydaktycznej i dydaktyczno-badawczej nauczycieli akademickich w okresie 2018-2021. Wszyscy nauczyciele dydaktyczni i badawczo-dydaktyczni uzyskali ocenę pozytywną. Kolejna planowana jest na rok 2026.

System motywacyjny

System motywacji przyjęty w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku Zarządzeniem Rektora nr 29/2023 z dnia 29.12.2023 r w sprawie wprowadzenia Systemu motywowania pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku ma na celu **wzrost efektywności i jakości pracy**–Stosuje się dwa rodzaje motywatorów:

1) **finansowe**, jako nagrody rektora w formie dodatku specjalnego przyznawane za osiągnięcia i ponadprzeciętne zaangażowanie się w zakresie badawczym, dydaktycznym oraz organizacyjnym lub znaczące wyróżnianie się w innym obszarze czy też całokształt działalności nauczyciela akademickiego, oraz

2) **pozafinansowe**, które mają na celu:

- **Wspieranie aktywności badawczej** poprzez możliwość wnioskowania o przyznanie środków finansowych na prowadzenie badań własnych lub zespołowych projektów oraz wsparcie publikacji naukowych krajowych i zagranicznych. Pracownicy badawczo-dydaktyczni mają możliwość publikowania artykułów w „Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE”.
- **Wspieranie aktywności dydaktycznej** poprzez organizowanie bezpłatnych szkoleń umożliwiających zdobywanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności dydaktycznych, udział w szkoleniach zewnętrznych lub też zachęcanie do podnoszenia kwalifikacji w ramach samokształcenia.
- **Docenianie indywidualnych osiągnięć** poprzez udzielanie pochwał, wyróżnień i przydzielanie funkcji reprezentacyjnych. Za uzyskanie wyróżniającej się oceny okresowej Zespół ds. Jakości Kształcenia wnioskuje o przyznanie nauczycielowi akademickiemu dyplomu uznania, wręczanego na forum Uczelni. Dyplom może być również przyznany za inne szczególne osiągnięcia badawcze, dydaktyczne, organizacyjne, w każdym czasie, po podjęciu decyzji władz Uczelni. Pracownik dydaktyczny, który wyróżnia się swoimi osiągnięciami, decyzją rektora, może być delegowany do reprezentowania Uczelni przed różnymi gremiami. Osiągnięcia i sukcesy publikowane są na stronie www Uczelni lub fb.
- **Dobłą organizację pracy** sprzyjającą satysfakcji z pracy i rozwojowi osobistemu. Uczelnia dba o elastyczną organizację pracy, pozwalającą łączyć pracę dydaktyczną z innymi aktywnościami zawodowymi i osobistymi. Stawia na autonomię w realizacji zadań oraz dobrą komunikację pomiędzy kadrą dydaktyczną, władzami Uczelni i kadrą administracyjną. Pracownicy Uczelni mają możliwość nieodpłatnego korzystania z zasobów Uczelni w tym m.in. sali bilardowej oraz siłowni. Organizowane są spotkania integracyjne i świąteczne.

Obsada kadrowa

Polityka kadrowa WSEwB zmierza do zagwarantowania prowadzenia zajęć dla studentów przez **kompetentną i wykwalifikowaną kadrę**. Zakres prowadzonych przedmiotów ściśle wiąże się ze specjalnością naukową, wysokim poziomem kompetencji dydaktycznych, doświadczeniem praktycznym pracowników etatowych oraz innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne. Ma zaspokoić potrzeby w zakresie kształcenia na różnych poziomach i w różnych formach przekazu dydaktycznego, w tym w językach obcych oraz z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Tabela 4.2 Wykaz nauczycieli zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, wraz z prowadzonymi zajęciami

I.p.	Tytuł/ stopień naukowy	Dziedzina/Dyscyplina/Specjalność naukowa/inne	Prowadzone zajęcia n - studia niestacjonarne s - studia stacjonarne
1.	Dr hab., Prof. WSE	doktor habilitowany (dziedzina nauk społecznych, dyscyplina stosunki międzynarodowe; doktor nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii (dziedzina: nauk społecznych, dyscyplina: ekonomia i finanse)	Studia I stopnia –s 15h: Gospodarka regionalna – s15h Studia II stopnia – n 4h: Restrukturyzacja przedsiębiorstw – n 4h

2.	Dr, Prof. WSE	doktor nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	<u>Studia I stopnia – n 63h / s 105h:</u> Metodologia pisania prac dyplomowych – n 14 h/s 30h Zarządzanie – n 14 h Planowanie strategiczne – n 14h/s 30h Podejmowanie działalności gospodarczej – n 21h/s 45h <u>Studia II stopnia – n 32 h:</u> Seminarium magisterskie – n 32 h
3	Dr	doktor nauk ekonomicznych (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	<u>Studia I stopnia – n 165h / s 225:</u> Analiza ekonomiczna - n 14h/ s 30h E-biznes (PW) - n 14h Mikroekonomia – n 42h Podstawy makroekonomii - n 42h/ s 90h Finanse publiczne i rynki finansowe - n 21h/ s 45h Seminarium dyplomowe –n 32h/ s 60h <u>Studia II stopnia – n 21h:</u> Makroekonomia - n 21h
4.	Dr	doktor (dziedzina: nauki humanistyczne, dyscyplina: językoznawstwo)	<u>Studia I stopnia – n 56h / s 60h:</u> Język angielski – n 56h/ s 60h
5.	Dr	doktor nauk ekonomicznych (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	<u>Studia I stopnia – n 88h / s 120h:</u> Etyka biznesu n 14h/ s 30h Europejska integracja gospodarcza - n 14h / s 30h Historia gospodarcza- n 14h Międzynarodowe stosunki gospodarcze-n 14h Seminarium dyplomowe n 32h/s 60h <u>Studia II stopnia – n 74h:</u> Ekonomia menedżerska- n 14h Ekonomia międzynarodowa- n 14h Historia myśli ekonomicznej- n 14h

			Seminarium magisterskie- n 32h
6.	Dr	doktor nauk prawnych (dziedzina: nauk społecznych, dyscyplina: nauki prawne)	<p><u>Studia I stopnia – n 56h / s 60h:</u> Prawo – n 14h Polityka społeczna – n 14h Podstawy prawa gospodarczego – n 14h / s 30h Prawo pracy – n 14 h/ s 30h</p> <p><u>Studia II stopnia – n 42h:</u> Prawo gospodarcze – n 14 h Europejskie i międzynarodowe prawo pracy – n 14 h Indywidualne prawo pracy PW – n 14h</p>
7.	Dr	doktor nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	<p><u>Studia I stopnia – n 105h / s 90h:</u> Finanse lokalne – n 21h Finanse przedsiębiorstwa – n 14h / s 30h Systemy fiskalne w Unii Europejskiej – n 14h /s 30h Rachunkowość podmiotów finansów publicznych – n 14h Ekonomika i zarządzanie organizacjami publicznymi i pozarządowymi – n 14h / s 30h Ubezpieczenia społeczne – n 14h Podatki i opłaty lokalne PW – n 14h</p> <p><u>Studia II stopnia – n 42h:</u> Analiza finansowa przedsiębiorstwa – n 14h Planowanie rozwoju firmy – n 14h Zarządzanie finansami podmiotów gospodarczych – n 14h</p>
8.	Dr	doktor nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	<p><u>Studia I stopnia – n 42h / s 90h:</u> Polityka gospodarcza – n 14 h / s 30h Komunikowanie się w organizacji – n 14 h / s 30 h Negocjacje w biznesie – n 14</p>

			h / s 30h Studia II stopnia – n 14h: Public Relations – n 14 h
9.	Dr	doktor nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	Studia I stopnia – n 130h / s 105h: Rachunkowość- n 21h Rachunkowość finansowa- n 28h Rachunkowość zarządcza- n 21h / s 45h Sprawozdawczość finansowa- n 14h / s 30h Międzynarodowe standardy rachunkowości- n 14h / s 30h Seminarium dyplomowe- n 32h Studia II stopnia – n 35h: Rachunkowość finansowa- n 21h Obsługa systemu finansowo-księgowego SFINKS PW-n 14h
10.	mgr	magister ekonomii (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	Studia I stopnia – n 77h / s 90h: Ocena efektywności inwestycji – n 14h / s 30h Prawo podatkowe – n 14h Formy ewidencji podatkowej w małych podmiotach– n 14 h / s 30h Rozliczenia podatkowe– n 14 h / s 30h Dokumentacja kadrowo – płacowa– n 21h Studia II stopnia – n 77h: Prawo i rozliczenia podatkowe– n 14h Rozliczanie wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych– n 21h Controlling – n 14h Ekonomika podatkowa – n 14h Zarządzanie podatkami – n 14h
11.	mgr inż.	magister inż. Informatyki (dziedzina: informatyka)	Studia I stopnia – n 14h Technologie informacyjne – n 14h
12.	mgr	magister ekonomii (dziedzina: nauki	Studia I stopnia – n 63h / s

		społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	75h: Ochrona własności intelektualnej – n 14h Podstawy wyceny – n 21h/ s 45 h Ekonomika i organizacja przedsiębiorstwa – n 14h / s 30h Ekonomiczne podstawy rynku nieruchomości PW – n 14h
--	--	--	---

Tabela 4.3 Wykaz nauczycieli zatrudnionych na umowę zlecenie oraz prowadzone przez nich przedmioty, wraz z liczbą godzin

I.p.	Tytuł/ stopień naukowy	Dziedzina/Dyscyplina/Specjalność naukowa/inne	Prowadzone przedmioty n - studia niestacjonarne s - studia stacjonarne
1.	dr	doktor nauk ekonomicznych (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	Studia I stopnia – n 14h / s 30h: Współczesne tendencje w zarządzaniu organizacjami – n 14 h / s 30h Studia II stopnia – n 28h: Role i umiejętności kierownicze – n 14 h Zarządzanie kreatywnością pracowników w organizacji – n 14h
2.	dr	doktor nauk prawnych (dziedzina: nauki społecznych, dyscyplina: nauki prawne) radca prawny	Studia II stopnia – n 14h: Praktyczne aspekty prawa pracy-n 14 h
3.	dr	doktor nauk o zarządzaniu i jakości, (dziedzina nauk społecznych, dyscyplina: nauki o zarządzaniu i jakości)	Studia II stopnia – n 14h: Efektywność inwestycji – n 14h
4.	dr	doktor nauk o zarządzaniu i jakości (dziedzina: nauki społeczne dyscyplina: nauki o zarządzaniu i jakości)	Studia I stopnia –n 14h/ s 30h: Zarządzanie zasobami ludzkimi – n 14 h / s 30 h Studia II stopnia – n 14h: Gospodarowanie kapitałem ludzkim – n 14 h
5.	Dr	doktor nauk humanistycznych w zakresie socjologii (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: nauki socjologiczne)	Studia I stopnia – n 14h: Komunikacja interpersonalna i

			autoprezentacja PW – n 14h
6.	dr	doktor nauk ekonomicznych (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	<u>Studia I stopnia – n 14h/ s 30h:</u> Gospodarka regionalna – n 14h / s 30 h <u>Studia II stopnia – n 35h:</u> Rynek kapitałowy i finansowy - n 21h Restrukturyzacja przedsiębiorstw – n 14h
7.	dr	dr - dziedzina nauk społecznych, dyscyplina nauki o zarządzaniu i jakości	<u>Studia I stopnia – n 14h:</u> Systemy informacyjne w organizacji - n 14 h
8.	dr	doktor, Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych, dyscyplina matematyka	<u>Studia I stopnia – n 28h:</u> Matematyka – n 28h
9.	dr	doktor nauk humanistycznych w zakresie socjologii (dziedzina: nauki socjologiczne)	<u>Studia I stopnia – n 14h:</u> Socjologia – n 14h
10.	mgr	magister ekonomii (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	<u>Studia I stopnia – n 14h / s 30h:</u> Informatyczne systemy finansowo - księgowo – n 14h / s 30h <u>Studia II stopnia – n 28h:</u> Informatyczne systemy rachunkowości - n 14h Systemy informatyczne w biznesie – n 14h
11.	mgr	magister ekonomii (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	<u>Studia I stopnia – n 14h / s 30h:</u> Rachunek kosztów – n 14h / s 30h <u>Studia II stopnia – n 14h:</u> Rachunkowość podatkowa – n 14h
12.	mgr	magister ekonomii (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	<u>Studia II stopnia – n 14h:</u> Zintegrowane systemy zarządzania – n 28h
13.	mgr	magister filologii angielskiej (dziedzina: nauki humanistyczne, dyscyplina: językoznawstwo)	<u>Studia II stopnia – n 14h:</u> Angielski w biznesie – n 14h
14.	mgr	magister ekonomii (dziedzina: nauki społeczne, dyscyplina: ekonomia i finanse)	<u>Studia I stopnia – n 28h / s 60h:</u> Statystyka opisowa – n 28h / s 60h <u>Studia II stopnia – n 63h:</u> Wnioskowanie

			statystyczne- n 14h Ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych – n 21h Ekonomia matematyczna – n 14h Ewidencja i sprawozdawczość projektów wspólnotowych – n 14h
15.	mgr	magister nauk politycznych spec. Studia europejskie Dziedzina nauk społecznych, dyscyplina nauki o polityce i administracji magister kulturoznawstwa spec. orientalistyka indologia Dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina nauki o kulturze i religii	<u>Studia I stopnia – n 14h / s 30h:</u> Marketing – n 14 h / s 30 h <u>Studia II stopnia – n 14h:</u> Współpraca z mediami PW – n 14h
16.	Inż.	Inżynier, Studia wyższe zawodowe w specjalności wojsko rakietowe i artyleria, artyleria naziemna	<u>Studia II stopnia – n 14h:</u> Komputerowe wspomaganie służby BHP – n 14h

Działalność naukowa

Kadra Uczelni dba o **rozwój naukowy**. W 2024 roku, zgodnie z Uchwałą Rady Dyscypliny Naukowej Stosunki Międzynarodowe Akademii WSB nr 10/2023/20204, dyplom przyznany Panu Aleksandrowi Prokopiukowi przez Instytut Badań Regionalnych im. M.I. Doliszniego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy został uznany za równoważony z polskim **stopniem doktora habilitowanego nauk społecznych**, w dyscyplinie stosunki międzynarodowe.

Rozwoju naukowemu kadry sprzyja wydawanie półrocznika „**Equilibrium Zeszyty Naukowe WSE**” (od 2017 roku). Zgodnie z wykazem czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych opublikowanym dnia 5.01.2024 roku za publikację autorzy otrzymują **20 pkt**. „Equilibrium Zeszyty Naukowe WSE” to czasopismo naukowe o profilu ogólnoeconomicznym, recenzowane i ukazujące się cyklicznie w formie elektronicznej (on-line). Wszystkie publikowane w czasopiśmie prace naukowe są recenzowane w tzw. double-blind review proces, co oznacza, że Autor i recenzenci nie znają swoich tożsamości. Celem czasopisma jest dokumentowanie dorobku naukowego (metodologicznego, przeglądowego i empirycznego) z szeroko rozumianej problematyki nauk ekonomicznych oraz dyscyplin pokrewnych.

W czasopiśmie publikowane są artykuły związane z:

- metodologią badań ekonomicznych i społecznych;
- teorią i praktyką ekonomii, organizacji i zarządzania, finansów i rachunkowości, polityki gospodarczej, społecznej i regionalnej;
- ekonomią i polityką ochrony środowiska, równowagą w gospodarowaniu zasobami naturalnymi, gospodarką przestrzenną, ochroną i kształtowaniem krajobrazu.

Czasopismo posiada międzynarodową radę naukową o bogatym dorobku naukowym z różnych ośrodków akademickich zarówno w Polsce, jak i za granicą. W **skład Rady Naukowej** wchodzi:

Prof. dr hab. Ryszard Borowiecki – Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej

Prof. dr hab. Boris Burkinski – Akademia Nauk Ukrainy w Odessie

Prof. dr hab. Karol Karski – Uniwersytet Warszawski

Prof. Oleg Kuzmin – Uniwersytet Państwowy Politechnika Lwowska

Prof. dr Vakhtang Maisaia – Caucasus International University in Georgia

Prof. dr hab. Zbigniew Makieła – Uniwersytet Jagielloński

Dr. prof. WSE Bogumiła Powichrowska – Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku

Prof. dr hab. Irina Storonyanska – Instytut Badań Regionalnych, Akademia Nauk Ukrainy

Prof. dr hab. Henryk Wnorowski – Uniwersytet w Białymstoku

Prof. Galina Shamonina – Varna Free University

Czasopismo stanowi forum wymiany wiedzy i doświadczeń naukowców i specjalistów w obszarze nauk ekonomicznych. Artykuły publikują pracownicy naukowo-dydaktyczni WSEwB, naukowcy z innych uczelni i ośrodków, w tym zagranicznych oraz studenci WSEwB, którzy chcą się rozwijać naukowo. O poprawny przebieg procesu wydawniczego dba **komitet redakcyjny** czasopisma:

Redaktor naczelny: dr Andrzej Dzun

Zastępca redaktora naczelnego: prof. dr hab. Elżbieta Karska

Sekretarz redakcji: dr Dorota Hałaburda

Dotychczas opublikowano 12 numerów „Equilibrium Zeszyty Naukowe WSE” w formie elektronicznej (on-line), które udostępniane są bezpłatnie na stronie Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku pod linkiem: [WYDAWNICTWO WYŻSZEJ SZKOŁY EKONOMICZNEJ W BIAŁYMSTOKU – wse.edu.pl](http://wydawnictwo.wse.edu.pl). W czasopiśmie opublikowano wiele artykułów, przysłanych przez autorów pochodzących z różnych ośrodków akademickich zarówno krajowych jak i zagranicznych, które przyczyniają się do rozwoju badań empirycznych i koncepcyjnych w naukach ekonomicznych i pokrewnych. Prace te pozwalają na wymianę, poszerzenie wiedzy i doświadczeń oraz rozwój naukowy zarówno pracowników naukowo-dydaktycznych WSEwB, studentów jak i badaczy naukowych z innych ośrodków.

Etatowi pracownicy badawczo-dydaktyczni również posiadają **dorobek naukowy**. Wybrane publikacje pracowników etatowych z ostatnich 3 lat:

1. Bis J., Burkynskiy B., Prokopiuk A., Goryachuk V., Laiko O., Business Productivity Assessment: Concepts and Methods, in: Innovation in the Digital Economy. New Approaches to Management for Industry 5.0, Agnieszka Rzepka (ed.), 2023.
2. Galicki R., Wykroczenia przeciwko prawom pracownika a przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową [w:] Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE, nr 2/2023.
3. Galicki R., Zawieranie umów cywilnoprawnych w miejsce umów o pracę [w:] „Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE” nr 2/2022.
4. Galicki R., Poszanowanie godności i dóbr osobistych pracownika jako jedna z podstawowych zasad prawa pracy [w:] „Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE” nr 1/2022

5. Galicki R., Stan zagrożenia epidemicznego i stan epidemii a prawo pracy i dialog społeczny w zakładzie pracy [w:] J. Paszkowski (red.), Przedsiębiorstwa w procesie zmian, Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, Białystok 2022.
6. Hałaburda D.A., Subwencja rozwojowa jednostek samorządu terytorialnego jako instrument równoważenia dochodów w świetle zmian regulacji prawnych, „Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE” nr 2/2022.
7. Galicki R., Równość kobiet i mężczyzn oraz zakaz dyskryminacji – wybrane regulacje prawa unijnego oraz prawa pracy [w:] „Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE” nr 1-2/2021.
8. Piekarska E., „Zawartość informacyjna bilansu a wielkość podmiotu”, „Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE” Nr 1-2/2020.
9. Khumarova N., Petrushenko M., Prokopiuk A., ІННОВАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ АНТРОПОЕКОСИСТЕМИ В УМОВАХ INDUSTRY 4.0 НА ПРИКЛАДІ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ, “Economic innovations” 2020 no. 3 (76), Vol. 22, p. 137-149.

Pracownicy Uczelni (etatowi i zatrudnieni w formie umów cywilno-prawnych) polecają swoje publikacje jako literaturę uzupełniającą do zajęć. Przykłady zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 4.4. Wykaz wybranych przedmiotów z publikacjami prowadzących

EKONOMIA STUDIA I STOPNIA	
Zarządzanie oraz Planowanie strategiczne	<ul style="list-style-type: none"> • Powichrowska B. (red.), Organizacja oparta na wiedzy. Materiały do studiowania, Wyd. WSE, Białystok 2011. (bezpłatny dostęp online) • Powichrowska B. (red.), Przedsiębiorstwo w warunkach zrównoważonej gospodarki opartej na wiedzy, red. B. Powichrowska, Wyd. WSE, Białystok 2011. (bezpłatny dostęp online) • Powichrowska B., Od zarządzania wiedzą do zarządzania w kolorze turkusu, „Przedsiębiorstwo & Finanse” 2018 nr 1, s. 95-104. (bezpłatny dostęp online)
Metodologia pisania prac dyplomowych	<ul style="list-style-type: none"> • Powichrowska B., „Metodologia pracy naukowej”, w: E. Broniewicz, B. Powichrowska (red.), „Od ekonomii środowiska do nauki o kreowaniu wiedzy”, Wyd. Ekonomia i Środowisko, Białystok 2016, s. 287-310.
Mikroekonomia	<ul style="list-style-type: none"> • Cudowska-Sojko A., Zachowania konsumentów warunkiem rozwoju i nośnikiem innowacji [w:] Logistyka - Czasopismo dla Profesjonalistów. - Nr 2, 2015, CD nr 2 s. 876-882. • Cudowska-Sojko A., Kreacja wartości przedsiębiorstwa a konkurencyjność [w:] Współczesne wyzwania rozwoju gospodarczego. Polityka i kreacja potencjału : kreacja - innowacyjność - handel zagraniczny. Cz. 1 / red. Ewa Gruszewska 2015. • Cudowska-Sojko A., Oszczędności gospodarstw domowych w Polsce w latach 2000-2012 [w:] Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu. - Nr 4 (42), (2014), s. 131-142.

	<ul style="list-style-type: none"> • Cudowska-Sojko A., Przedsiębiorczość a innowacyjność w Polsce zróżnicowanie regionalne [w:] Przedsiębiorczość i Zarządzanie. - 2014, T. XV, Zeszyt 10, s. 285-296.
Podstawy makroekonomii	<ul style="list-style-type: none"> • Cudowska-Sojko A., Bezpośrednie inwestycje zagraniczne a innowacyjność polskiej gospodarki [w:] O niektórych uwarunkowaniach funkcjonowania Polski i jej sąsiedztwa na tle wyzwań XXI wieku. Tom I, Wybrane aspekty zmian w Polsce i jej sąsiedztwie po zintegrowaniu się z UE : praca zbiorowa 2014. • Cudowska-Sojko A., Konkurencyjność gospodarki polskiej na tle krajów UE [w:] Problemy rozwojowe i powiązania gospodarcze w wymiarze międzynarodowym : wyniki wybranych badań / red. nauk. Tadeusz Sporek, Sylwia Talar 2015. • Cudowska-Sojko A., Kryzys gospodarczy a działalność podmiotów z kapitałem zagranicznym w województwie podlaskim w latach 2008-2013 [w:] Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego. - (2015), Nr 41, s. 135-145. • Cudowska-Sojko A., Państwo a korporacje transnarodowe we współczesnej gospodarce światowej [w:] Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. - 2015, 210, s. 79-88. • Cudowska-Sojko A., Rola bezpośrednich inwestycji zagranicznych w działalności badawczo-rozwojowej korporacji transnarodowych [w:] Optimum. Studia Ekonomiczne. Czasopismo Poświęcone Potrzebom Nauki i Praktyki. - 2015, Nr 3(75), s. 95-106.
Zarządzanie zasobami ludzkimi	<ul style="list-style-type: none"> • Jończyk J.A., Proposed Models for Shaping Pro-Innovative Organizational Culture in Public Hospitals, European Research Studies Journal, Volume XXV, Issue 3, 2022, pp.729-739. • Buchelt B. I., Ziębicki, B., Jończyk J., J. Dzieńdziora J., The enhancement of the employer branding strategies of Polish hospitals through the detection of features which determine employer attractiveness: a multidimensional perspective, Human Resources for Health, 2021, vol. 19, pp.1-14. • Jończyk J.A., Buchelt B., Employee appraisal as the tool of the pro-innovative organizational culture formation in hospitals, Journal of Intercultural Management, Vol 7, nr.2 (2015), pp. 135-150 • Jończyk J., Wereda W., Relationships of Corporate Social Responsibility with Organizational Resilience: A Literature Review, Soliman Khalid (red.): Sustainable Economic Development and Advancing Education Excellence in the era of Global Pandemic: Proceedings of the 36th International Business Information Management Association Conference (IBIMA), 2020, 1767 s., ISBN 978-0-9998551-5-7. Punkcja MEiN : 70,
Finanse przedsiębiorstw	<ul style="list-style-type: none"> • Hałaburda D.A., Niestandardowe instrumenty finansowania jednostek samorządu terytorialnego, Zeszyty Naukowe US – Ekonomiczne Problemy Usług 4/2017 (nr 129)

	<ul style="list-style-type: none"> • Hałaburda D.A., Obligacje jako alternatywna do kredytu metoda finansowania przedsiębiorstwa, Гродненский филиал БИП, Гродно / Роль гражданского общества, социального и правового государства в защите и реализации прав человека, Grodno 2017
Rachunkowość finansowa	<ul style="list-style-type: none"> • Piekarska E., „Amortyzacja środków trwałych w przedsiębiorstwie”, [w:] Седьмой международной научно-практической конференции „Принеманские научные чтения”, часть I, Гродненский филиал БИП, Гродно 2017
Finanse lokalne	<ul style="list-style-type: none"> • Hałaburda D.A., Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego w świetle zmian regulacji prawnych, EQUILIBRIUM Zeszyty Naukowe WSE nr 2/2023 • Hałaburda D.A., Dylematy stosowania leasingu zwrotnego jako formy finansowania jednostek samorządu terytorialnego, Ekonomiczne Problemy Usług nr 4/2018 (133), t. 1, ISSN: 1896-382X, • Hałaburda D.A., Subwencja rozwojowa jednostek samorządu terytorialnego jako instrument równoważenia dochodów w świetle zmian regulacji prawnych, EQUILIBRIUM Zeszyty Naukowe WSE nr 2/2022 • Hałaburda D.A., Ograniczenia zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego w świetle zmian regulacji prawnych, EQUILIBRIUM Zeszyty Naukowe WSE nr 1/2019
Sprawozdawczość finansowa	<ul style="list-style-type: none"> • Piekarska E., „Zawartość informacyjna bilansu a wielkość podmiotu”, Zeszyty Naukowe WSE EQUILIBRIUM, Nr 1-2, Wyd. Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku, Białystok 2020
Międzynarodowe standardy rachunkowości	<ul style="list-style-type: none"> • Piekarska E., „Leasing w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości”, [w:] Седьмой международной научно-практической конференции „Принеманские научные чтения”, часть II, Гродненский филиал БИП, Гродно 2017
Systemy informacyjne w organizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Pawelec G., 2022, Rola nowych technologii w podnoszeniu jakości usług zdrowotnych w dobie pandemii COVID-19, „Marketing i Rynek”, nr 2, s. 15-25. • Pawelec G., 2018, Wybrane aspekty zarządzania ryzykiem personalnym w organizacji, Academy of Management - 2(4), s. 118-131. • Pawelec G., Jończyk J.A., 2018, Risk and Uncertainty in the Organization – Bibliometric Analysis of Scientific Publications, Przedsiębiorczość i Zarządzanie”, t. XIX, Nr 10 cz.1. s. 347-362.
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	<ul style="list-style-type: none"> • Dzun A., „Studia Ekonomiczne- Zeszyty Naukowe Wydziałowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach,” Globalizacja a współczesny handel międzynarodowy, (w:)G. Wolska (red.), Współczesne problemy ekonomiczne. Polityka państwa a proces globalizacji, 2013, nr 139, s.85-94
Historia	<ul style="list-style-type: none"> • Dzun A., Peryferyjność a kierunki rozwoju województwa

gospodarcza	podlaskiego, (w:) J. Grabowiecki, Współpraca transgraniczna na wschodnim pograniczu Polski, Wydawnictwo UwB, Białystok 2015, s. 154-167
Gospodarka regionalna	<ul style="list-style-type: none"> • Storonianska I., Prokopiuk A., The new model of regional development: Polish experience and vectors for Ukraine, "Региональна економіка" 2018 No. 2, p. 89-97. • Proniewski M., Piątkowski P., Niedźwiecki A., The Principle of Equal Chances Versus The Concepts of Labor Market, "Optimum. Studia Ekonomiczne" 2017/5. • Analiza popytu na utworzenie przestrzeni poświęconej bł. ks. Jerzemu Popiełuszce poprzez budowę nowego muzeum, autorzy: Mariusz Citkowski, UwB, Arkadiusz Niedźwiecki, UwB. Podmiot, na rzecz którego świadczono usługę: MS PRIME Marcin Szczebiot (2023 r.). • Analiza zapotrzebowania na usługi Przemysłu 4.0 wśród firm Polskiego Klastra Budowlanego; autorzy: Mariusz Citkowski, UwB, Marta Mackiewicz, SGH, Arkadiusz Niedźwiecki, UwB (2023r.)
Podatki i opłaty lokalne	<ul style="list-style-type: none"> • Hałaburda D. A., Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego w świetle zmian regulacji prawnych, EQUILIBRIUM Zeszyty Naukowe WSE nr 2/2023.
Komunikacja interpersonalna i autoprezentacja PW	<ul style="list-style-type: none"> • Leszczuk-Fiedziukiewicz A., Tabloidyzacja bluźnierstwa. Strategie medialne w debacie publicznej o granicach wolności artystycznej i obrazie uczuć religijnych, „Studia Prawnoustrojowe” 2019, nr 43, Wydawnictwo UWM, Olsztyn 2018, s. 217-237. • Leszczuk-Fiedziukiewicz A., Między cyberprzemocą a hejtem. Kampanie społeczne związane z agresją w internecie, W: Współczesna przestępczość i patologie społeczne z perspektywy interdyscyplinarnych badań kryminologicznych, red. nauk. Emil W. Pływaczewski, Emilia Jurgielewicz-Delegacz, Diana Dajnowicz-Piesiecka, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2017, s. 126-135. • Leszczuk-Fiedziukiewicz A., Rola sztucznej inteligencji w walce z mową nienawiści w mediach społecznościowych na przykładzie Facebooka i Twittera, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2024.
Prawo Prawo pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Galicki R., Uposażenie żołnierzy niezawodowych [w:] M. Czuryk, M. Karpiuk (red.), Prawo wojskowe, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2015. • Galicki R., Ochrona roszczeń pracowników w razie niewypłacalności pracodawcy [w:] P. Sitek (red.), Pieniądz i jego oddziaływanie na otoczenie, WPIA WSiFiZ w Warszawie, Warszawa 2016. • Galicki R., Równość kobiet i mężczyzn oraz zakaz dyskryminacji – wybrane regulacje prawa unijnego oraz prawa pracy [w:] Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE, nr 1-2/2021. • Galicki R., Stan zagrożenia epidemicznego i stan epidemii a prawo pracy i dialog społeczny w zakładzie pracy [w:] J. Paszkowski (red.),

	<p>Przedsiębiorstwa w procesie zmian, Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, Białystok 2022.</p> <ul style="list-style-type: none"> Galicki R., Poszanowanie godności i dóbr osobistych pracownika jako jedna z podstawowych zasad prawa pracy [w:] Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE, nr 1/2022. Galicki R., Zawieranie umów cywilnoprawnych w miejsce umów o pracę [w:] Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE, nr 2/2022. Galicki R., Wykroczenia przeciwko prawom pracownika a przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową [w:] Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE, nr 2/2023.
Polityka społeczna	<ul style="list-style-type: none"> Galicki R., Prawne aspekty pracy socjalnej i terapeutycznej na przykładzie statusu prawnego pracowników socjalnych [w:] Kreatywność i przedsiębiorczość w socjoterapii i przyrodzie terapii a turystyka zdrowotna na wsi. Praca zbiorowa pod redakcją naukową Antoniego Romana, Białystok 2017. Galicki R., Machol-Zajda L., Sadowska-Snarska C. (red.), Smoder A., Godzenie pracy z życiem rodzinnym – aspekt implementacyjny w wymiarze regionalnym”, Rada OPZZ Województwa Podlaskiego, Białystok 2015.
EKONOMIA STUDIA II STOPNIA	
Gospodarowanie kapitałem ludzkim	<ul style="list-style-type: none"> Jończyk J.A., Proposed Models for Shaping Pro-Innovative Organizational Culture in Public Hospitals, European Research Studies Journal, Volume XXV, Issue 3, 2022, pp.729-739. Buchelt B. I., Ziębicki, B., Jończyk J., J. Dzieńdziora J., The enhancement of the employer branding strategies of Polish hospitals through the detection of features which determine employer attractiveness: a multidimensional perspective, Human Resources for Health, 2021, vol. 19, pp.1-14. Jończyk J.A., Buchelt B., Employee appraisal as the tool of the pro-innovative organizational culture formation in hospitals, Journal of Intercultural Management, Vol 7, nr.2 (2015), pp. 135-150 Jończyk J., Wereda W., Relationships of Corporate Social Responsibility with Organizational Resilience: A Literature Review, Soliman Khalid (red.): Sustainable Economic Development and Advancing Education Excellence in the era of Global Pandemic: Proceedings of the 36th International Business Information Management Association Conference (IBIMA), 2020, 1767 s., ISBN 978-0-9998551-5-7. Punkcja MEiN : 70,
Rachunkowość zarządcza	<ul style="list-style-type: none"> Piekarska E., „Zastosowanie analizy dyskryminacyjnej do oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa”, [w:] Wiszniewska M., Świerczewska-Gąsiorowska A. (red.), „Sektor małych i średnich przedsiębiorstw krajów Wschodniej Europy: wybrane problemy. T.2. Prawne oraz finansowe aspekty wspierania rozwoju polskiego sektora małego i średniego przedsiębiorstwa”, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach, Suwałki 2016.

	<ul style="list-style-type: none"> • Piekarska E., „Podejście procesowe w zarządzaniu jakością. Analiza na przykładzie wybranego pphu XYZ”, [w:] Przychocka I., Kucab-Bąk K. (red.), „O niektórych uwarunkowaniach funkcjonowania społeczeństw i gospodarki na tle wyzwań XXI wieku, PWSZ w Suwałkach, Suwałki 2014.
Rynek kapitałowy i finansowy	<ul style="list-style-type: none"> • Central and Eastern Europe (CEE) Banking on the Stock Market: Turbulence of 2020 – 2022 (wsp. A. Niedźwiecki, M. Proniewski, I. Hurnyak, D.Proniewski), International Business Information Management 2023. • Central and Eastern Europe (CEE) and South-Eastern Europe (SEE) stock markets: An In-depth analysis (wsp. A. Niedźwiecki, M. Proniewski, I. Hurnyak, D. Proniewski), International Business Information Management 2023. • Explosive Chinese Giants: From Accounting Opacity to Threats for the Global Stock Market: The Case of Chinese Tech Companies (wsp. A. Niedźwiecki, M. Proniewski, I. Hurnyak), International Business Information Management 2022. • Investment priorities in Central and Eastern Europe with a hint of software manufacturer's perspective (wsp. A. Niedźwiecki, M. Proniewski, I. Hurnyak), International Business Information Management 2022. • Japan Stock Market Lessons amid Pandemic and before (wsp. A. Niedźwiecki, M. Proniewski, I. Hurnyak), International Business Information Management 2021. • Relative Predictability and Long-term Institutional Illusory of Cryptocurrencies (wsp. A. Niedźwiecki, M. Proniewski, I. Hurnyak), International Business Information Management 2021.
Ekonomia międzynarodowa	<ul style="list-style-type: none"> • Dzun A., „Studia Ekonomiczne- Zeszyty Naukowe Wydziałowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach,” Globalizacja a współczesny handel międzynarodowy, (w:) G. Wolska (red.), Współczesne problemy ekonomiczne. Polityka państwa a proces globalizacji, 2013, nr 139, s.85-94 .
Europejska integracja gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> • Dzun A., Rozwój społeczności lokalnych jako czynnik rozwoju regionów (w:) A. Ejsmont, J. Ruszewski, Ekonomia społeczna dla rozwoju społeczności lokalnej, Pryzmat, Suwałki 2013, s. 7- 26. • Dzun A., Specjalizacja wewnątrzgałęziowa a wymiana handlowa z krajami Europy Wschodniej, (w:) E. Gruszewska (red.)Współczesne wyzwania rozwoju gospodarczego. Polityka i kreacja potencjału, Wyd. UwB, Białystok 2015, s.247-266.
Restrukturyzacja przedsiębiorstw	<ul style="list-style-type: none"> • Niedźwiecki A., Konkurencyjność przedsiębiorstwa- potencjalnego wnioskodawcy o wsparcie funduszy Unii Europejskiej. Studium przypadku w zakresie analizy finansowej (wsp. M. Proniewskim), w: Gospodarka- przedsiębiorstwo- region: wybrane aspekty (red. M. Proniewski), Wydawnictwo UwB, Białystok 2020.

	<ul style="list-style-type: none"> • Niedźwiecki A., Funkcja Altmana jako narzędzie oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, w: Regionalizacja- polityka- etyka. T. 2 (red. A. F. Bocian, D. Perło, P. Piątkowski, M. Proniewski), Wydawnictwo UwB, Białystok 2018. • Bis J., Burkynskiy B., Prokopiuk A., Goryachuk V., Laiko O., Business Productivity Assessment: Concepts and Methods, in: Innovation in the Digital Economy. New Approaches to Management for Industry 5.0, Agnieszka Rzepka (ed.), 2023, https://www.routledge.com/Innovation-in-the-Digital-Economy-New-Approaches-to-Management-for-Industry/Rzepka/p/book/9781032469935 • Khumarova N., Petrushenko M., Prokopiuk A., ІННОВАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ АНТРОПОЕКОСИСТЕМИ В УМОВАХ INDUSTRY 4.0 НА ПРИКЛАДІ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ, "Economic innovations" 2020 no. 3 (76), Vol. 22, p. 137-149, https://www.ei-journal.com/index.php/journal/article/view/861
--	--

Podsumowanie

W Wyższej Szkole Ekonomicznej funkcjonuje system motywacyjny pracowników. Zawiera on motywatory finansowe i pozafinansowe. Uczelnia wspiera aktywność badawczą, aktywność dydaktyczną i docenia indywidualne osiągnięcia pracowników. Zapewnia szkolenia i wsparcie. Uczelnia dba także o kompetencje pracowników administracyjnych, którzy wspierają dydaktyków w kształceniu studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura dydaktyczna i informatyczna wraz z wyposażeniem

Budynek Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku zlokalizowany jest w Białymstoku przy ul. Zwycięstwa 14/3. Jest to **infrastruktura własna Uczelni**. Budynek jest nowoczesny (w latach 2022-2023 został zmodernizowany). Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów jest dostosowana do potrzeb kształcenia na kierunku Ekonomia.

Budynek **jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami**. Wejście do budynku wyposażone jest w pochylnię. Do sal dydaktycznych prowadzą szerokie drzwi. Wszystkie pomieszczenia są wyraźnie oznakowane. Na wyższe piętra można dostać się windą. Budynek jest wyposażony w toalety dla osób z trudnościami w poruszaniu się. Poszczególne piętra są zróżnicowane kolorystycznie i wyposażone w tyflomapy.

Budynek Uczelni znajduje się na zamkniętym placu obejmującym także **monitorowany parking** z wyznaczonymi dwoma miejscami dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

Do dyspozycji studentów jest również otwarty w trakcie zjazdów **bar, strefa studenta** wewnątrz i na zewnątrz budynku oraz **siłownia i bilardownia**.

Na poddaszu budynku umieszczona została również **baza noclegowa**, zapewniająca zakwaterowanie okazjonalne lub stałe studentom spoza Białegostoku.

Zajęcia dydaktyczne odbywają się w 15 salach, w tym: 1 auli na 346 miejsc, 5 salach dydaktycznych na ok. 40 miejsc, 5 salach dydaktycznych na ok. 20 miejsc, 3 laboratoriach komputerowych oraz siłowni wyposażonej w sprzęt sportowy. Szczegółowy wykaz sal wraz z wyposażeniem przedstawia się następująco:

- **Aula** - na 346 miejsc - wyposażona w notebook, projektor, sprzęt nagłaśniający oraz wbudowaną pętlę indukcyjną.
- **10 sal dydaktycznych** - wyposażonych w nowoczesne komputery All-in-One oraz rzutniki multimedialne i ekrany projekcyjne, a także w tablice kredowe/ flamastrowe.
 - sala 202 - 22 miejsca
 - sala 208/209 – 46 miejsc
 - sala 213 - 48 miejsc
 - sala 215 – 40 miejsc
 - sala 301 - 29 miejsc
 - sala 308/309 – 46 miejsc
 - sala 313 - 24 miejsca
 - sala 314 - 42 miejsca
 - sala 315 - 23 miejsca
 - sala 316 - 34 miejsca
- **3 laboratoria komputerowe:**
 - Sala nr 302, wyposażona w 20 stacji roboczych z systemem operacyjnym MS Windows 10 pro i oprogramowaniem: MS Office 2016 plus, Insert GT DEMO, Sfinks CS wersja edukacyjna, STER 9.2 wersja edukacyjna, AutoCAD LT 2022, Płatnik, DevC++, IntelliJ IDEA The Ultimate

Java and Kotlin IDE, CodeBlocks, Open JDK JAVA, Visual Studio Code, Oracle VM VirtualBox, Git for Windows v2.40.0, PyCharm 2023.2.2, Anaconda/Python wersja 3.9, Apache NetBeans IDE 19, Scilab-6.1.1; stanowisko do projekcji (projektor multimedialny + komputer All-in-One + ekran), tablica kredowa

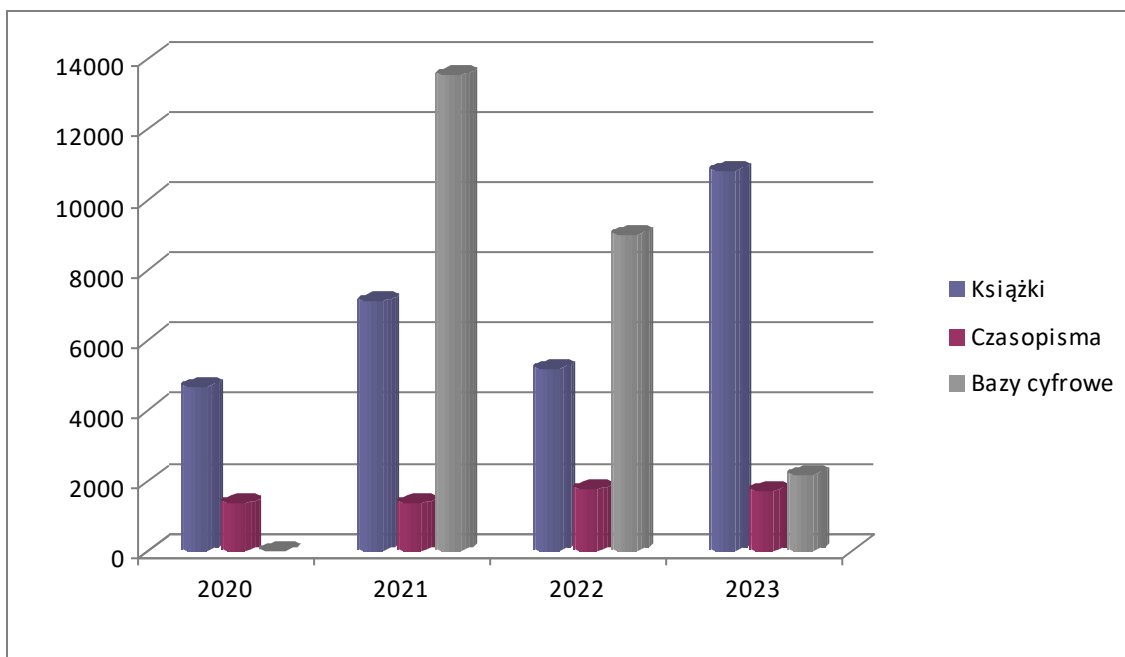
- Sala nr 305, wyposażona w 16 stacji roboczych z systemem operacyjnym: Ubuntu Desktop 22.04.3 LTS, Oprogramowanie: narzędzie GNS3 umożliwiające tworzenie wirtualnych laboratoriów dla konkretnych scenariuszy dydaktycznych. Środowisko to jest wsparciem dla edukacji z zakresu Data Science w ekonomii, oferując możliwość wielokrotnego stosowania opracowanych scenariuszy, dostosowanych do różnorodnych tematów zajęć; stanowisko do projekcji (projektor multimedialny + notebook + ekran); tablica do flamastrów.
- Sala nr 312, wyposażona w 26 stacji roboczych z systemem operacyjnym: MS Windows 10 pro, MS Windows 11 pro. i oprogramowaniem: MS Office 2016 plus, Insert GT DEMO, Sfinks CS wersja edukacyjna, Comarch ERP OPTIMA wersja edukacyjna , STER 9.2 wersja edukacyjna, AutoCAD LT 2022, DevC++, Intellij IDEA The Ultimate Java and Kotlin IDE, CodeBlocks, Open JDK JAVA, Visual Studio Code, Oracle VM VirtualBox, Git for Windows v2.40.0, PyCharm 2023.2.2, Anaconda/Python wersja 3.9, Apache NetBeans IDE 19, Scilab-6.1.1; stanowisko do projekcji (projektor multimedialny + komputer All-in-One + ekran); tablica kredowa.

Studenci posiadają możliwość korzystania ze sprzętu komputerowego także poza godzinami zajęć (z 12 stanowisk w czytelnicy oraz 76 w salach komputerowych). Na terenie Uczelni działa **bezprowodowy szybki Internet** do którego studenci i pracownicy mają nieograniczony dostęp.

Infrastruktura biblioteczna i zasoby biblioteczne

Biblioteka WSEwB jest **specjalistyczną biblioteką naukową**. Zapewnia studentom dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej, w tym do literatury krajowej i o zasięgu międzynarodowym, w formie tradycyjnej i elektronicznej. Profil zbiorów dostosowany jest do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach. Księgozbiór gromadzony jest również w oparciu o analizę aktualnej oferty wydawniczej. Uwzględniane są również zainteresowania i sugestie czytelników, a wszelkie wnioski dotyczące zakupu są niezwłocznie realizowane.

Uczelnia dokłada wszelkich starań, by zapewnić studentom dostęp do najnowszych wydawnictw związanych z procesem dydaktycznym, stale powiększając posiadane zbiory. Wydatki na materiały biblioteczne w roku 2023 wyniosły 14663 PLN, a w okresie 2020-2023 łącznie 58708 zł.

Rysunek 5.1. Wydatki poniesione na zasoby Biblioteki WSEwB w latach 2020-2023

W celu pozyskania zbiorów niskonakładowych Biblioteka prowadzi wymianę biblioteczną. Publikacje pozyskiwane są również w formie darów.

Wszystkie zbiory opracowywane są komputerowo w **systemie MAK**, a ich przeszukiwanie jest możliwe poprzez komputery znajdujące się w Bibliotece, jak również poprzez Internet.

Stan zbiorów zainwentaryzowanych na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosił ogółem 23340 wol./jedm., w tym:

- wydawnictw zwartych – 21789 wol.;
- wydawnictw ciągłych zbiorowych – 892 wol.;
- zbiorów specjalnych – 377 jedn.;
- wydawnictw zakwalifikowanych jako materiały pomocnicze – 282 wol.

Wśród zbiorów specjalnych znajduje się kolekcja audiobooków.

Liczba wszystkich posiadanych tytułów czasopism na koniec 2023 roku wyniosła 48, w tym 7 w prenumeracie bieżącej i 9 tytułów z darów i wymiany. Biblioteka WSEwB nie prenumeruje dużej ilości czasopism w związku z tym, że niezależnie od piśmiennictwa międzynarodowego zawartego w WBN, liczące się polskie czasopisma wydawane są również w wersji elektronicznej i ukazują się zgodnie z zasadami Open Access.

Biblioteka dąży do zapewnienia użytkownikom jak największego **dostępu do naukowych zbiorów cyfrowych**. Uczelnia posiada dostęp do baz danych w **ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki** (licencja krajowa). Jest to dostęp do pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych: Elsevier, Ebsco, Springer, Wiley, Web of Science, Scopus oraz czasopism Nature i Science.

Biblioteka WSEwB przystąpiła do **Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica**, która oferuje dostęp do zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego. Biblioteka WSEwB prenumeruje także bazę **IbukLibra**, która zapewnia możliwość zdalnego korzystania (kod PIN) z elektronicznych wersji podręczników

akademickich i publikacji naukowych, wydawanych przez wiodące polskie wydawnictwa naukowe.

Uczestnictwo Uczelni w programie „**Bankowość. Finanse. Samorząd – Wiedza**” on-line, organizowanym przez Związek Banków Polskich i Wydawnictwo Centrum Prawa Bankowego i Informacji, zapewnia studentom oraz nauczycielom akademickim bezpłatny dostęp do elektronicznych wydań bieżących oraz wieloletniego archiwum uznanych czasopism fachowych, obejmujących bankowość, finanse i administrację samorządową.

Osobom z niepełnosprawnościami szczególnie polecana jest **Akademicka Biblioteka Cyfrowa**. Jest to baza zbiorów książek cyfrowych i podręczników akademickich przygotowanych w specjalnych formatach, dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Baza ta wciąż jest poszerzana o nowe pozycje zamawiane przez studentów z niepełnosprawnościami i przygotowywane przez specjalistyczne ośrodki adaptacji na Uniwersytecie Warszawskim lub uczelniach partnerskich.

Czytelnicy korzystają również z wielu polecanych baz ogólnodostępnych. Mogą korzystać z porad w zakresie obsługi wyszukiwarek naukowych i zasobów **Open Access**.

Publikacje, których czytelnicy potrzebują, a których nie znajdują w zbiorach Biblioteki WSEwB i nie ma możliwości ich zakupu, mogą być sprowadzone w ramach **Wypożyczalni Międzybibliotecznej** z innych bibliotek.

Zbiory Biblioteki WSEwB udostępniane są na miejscu oraz wypożyczane na zewnątrz przez **5 dni w tygodniu, w tym w soboty i niedziele**. Pomieszczenia biblioteczne obejmują czytelnię z miejscami dla 19 użytkowników, w tym z 12 stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu. Dwa stanowiska przystosowane są dla osób z niepełnosprawnościami, wyposażone w nowoczesne komputery (All-in-One), skanery, słuchawki i specjalistyczną klawiaturę BigKeys, spełniającą wymagania osób z niepełnosprawnością ruchową, jak też osób słabowidzących. Osoby te również mogą skorzystać z elektronicznej lupy umożliwiającej czytanie, wyposażonej w duże i wygodne przyciski, dzięki którym korzystanie z urządzenia jest proste i intuicyjne. Biblioteka posiada urządzenie lektorskie Easy Reader II, pozwalające osobom niewidomym i słabowidzącym na odsłuchiwanie tekstu drukowanego. Biblioteka wyposażona jest również w tablicę interaktywną, która jest wykorzystywana m.in. podczas szkolenia bibliotecznego, szkoleń online i webinarów organizowanych przez Bibliotekę i na potrzeby Biblioteki.

Przestrzeń w czytelni jest funkcjonalna (tzw. **strefa wolnego dostępu**) i umożliwia swobodne przeglądanie i wybór materiałów. W działach tematycznych, obejmujących zbiory najczęściej wykorzystywane przez użytkowników, wystawionych jest około 6000 woluminów. Pozostałe wydawnictwa wydawane są z magazynu. Stanowisko pracy bibliotekarza jest również przygotowane z myślą o obsłudze osób z niepełnosprawnościami, jak i prowadzeniu wszystkich prac wewnętrznych Biblioteki.

W Bibliotece możliwe jest również korzystanie z własnego komputera dzięki sieci Wi- Fi. **Czytelnicy mogą też korzystać z usług skanowania, kserowania, drukowania**. Służy do tego celu urządzenie wielofunkcyjne i 2 skanery biurkowe. Swoje zapytania informacyjne użytkownicy mogą kierować telefonicznie, mailowo poprzez dane dostępne na stronie internetowej Biblioteki [BIBLIOTEKA WYŻSZEJ SZKOŁY EKONOMICZNEJ W BIAŁYMSTOKU – wse.edu.pl](http://BIBLIOTEKA_WYŻSZEJ_SZKOŁY_EKONOMICZNEJ_W_BIAŁYMSTOKU_wse.edu.pl). Komunikacja jest możliwa także przez formularz „zapytaj bibliotekarza”.

W hollu umieszczono dwa **terminale katalogowe**. Umożliwia to przeglądanie i wyszukiwanie zbiorów także po godzinach pracy Biblioteki. Na zewnątrz budynku Uczelni znajduje się

wrzutnia/ trezor książek, dzięki której czytelnicy mogą je zwracać w dniach czy godzinach, gdy Biblioteka jest nieczynna, czy też w przypadkach, gdy nie potrzebują z niej korzystać.

Biblioteka wypełnia również zadania dydaktyczne przygotowując użytkowników do korzystania z jej zasobów. Raz w roku odbywa się szkolenie biblioteczne dla studentów rozpoczynających naukę w Wyższej Szkole Ekonomicznej. W ciągu roku akademickiego prowadzona jest też działalność informacyjna oraz szkolenia indywidualne i grupowe.

Środki i pomoce dydaktyczne

Kształcenie na kierunku ekonomia w zasadzie nie wymaga specjalnych środków i pomocy dydaktycznych. Wszystkie zajęcia ujęte w planie studiów są prowadzone z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych (głównie komputery i projektory). W przypadku kilku przedmiotów wymagane jest **specjalistyczne oprogramowanie**. Wybrane przykłady wykorzystania oprogramowania do realizowanych przedmiotów prezentuje **Tabela 5.1**.

Tabela 5.1. Wybrane przykłady wykorzystania oprogramowania w pracowniach komputerowych do realizowanych przedmiotów

Nazwa przedmiotu	Wykorzystywane oprogramowanie
Studia I stopnia	
PRZEDMIOTY OGÓLNE	
Technologie informacyjne	Microsoft Office 2016 Professional Plus
RACHUNKOWOŚĆ I FINANSE PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	
Informatyczne systemy finansowo - księgowo	Insert GT DEMO: Rachmistrz GT, Subiekt GT, MikroGratyfikant GT
EKONOMIA DLA MENEDŻERÓW	
Systemy informacyjne w organizacji	Comarch ERP OPTIMA
EKONOMIKA TRANSPORTU I LOGISTYKI	
Technologie informacyjne w logistyce	Insert GT: Subiekt GT, Biuro GT; Comarch ERP Optima, MS Office 2016 plus
Studia II stopnia	
RACHUNKOWOŚĆ I FINANSE PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	
Informatyczne systemy rachunkowości	Insert GT DEMO: Rachmistrz, Subiekt, Gratyfikant GT, Rewizor, MikroGratyfikant GT
EKONOMIA DLA MENEDŻERÓW	
Systemy informatyczne w biznesie	Insert GT DEMO: Rachmistrz GT, Subiekt GT, Gratyfikant GT, Rewizor GT, MikroGratyfikant GT, Biuro GT, Kasiarz; Płatnik, Comarch ERP Optima

EKONOMIKA TRANSPORTU I LOGISTYKI	
Technologie informacyjne w procesach logistycznych	Insert GT: Subiekt GT, Biuro GT; Comarch ERP Optima, MS Office 2016 plus
BHP BUSSINES PARTNER	
Komputerowe wspomaganie służby BHP	STER 9.2 wersja edukacyjna, Comarch ERP Optima, MS Office 2016 plus
DATA SCIENCE W EKONOMII	
Wirtualizacja i kontenery	GNS3 z VM,, Ubuntu Desktop 22.04.3 LTS, Visual Studio Code
Data Science	PyCharm 2023.2.2, Anaconda/Python wersja 3.9, Visual Studio Code, MS Office 2016 plus, R, Scilab-6.1.1
Liczenie maszynowe w Python	PyCharm 2023.2.2, Anaconda/Python wersja 3.9, Visual Studio Code,
Systemy zarządzania bazami danych	GNS3 z VM, Ubuntu Desktop 22.04.3 LTS, MS Office 2016 plus
Big Data	PyCharm 2023.2.2, Anaconda/Python wersja 3.9, Visual Studio Code, MS Office 2016 plus, R, Scilab-6.1.1
PRZEDMIOTY DO WYBORU	
Obsługa systemu finansowo-księgowego SFINKS	Sfinks CS wersja edukacyjna

Proces dydaktyczny wspomagany jest przez **platformę e-learningową MOODLE**. Pozwala ona tworzyć kursy e-learningowe i nimi zarządzać. Jest to narzędzie dość intuicyjne w obsłudze, zarówno przez studentów jak i wykładowców. Na Uczelni platforma jest wykorzystywana wspomagająco, co oznacza, że żadne z zajęć nie są w całości realizowane zdalnie.

Uczelnia zbudowała bazę materiałów wykorzystywanych do prowadzenia zajęć na kierunku Ekonomia do wszystkich nauczanych przedmiotów. W bazie znajduje się 77 zestawów materiałów:

- studia I stopnia – zestawy do 47 przedmiotów;
- studia II stopnia – zestawy do 30 przedmiotów.

Uczelnia posiada **wypożyczalnię sprzętów wspomagających proces nauki** dla osób z niepełnosprawnościami. W zasobach wypożyczalni dostępne są:

- laptopy;
- tablety multimedialne;
- czytniki e-book;
- dyktafon cyfrowy;
- lupa elektroniczna;

- przenośna pętla indukcyjna;
- urządzenie lektorskie Easy Reader II.

Baza wypożyczalni sprzętu jest na bieżąco aktualizowana i uzupełniana w razie potrzeb studentów ze szczególnymi potrzebami.

Monitorowanie i ocena bazy dydaktycznej

Za monitorowanie, ocenę i doskonalenie bazy dydaktycznej, informatycznej i bibliotecznej odpowiadają Władze Uczelni, które planują i zabezpieczają na ten cel środki finansowe. W monitorowaniu i ocenie stanu infrastruktury i zasobów edukacyjnych uczestniczą nauczyciele akademicy i studenci, którzy mogą zgłaszać potrzeby modernizacji i napraw. Za utrzymanie budynku odpowiadają bezpośrednio pracownicy administracyjni, monitorując na bieżąco stan, przeprowadzają audyty. Stan sprzętu w salach monitorują delegowani do tego pracownicy – Administrator Systemów Informatycznych. Stan budynku pod względem dostępności opiniuje – Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Dodatkowe informacje dotyczące infrastruktury znajdują się w załączniku nr 6 do Raportu.

Podsumowanie

Siedziba Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku stanowi infrastrukturę własną. Budynek jest nowoczesny (w latach 2022-2023 został zmodernizowany). Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów jest dostosowana do potrzeb kształcenia na kierunku Ekonomia. Uczelnia zapewnia wszystkie niezbędne środki i pomoce dydaktyczne do realizacji programu kształcenia. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku prowadzi **sformalizowaną i nieformalną współpracę** z wieloma jednostkami z otoczenia społeczno-gospodarczego, kulturalnego, organizacjami branżowymi i zrzeszającymi pracodawców na różnych płaszczyznach. Bardzo ważnym aspektem jest zapewnienie udziału przedstawicieli tych instytucji w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych.

W Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku funkcjonuje **Rada Gospodarcza**. Obecny skład Rady został powołany 15 maja 2023 roku. W skład Rady wchodzi:

- Jarosław Antychowicz - Prezes Infinity Group; Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej
- Anatol Timoszuk - Przewodniczący Rady Nadzorczej AC SA
- Piotr Jankowski – koordynator regionalny Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pracowników Administracji Publicznej
- Bekzat Sabituly – Ambasada Kazachstanu

Rada Gospodarcza aktywnie uczestniczy w pracach nad koncepcjami nowych programów studiów lub aktualizacji istniejących, opiniuje propozycje nowych specjalności. To właśnie przy współudziale Rady opracowano program specjalności „Data Science w Ekonomii”, czy też „BHP Business Partner”. Działalność niektórych członków Rady wykracza poza przypisane im zadania i poza działalność na rzecz doskonalenia programów studiów. I tak np. przy zaangażowaniu Pana Prezesa została opracowana koncepcja Dwujęzycznego Liceum Innowacji i Nowoczesnych Technologii im. Nikoli Tesli (rekrutację rozpoczynamy w 2024 roku) oraz studia podyplomowe „IT Project Manager”.

Z wieloma jednostkami z otoczenia społeczno-gospodarczego podpisano **porozumienia o współpracy**, zakładające udział przedstawicieli otoczenia gospodarczego w zajęciach dydaktycznych, opiniowanie założeń i treści programowych, realizację dedykowanych działań szkoleniowych, jak również praktyk studenckich. Są to oprócz wspomnianych powyżej, m.in.:

- Rogowski Development;
- Wojewódzki Urząd Pracy;
- Urząd Miasta Białegostoku;
- Starostwo Powiatowe w Białymstoku;
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych, O. w Białymstoku;
- Rachunkowość OK Sp. z o.o.
- Kancelaria prawna Fenix Sp. z o.o.
- Wodociągi Białostockie Sp. z o.o.
- Direction Group Poland.

Od lat współpraca z otoczeniem gospodarczym bazuje na **stałych partnerach biznesowych**, ale warto zauważyć, że liczba współpracujących z uczelnią podmiotów systematycznie wzrasta, co sprzyja pozyskiwaniu nowych miejsc **odbywania praktyk** dla studentów oraz **pozyskiwaniu ekspertów - praktyków** do realizacji zajęć. W tabeli 6.1. prezentujemy wykaz wybranych ekspertów praktyków, wraz z ich doświadczeniem pozadydaktycznym.

Tabela 6.1. Wykaz wybranych ekspertów praktyków prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia wraz z opisem doświadczenia pozadydaktycznego

Imię i nazwisko eksperta/praktyka	Doświadczenie praktyczne	Realizowane przedmioty (wybrane)
	<ul style="list-style-type: none"> • od 2005 roku działalność konsultingowa i doradcza dla przedsiębiorstw i organizacji publicznych w obszarach dotyczących zarządzania a w szczególności zarządzania zasobami ludzkimi w warunkach zmian i kryzysów • od 01.02.2020 działalność szkoleniowa (Akademia Rozwoju AZYMUT) • asesor certyfikowany w zakresie Assessment Centre i Development Center (AC/DC) • coach – specjalistyczny kurs certyfikowany VCC I i II stopnia; specjalizacja: rozwój odporności psychicznej • licencjonowany konsultant Employee Development Accreditation i Debriefing and Coaching Accreditation 	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie zasobami ludzkimi • Gospodarowanie kapitałem ludzkim
	<ul style="list-style-type: none"> • 2021-2023 - Koordynator Finansowy projektu unijnego • od 2015 r. do dnia dzisiejszego - Główny Księgowy w spółce prawa handlowego • od 2015 r. do dnia dzisiejszego - Kwestor na uczelni wyższej • 2019-2023 członek Zarządu stowarzyszenia non-profit • 2014-2021 Kierownik zakładu gastronomicznego • 2008-2014 Dyrektor centrum konferencyjno-bankietowego • 2004-2008 Specjalista ds. Finansowych • 1994-2004 Referent oraz inspektor w Dziale Finansowym i Rozliczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • Ocena efektywności inwestycji • Prawo podatkowe • Formy ewidencji podatkowej w małych podmiotach • Rozliczenia podatkowe • Dokumentacja kadrowo – płacowa • Prawo i rozliczenia podatkowe • Rozliczanie wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych • Controlling • Ekonomia podatkowa • Zarządzanie podatkami
	<ul style="list-style-type: none"> • Kierownik Zespołu ds. Audytu i Kontroli 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza ekonomiczna

	<p>Uniwersytetu w Białymstoku – Audytor Wewnętrzny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Certyfikowany Audytor Wewnętrzny Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji wg ISO/IEC 27001:2022 	<ul style="list-style-type: none"> • Mikroekonomia • Podstawy makroekonomii • Finanse publiczne i rynki finansowe • Seminarium dyplomowe
	<ul style="list-style-type: none"> • od 2016 r. Dyrektor Totalizator Sportowy Sp. z o.o. • 2015-2016 Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Siemiatyczach • 2007-2015 rzecznik prasowy Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ • 5 lat doświadczenia jako dziennikarz radiowy 	<ul style="list-style-type: none"> • Współczesne tendencje w zarządzaniu organizacjami • Role i umiejętności kierownicze • Zarządzanie kreatywnością pracowników w organizacji
	<ul style="list-style-type: none"> • radca prawny • Przewodnicząca Komisji ds. Aplikacji w OIRP w Białymstoku 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktyczne aspekty prawa pracy
	<ul style="list-style-type: none"> • 01.2019-11.2019 Dyrektor Podlaskiego Centrum Arbitrażu i Mediacji przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku • 08.2018-12.2019: specjalista ds. prawnych Obywatelskiego Związku Zawodowego Pracowników Oświaty z siedzibą w Białymstoku • 01.2018-12.2018: specjalista ds. prawnych w Zakładzie Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w Łomży • 09.2015-12.2017: specjalista w Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach • 01.2015-12.2015: specjalista do spraw prawnych Zarządu Okręgu Podlaskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • Prawo • Polityka społeczna • Podstawy prawa gospodarczego • Prawo pracy • Prawo gospodarcze • Europejskie i międzynarodowe prawo pracy • Indywidualne prawo pracy
	<ul style="list-style-type: none"> • egzaminator w zawodzie technik rachunkowości • egzaminator w zawodzie technik ekonomista • egzaminator w zawodzie sprzedawca 	<ul style="list-style-type: none"> • Informatyczne systemy finansowo - księgowo • Informatyczne systemy rachunkowości • Systemy

		informatyczne w biznesie
	<ul style="list-style-type: none"> • certyfikowany specjalista w zarządzaniu projektami, Certyfikat PRINCE 2, poziom Foundation • członek międzynarodowej organizacji naukowej IEEE, [IEEE Technology and Engineering Management Society Membership, IEEE Membership member numer: 95689835] • ekspert FERS w obszarze innowacji społecznych na lata 2021-2027, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej • ekspert zewnętrzny, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR) • ekspert, Członek KOW, Fundacja Biznes iPrawo, program RPOWP 	<ul style="list-style-type: none"> • Efektywność inwestycji
	<ul style="list-style-type: none"> • 04.2021 – obecnie – dyrektor handlowy w V Trade Sp. z o.o. • 03.2021 - manager sprzedaży w Everom Sp. z o.o. 	<ul style="list-style-type: none"> • Polityka gospodarcza • Komunikowanie się w organizacji • Negocjacje w biznesie • Public Relations
	<ul style="list-style-type: none"> • PLUM Sp. z o.o. 03/2012 – do chwili obecnej - Wykonywanie zadań służby BHP w formie produkcyjnej, wdrażającej nowe technologie • Porozumienie Dla Bezpieczeństwa w Budownictwie - 02/2018 – do chwili obecnej – Certyfikowany wykładowca szkoleń okresowych bhp we wszystkich rodzajach szkoleń. Prowadzenie szkoleń okresowych dla pracowników członków Porozumienia i ich podwykonawców • SEKA SA 10/2007 – 03/2012; Kierownik oddziału firmy • Zakład Ubezpieczeń Społecznych – 2021, 2022, 2023 – Prowadzenie szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracodawców, którzy prowadzą działalność w sekcjach gospodarki narodowej o najwyższej liczbie wypadków przy pracy lub chorób zawodowych, oraz dla ich 	<ul style="list-style-type: none"> • Komputerowe wspomaganie służby BHP

	pracowników	
	<ul style="list-style-type: none"> • od 2013 roku administrowanie i wdrożenie klastra obliczeniowego na Uniwersytecie w Białymstoku, co przyczyniło się do rozwoju infrastruktury badawczej i dydaktycznej uczelni oraz zwiększyło możliwości w zakresie nauk obliczeniowych; członek Rady UCO w latach 2014-2020; • specjalista ds. technologii informatycznych w projekcie "WSE Dostępna", odpowiadał za analizę potrzeb, specyfikację techniczną i wdrożenie rozwiązań informatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Technologie informacyjne
	<ul style="list-style-type: none"> • współautor dokumentu strategicznego: „Plan rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2021-2027+” (RIS_3) • koordynator na UwB projektu: „Pilotażowy projekt dotyczący rozwoju współpracy w zakresie B+R między biznesem i uczelniami” • pełnomocnik Rektora UwB ds. projektów badawczo- rozwojowych od 2022 (wcześniej Pełnomocnik Rektora ds. klastrów) na UwB • przedstawiciel UwB w Grupie Roboczej ds. Specjalizacji Regionalnej Gospodarki (RIS_3) przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego • przedstawiciel UwB w Zespole zadaniowym ds. szkolnictwa zawodowego przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego • przedstawiciel UwB w Polskim Klastrze Budowlanym (wcześniej w Podlaskim Klastrze Budowlanym) • Ekspert oceniający wnioski aplikacyjne w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego (analiza ekonomiczna i finansowa) • Ekspert oceniający wnioski aplikacyjne w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju • Przewodniczący Komisji ds. współpracy nauki z biznesem (Podlaski Związek Pracodawców) • Prezes Zarządu Fundacji Promocji Rozwoju Podlasia 	<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarka regionalna • Rynek kapitałowy i finansowy • Restrukturyzacja przedsiębiorstw

	<ul style="list-style-type: none"> Przewodniczący Rady Nadzorczej Zakładu Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji w Choroszczy Spółka z o.o. 	
	<ul style="list-style-type: none"> dyrektor departamentu komunikacji społecznej Podlaska kasa Chorych naczelnik wydziału w Podlaskim Oddziale NFZ kierownik administracji - wojewódzki szpital w Białymstoku 	<ul style="list-style-type: none"> Systemy informacyjne w organizacji
	<ul style="list-style-type: none"> 2018 – nadal - Izba Administracji Skarbowej w Białymstoku (stanowisko: główny specjalista) 2013-2015 - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (stanowisko: ekspert oceniający) 2010-2013 Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku (stanowisko: ekspert wspierający) 2005-2013 Polskie Towarzystwo Ekonomiczne O/Białystok (stanowisko: Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej) 1991-1999 Urząd Celny w Białymstoku (stanowisko: starszy kontroler celny) 	<ul style="list-style-type: none"> Rachunkowość Rachunkowość finansowa Rachunkowość zarządcza Sprawozdawczość finansowa Międzynarodowe standardy rachunkowości Seminarium dyplomowe Rachunkowość finansowa Obsługa systemu finansowo-księgowego SFINKS
	<ul style="list-style-type: none"> członek Podlaskiej Rady Przemysłu Przyszłości ekspert Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowego Centrum Badań i Analiz (FERS) ekspert Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego (obszary: innowacje i transfer technologii / działalność badawczo – rozwojowa, otoczenie biznesu) członek Polskiego Towarzystwa Informatycznego w latach 2010-2014 Prezes zarządu Instytutu Transferu Wiedzy i Innowacji sp. z o.o.; 	<ul style="list-style-type: none"> Zarządzanie Planowanie strategiczne Podejmowanie działalności gospodarczej Seminarium magisterskie

	<ul style="list-style-type: none"> • w latach 2014-2022 była członkiem Komitetu Monitorującego RPO Podlaskie 2014-2020 	
	<ul style="list-style-type: none"> • 2005 -2023 – Ośrodek Rozliczeń Publiczno-Prywatnych, Centrum Rachunkowości PP S.A. • Od 2018 nadal - Biuro Rachunkowe działalność gospodarcza – właściciel 	<ul style="list-style-type: none"> • Rachunek kosztów • Rachunkowość podatkowa
	<ul style="list-style-type: none"> • Od 2001 - obecnie – ORLEN S.A. regionalny pełnomocnik ds. SZ, starszy specjalista, specjalista koordynator, audytor wewnętrzny - wdrażanie, nadzorowanie funkcjonowania, doskonalenie ZSZ zgodnych z ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 (przedtem PN-N 18001, OHSAS 18001) ISO/ IEC 27001, HACCP wg Codex Alimentarium i ISO 22000, ISO 50001, ISCC, ISO 22301, ZKP, AQAP 2120 w podległym obszarze, uczestnictwo we wdrażaniu nowych standardów w Spółce, prowadzenie szkoleń, audyty pierwszej i drugiej strony • Od 1995 – obecnie – jednoosobowa działalność gospodarcza: Usługi doradcze z zakresu wdrażania i doskonalenia Systemów Zarządzania zgodnych z wymaganiami norm ISO 9001, ISO 14001, ISO/IEC 27001, PN-N 18001 lub OHSAS 18001, obecnie ISO 45001. Szkolenia z tej tematyki. Wdrożonych ponad 50 systemów zarządzania, zakończonych certyfikacją 	<ul style="list-style-type: none"> • Zintegrowane systemy zarządzania
	<ul style="list-style-type: none"> • ekspert zarządzania operacyjnego i strategicznego z certyfikatem Prince2 Foundation • Dyplom Ministra Skarbu Państwa uprawniającym do zasiadania w Radach Nadzorczych spółek Skarbu Państwa • Bogata praktyka zawodowa w sprawowaniu nadzoru właścicielskiego nad spółkami komunalnymi i spółkami z większościami udziałem Skarbu Państwa • Wieloletnie praktyczne doświadczenie w 	<ul style="list-style-type: none"> • Wnioskowanie statystyczne • Ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych • Ewidencja i sprawozdawczość projektów wspólnotowych

	<p>zarządzaniu, realizacji, rozliczaniu projektów europejskich i krajowych. W latach 2015-2019 funkcje zarządcze w Stowarzyszeniu Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego oraz w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Od 1 lutego 2019 r. Prezes Zarządu Wodociągów Białostockich Sp. z o. o. w Białymstoku 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Od 2012 r. prowadzi agencję Public Relations PRownia – Sztuka Relacji, gdzie zajmuje się projektowaniem i wdrażaniem planów marketingowych i promocyjnych dla klientów komercyjnych, prowadzeniem szkoleń, projektowaniem i realizacją kampanii edukacyjnych, działaniami społecznej odpowiedzialności biznesu oraz dostępności • Certyfikowany trener Akademii Trenerów Biznesu Marschall Polska • W okresie 2011 – 2012 kierownik działu marketingu i Public Relations oraz trener (m.in. w obszarze marketingu, relacji z mediami) w DTI Polska Sp. z o.o. 	<ul style="list-style-type: none"> • Marketing • Współpraca z mediami

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku jest członkiem lub posiada przedstawiciela w następujących gremiach (wybrane):

- **Polski Klaster Budowlany. Krajowy Klaster Kluczowy** (www.polskiklaster.pl). Zrzesza ponad 400 podmiotów działających w branży budowlanej oraz w sektorach pokrewnych, których siedziby zlokalizowane są na terenie całego kraju. Od ponad 10 lat wspieram firmy z branży budowlanej w ich rozwoju, cyfryzacji i internacjonalizacji.
- **Podlaska Regionalna Rada Przemysłu Przyszłości** (<https://przemyslprzyszlosci.gov.pl/rady-regionalne/podlaska-regionalna-rada-przemyslu-przyszlosci/>). Podlaska Regionalna Rada Przemysłu Przyszłości podejmuje w/w działania poprzez organizację szkoleń i warsztatów dla regionalnych przedsiębiorców, a także poprzez czynny udział jako ciało doradcze i merytoryczne w różnych regionalnych wydarzeniach społeczno-gospodarczych (takich, jak kongresy, konwencje, panele dyskusyjne, itp.).
- **Polskie Towarzystwo Informatyczne**, oddział białostocki (<https://bialostocki.pti.org.pl>). Cele działalności to między innymi realizacja zadań dotyczących zagadnień informatyki w zakresie nauki, edukacji, oświaty oraz w sferze działalności publicznej na terenie woj. Podlaskiego.

- **Stowarzyszenie Księgowych w Polsce** (<https://skwp.pl>). To najstarsza i największa polska organizacja skupiająca przedstawicieli środowiska zawodowego związanego z rachunkowością i finansami.

Pracownicy Uczelni wypowiadają się w mediach (radio, TV), dzieląc się **wiedzą ekspercką** w różnych obszarach. Przykłady wywiadów/ wypowiedzi z ostatniego roku:

- Rektor dr hab. Aleksander Prokopiuk wystąpił w programie "**Dumni z Podlasia**" realizowanym przez telewizję TVP3 Białystok. Nagranie z dn. 07.07.2023 r. <https://bialystok.tvp.pl/65264629/dumni-z-podlasia>
- Dr Radosław Galicki, Ekspert w programie TVN24 – nt: Wynagrodzenia w Polsce – Warszawa-Katowice-Kraków kontra powiaty (01.2023).
- Mgr Małgorzata Chońska-Furmaniak, Ekspert w programie TVP Białystok nt. Czeka nas miesięczny urlop od składek ZUS (01.2024).

Uczelnia zaprasza także praktyków do organizacji zajęć dla studentów. Przykładem takiej inicjatywy mogą być warsztaty online na temat **możliwości pracy w sektorze nowoczesnych usług biznesowych** w dniu 25 marca 2021 roku. Warsztat był realizowany przez **Sektorową Radę ds. Kompetencji Nowoczesnych Usług Biznesowych**. Program merytoryczny warsztatu obejmował m.in. następujące zagadnienia:

- informacje o sektorze nowoczesnych usług w Polsce i jego rozwoju; **IBM, Google, HP – jako miejsca pracy;**
- **case study** – jak wygląda praca w sektorze z perspektywy pracownika - specjalnego gościa z **Channel Advisor London** (firma notowana na giełdzie w Nowym Jorku)
- informacje na temat Sektorowej Rady ds. Kompetencji w sektorze nowoczesnych usług;
- informacje na temat kompetencji pożądaných przez firmy z sektora – **jakie kompetencje zagwarantują super atrakcyjną pracę;**
- perspektywy kariery zawodowej w sektorze nowoczesnych usług dla biznesu;
- ćwiczenia kształtujące kompetencje funkcjonalne.

Od wielu lat Uczelnia jest współorganizatorem **Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki**, wraz z wiodącymi uczelniami z regionu. Jest to największa, cykliczna impreza w Polsce północno-wschodniej, popularyzująca naukę i sztukę w sposób bardzo przystępny (w maju 2024 r. odbędzie się XX edycja festiwalu). Skierowana nie tylko do uczniów i studentów, ale też do przedszkolaków i osób starszych. Celem Festiwalu jest upowszechnianie tematyki i osiągnięć naukowych na regionalnych uczelniach wyższych. Zwrócenie uwagi na wartość i przydatność badań oraz przybliżenie ich w jak najbardziej zrozumiałej, atrakcyjnej formie, pozwalającej na rozwinięcie ciekawości świata i radości z jego poznawania. Otwarta formuła oraz różnorodność imprez festiwalowych pozwala uczestnikom poszerzyć wiedzę z zakresu nauk ścisłych, technicznych, medycznych, przyrodniczych oraz humanistycznych i społecznych.

Uczelnia od wielu lat uczestniczyła w pracach komisji konkursowej „Konkursu rachunkowości szkół ekonomicznych województwa podlaskiego” organizowanego przez Zespół Szkół Handlowo-Ekonomicznych w Białymstoku oraz Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział Okręgowy w Białymstoku. Uczelnia wspólnie ze Stowarzyszeniem Księgowych oraz innymi ośrodkami akademickimi województwa podlaskiego sprawowała **patronat merytoryczny nad konkursem**. Konkurs miał na celu poszerzenie wiedzy uczniów z zakresu finansów, rachunkowości, przybliżenie wiedzy teoretycznej do praktyki gospodarczej. Uczelnia była jednym ze sponsorów konkursu, fundowała indeks, pomagała w zakresie merytorycznego przygotowania konkursu oraz

uczestniczyła w pracach komisji konkursowej do 2022 roku, kiedy to odbyła się ostatnia edycja konkursu.

Od 2023 roku konkurs rachunkowości został zastąpiony przez „**Konkurs kadry i płaćce dla uczniów szkół ekonomicznych województwa podlaskiego**”, który również jest organizowany przez Zespół Szkół Handlowo-Ekonomicznych w Białymstoku oraz Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział Okręgowy w Białymstoku. Uczelnia wspólnie ze Stowarzyszeniem Księgowych oraz innymi ośrodkami akademickimi województwa podlaskiego **sprawuje patronat merytoryczny nad konkursem**. Ponadto Uczelnia **pomaga w zakresie merytorycznego przygotowania konkursu**, jest jego **sponsorem** i uczestniczy w pracach **komisji konkursowej**. Celem konkursu jest poszerzenie wiedzy i umiejętności uczniów z zakresu kadr, płaćce oraz przybliżenie praktyki gospodarczej.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy

Za współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego odpowiada Prorektor ds. Współpracy i Rozwoju oraz Rektor. Umowy o współpracy, porozumienia są ewidencjonowane (miejsce: Rektorat). Spotkania Rady Gospodarczej odbywają się nie rzadziej niż 1 raz w roku.

Podsumowanie

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku prowadzi sformalizowaną i nieformalną współpracę z wieloma jednostkami z otoczenia społeczno-gospodarczego, kulturalnego, organizacjami branżowymi i zrzeszającymi pracodawców na różnych płaszczyznach. Podpisane porozumienia o współpracy zakładają udział przedstawicieli otoczenia gospodarczego w zajęciach dydaktycznych, opiniowanie założeń i treści programowych, realizację dedykowanych działań szkoleniowych, jak również praktyk studenckich. Uczelnia w wyniku tej współpracy i porozumień dostosowuje program studiów i wprowadza nowe specjalizacje dostosowując je do zapotrzebowania pracodawców. Uczelnia jest członkiem lub posiada przedstawicieli w wielu organizacjach branżowych. Z Uczelnią współpracują praktycy z bogatym doświadczeniem. Pozwala to realizować praktyczny program kształcenia na kierunku Ekonomia na studiach I i II stopnia.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Umiędzynarodowienie jest jednym z istotnych elementów strategii WSEwB swoim zakresem **obejmuje studia, badania naukowe i prace wdrożeniowe.**

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku posiada **ofertę dostosowaną do potrzeb studentów z Europy Wschodniej.** Obecnie dominującymi kierunkami naboru są Ukraina i Kazachstan. WSEwB posiada wpis na listę zatwierdzonych jednostek prowadzących studia, na potrzeby przyjmowania cudzoziemców (na okres 5 lat - decyzja z 8.07.2021 r.).

W roku akademickim 2023/2024 **studiuje 44 obcokrajowców.** Na studiach stacjonarnych było to 26 osób, a na niestacjonarnych 18. Są to studenci z Ukrainy, Kazachstanu, Białorusi, Federacji Rosyjskiej, Mołdawii, Belgii.

Duża część **kadry dydaktycznej płynnie posługuje się językiem angielskim oraz rosyjskim,** co ułatwia komunikację, a także umożliwia prowadzenie zajęć w tych językach lub wspomaganie studentów obcojęzycznych w procesie kształcenia, szczególnie na początku procesu kształcenia. Pozwala także na przygotowanie i prowadzenie prac dyplomowych w językach obcych.

Studenci studiów I stopnia doskonalą swoje umiejętności językowe na bezpłatnych zajęciach z języka obcego z wykładowcą własnym Uczelni. Jest to osoba, która ma duże doświadczenie dydaktyczne, a dodatkowo doskonalili swoje umiejętności poprzez czynny udział w programie Erasmus+, poszerzając swoje kompetencje o doświadczenia innych uczelni.

Na studiach drugiego stopnia studenci mają możliwość zwiększania swoich kompetencji językowych poprzez udział w obowiązkowym przedmiocie „**Angielski w biznesie**” lub możliwość wyboru jednej ze specjalności, która jest prowadzona w języku angielskim „**International Economics and Business Management**”. Obejmuje ona takie przedmioty, jak: European economic integration, International business strategy, Globalization and development, Global financial markets, International business law, International marketing, Environmental economics and policy, International banking, Corporate social responsibility, International communication and media, Cross-cultural management.

W 2023 roku Uczelnia stworzyła autorską **metodykę nauczania języków obcych dla osób ze szczególnymi potrzebami.** Metodyka polega na opracowaniu **Indywidualnych Planów Edukacyjnych (IPE)** oraz wspomaganie narzędziami multimedialnymi. Lektorzy Uczelni zostali zapoznani z materiałami i zobligowani do wykorzystywania w pracy dydaktycznej.

Dodatkowo na niektórych przedmiotach studenci są zachęceni do zapoznania się z **literaturą obcojęzyczną** (tabela 7.1.). W Bibliotece Uczelni znajduje się wiele publikacji obcojęzycznych i do nauki języków obcych.

Tabela 7.1. Wykaz wybranych przedmiotów i zalecanej literatury obcojęzycznej

Przedmiot	Literatura
Zarządzanie	Management Trends for 2023, Columbia Southern University, https://www.columbiasouthern.edu/blog/blog-articles/2023/april/management-trends/ https://hbr.org/data-visuals
Planowanie strategiczne	Strategic Planning Basics, https://balancedscorecard.org/strategic-planning-basics/ How to Create a Balanced Scorecard: Nine Steps to Success, https://balancedscorecard.org/about/nine-steps/
Podjęmowanie działalności	Doing Business in Poland, PWC, 2023 (online) https://www.businessnewsdaily.com/2747-great-business-ideas.html
Gospodarka regionalna	Torre A., Wallet F., Regional Development in Rural Areas. Analysis Tools and Public Policies, Springer-Verlag GmbH 2016. Storonyanska I., Prokopiuk A., The new model of regional development: Polish experience and vectors for Ukraine, "Регіональна економіка" 2018 No. 2, p. 89-97. Niedźwiecki A., The social message of John Paul II's encyclicals in the implementation of horizontal principles in EU projects, 2023. The Principle of Equal Chances Versus The Concepts of Labor Market; Marek Proniewski, Paweł Piątkowski, Arkadiusz Niedźwiecki; Optimum. Studia Ekonomiczne 2017/ 5, 2017.
Podstawy makroekonomii	Robert J. Barro, Xavier Sala-i-Martin. Economic growth, MIT Press 2006.
Rynek kapitałowy i finansowy	Mishkin F.S., Eakins S., Financial Markets and Institutions (9th Edition) (Pearson Series in Finance), Pearson, US 2017. Niedźwiecki A., Central and Eastern Europe (CEE) and South-Eastern Europe (SEE) stock markets: An In-depth analysis; 2023. Explosive Chinese Giants: From Accounting Opacity to Threats for the Global Stock Market: The Case of Chinese Tech Companies (Niedźwiecki A., M. Proniewski, I. Hurnyak), International Business Information Management 2022 Investment priorities in Central and Eastern Europe with a hint of software manufacturer's perspective (Niedźwiecki A., M. Proniewski, I. Hurnyak), International Business Information Management 2022, Relative Predictability and Long-term Institutional Illusory of Cryptocurrencies (Niedźwiecki A., M. Proniewski, I. Hurnyak), International Business Information Management 2021,
Zarządzanie zasobami ludzkimi/ Gospodarowanie kapitałem	Angrist, N., Djankov, S., Goldberg, P.K., Patrinos, H.A., Measuring human capital using global learning data, Nature volume 592, 2021 s. 403–408, 2021. Kośmider T., Baczar P., Jończyk J., A., Shaping Public Security at the Level of Local Communities According to Prison Service officers. results of a pilot

ludzkim	<p>study, „Law.Education.Security”, 2023, Volume 121, Issue IV; DOI: 10.52694/ThPSR.121.2</p> <p>Buchelt B. I., Ziębicki, B., Jończyk J., J. Dzieńdziora J., The enhancement of the employer branding strategies of Polish hospitals through the detection of features which determine employer attractiveness: a multidimensional perspective, Human Resources for Health, 2021, vol. 19, pp.1-14.</p> <p>Jończyk J.A., Buchelt B., Employee appraisal as the tool of the pro-innovative organizational culture formation in hospitals, Journal od Intercultural Management, Vol 7, nr.2 (2015), pp. 135-150.</p> <p>Jończyk J.A., Proposed Models for Shaping Pro-Innovative Organizational Culture in Public Hospitals, European Research Studies Journal, Volume XXV, Issue 3, 2022, pp.729-739.</p>
Restrukturyzacja przedsiębiorstw	<p>Bis J., Burkynskyi B., Prokopiuk A., Goryachuk V., Laiko O., Business Productivity Assessment: Concepts and Methods, in: Innovation in the Digital Economy. New Approaches to Management for Industry 5.0, Agnieszka Rzepka (ed.), 2023, https://www.routledge.com/Innovation-in-the-Digital-Economy-New-Approaches-to-Management-for-Industry/Rzepka/p/book/9781032469935</p> <p>Khumarova N., Petrushenko M., Prokopiuk A., ІННОВАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ АНТРОПОЕКОСИСТЕМИ В УМОВАХ INDUSTRY 4.0 НА ПРИКЛАДІ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ, “Economic innovations” 2020 no. 3 (76), Vol. 22, p. 137-149, https://www.ei-journal.com/index.php/journal/article/view/861</p>

Uczelnia współpracuje również z wykładowcami z zagranicy, którzy prowadzą zajęcia w językach obcych (ujęte w planie studiów). W roku akademickim 2021/2022 zajęcia takie realizowali wykładowcy z Ukrainy prowadząc Matematykę oraz Zarządzanie. **Wykłady gościnne** wygłoszone przez współpracujących wykładowców zagranicznych lub w języku obcym w ostatnich trzech latach:

- Wojna jako czynnik turbulencji w gospodarce Ukrainy i krajów Europy, prof. Iryna Storonyanska, Zastępca Dyrektora Instytutu Badań Regionalnych im. Dolishniyego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, 15 października 2022; koreferat wygłosił prof. Oleg Kuźmin, Politechnika Lwowska.
- Обеспечение экологической безопасности хаджибейского и кюяльницького лиманов одесской области Украины. prof. Boris Burkiński, Akademia Nauk Ukrainy w Odessie, 17 września 2021 roku.
- Estimation of the impact of international migration on economic development of a country
- prof. dr L.I. Chernobay, dr Y.V. Malynovskyy, dr S.B. Malibroda, Lviv National Polytechnic University, 17 września 2021 roku.
- The UN Guiding Principles on Business and Human Rights: Ten Years of Experience of an Example of a Well-functioning “Soft Law”, prof. UKSW dr hab. Elżbieta Karska, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 17 września 2021 roku.

- Individualn model of employee, prof. dr L.I. Chernobay, prof. dr O.S. Skybinskyi, dr Y.O. Shyron, Lviv National Polytechnic University, 18 września 2021 roku.
- Trends in Non-financial reporting: EU Experience, prof. dr O.Y. Kuzmin, prof. dr N.S. Stanasiuk, dr I.I. Pasinovich, Lviv National Polytechnic University, 18 września 2021 roku.

Mobilność i wymiana międzynarodowa

W roku 2013 Komisja Europejska przyznała **Uczelni Kartę Programu Erasmus+** na lata 2014-2020,

Nr Karty Erasmusa: 103217-LA-1-2014-1-PL-E4AKA1-ECHE-1, do 2021 r. Uczelnia aktywnie uczestniczyła w programie pod numerem PIC 999875904, prowadząc wymianę studentów oraz kadry naukowo-dydaktycznej z europejskimi uczelniami m.in.:

- Tallin University School of Humanities (Estonia);
- Instituto Superior De Comunicacao (Lizbona, Portugalia);
- Universidade Da Beira Interior (Covilha, Portugalia);
- Klaipeda University (Litwa).

Pandemia i wojna w Ukrainie spowodowała spadek ilości studentów i w znaczący sposób ograniczyła wymianę studentów jak i kadry. Brak zainteresowania korzystaniem z programu ze strony zarówno studentów jak i pracowników spowodował jego czasowe zawieszenie.

Współpraca międzynarodowa realizowana jest w formie **kontaktów i współpracy indywidualnej** wielu pracowników Uczelni z naukowcami i instytucjami naukowymi z zagranicy, nawiązywana i utrwalana podczas międzynarodowych szkoleń i konferencji naukowych.

Na podstawie podpisanych porozumień Uczelnia realizuje również **staże dydaktyczno-naukowe**, w których uczestniczą przedstawiciele zagranicznych Uczelni. Od 29 listopada 2019 roku do 22 grudnia 2019 roku gościliśmy następujących 5 pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej. Program stażu obejmował zapoznanie uczestników z organizacją procesu naukowego i dydaktycznego w Polsce (plany nauczania, treści programowe, wykorzystywanie technicznych środków nauczania, prowadzenia zajęć projektowych i laboratoryjnych, zapoznanie się z metodyką prowadzenia wykładów, tematyką prac dyplomowych).

Podkreślić należy, że wskazane wyżej aktywności nie wyczerpują możliwości jakie posiada Uczelnia w zakresie umiędzynarodowienia. **Uczelnia posiada kilkadziesiąt podpisanych umów o współpracy**. Najaktywniej współpracuje z:

- Narodową Akademią Nauk Ukrainy w Odessie, Ukraina (data podpisania umowy: 2023)
- Kyrgyz State Technical University im I Razzkova w Biszek, Kirgistan, od 2023 r.
- Turan University, Ałmata, Kazachstan – od 2022 r.
- Ługańskim Narodowym Uniwersytetem im. Tarasa Szewczenki, Połtawa, Ukraina, od 2022 r.
- Varna Free University „Chernorizets Hrabar”, Bułgaria, od 2021 r.
- NWSB „Uniwersytet Nowych Technologii” Ukraina, od 2019 r.
- The Arctic University of Norway od 2019 r.

- Key West University (USA) od 2019 r.
- Uniwersytetem Państwowym Politechniką Lwowską (Ukraina) od 2018 r.
- Uniwersytetem Szymkenckim w Kazachstanie od 2018 r.

Współpraca z partnerami zagranicznymi obejmuje m.in.: wspólne publikacje naukowe, wymianę publikacji naukowych, wymianę studentów oraz wspólne organizowanie konferencji i seminariów naukowych, wspólne aplikowanie o fundusze na projekty badawczo-wdrożeniowe.

Wybrane inicjatywy **będące efektem współpracy** z wyżej wymienionymi uczelniami:

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Współczesna fala nowoczesności. Gospodarka - Społeczeństwo - Środowisko”, 17 - 19 września 2021; Organizator główny: Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku; Współorganizator: Politechnika Lwowska; Patronat: Akademia Nauk Ukrainy, Instytut Badań Regionalnych we Lwowie, Varna Free University w Warnie.
- Projekt School of Educators „Safety Future”, Lider Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku, Partner The Arctic University of Norway; Iceland, Lichtenstain, Norway grants (projekt znalazł się na liście rezerwowej).
- Wspólna oferta dydaktyczna w zakresie studiów MBA z Key West University (USA). Program POSTGRADUATE STUDIES MBA obejmuje możliwość otrzymania podwójnego dyplomu ukończenia studiów. Oferta jest adresowana do absolwentów studiów podyplomowych w zakresie zarządzania Master of Business Administration. Słuchacze mają możliwość studiowania w Key West University na jednej z dwóch specjalności, tj. Data Analytics oraz Logistics and Supply Chain Management.
- Wykładowcy WSEwB są recenzentami prac doktorskich na Politechnice Lwowskiej.
- Wykładowcy WSEwB Uczestniczyli również w ramach współpracy w wizytacjach komisji akredytacyjnych w 2023 r. Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Odessie oraz w 2022 r. Uniwersytetu Państwowego Politechniki Lwowskiej.

Inne aktywności

Bardzo ważnym aspektem sprzyjającym umiędzynarodowieniu jest fakt, że Rektor Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku, dr hab. Aleksander Prokopiuk jest **Konsulem Honorowym Republiki Kazachstanu**. Otwiera to możliwości współpracy z biznesem z Kazachstanu. W latach 2021-2023 Uczelnia wielokrotnie gościła przedstawicieli różnych branż, przedstawicieli Ambasady Republiki Kazachstanu. Pracownicy Ambasady studiowali w Wyższej Szkole Ekonomicznej na studiach ekonomia II stopnia i studiach podyplomowych w zakresie zarządzania Master of Business Administration (MBA).

W skład **rady naukowej** czasopisma „Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE” wchodzi przedstawiciele współpracujących instytucji, w tym:

Prof. dr hab. Boris Burkinski – Akademia Nauk Ukrainy w Odessie

Prof. Oleg Kuzmin – Uniwersytet Państwowy Politechnika Lwowska

Prof. dr Vakhtang Maisaia – Caucasus International University in Georgia

Prof. dr hab. Irina Storonyanska – Instytut Badań Regionalnych, Akademia Nauk Ukrainy

Prof. Galina Shamonina – Varna Free University

Pracownicy współpracujących uczelni są zapraszani do publikowania w czasopiśmie.

Pracownicy (etatowi i realizujący dydaktykę w ramach umów cywilno-prawnych) WSEwB podejmują także inne **inicjatywy w zakresie umiędzynarodowienia**, co wybiórczo zaprezentowano w tabeli 7.2.

Tabela 7.2. Wybrane inicjatywy w zakresie umiędzynarodowienia podejmowane przez pracowników Uczelni

Imię i nazwisko	Opis inicjatywy
	<p>Profesor Tarnopolskiego Instytutu Technologii Społecznych i Informacyjnych (Ukraina), 2017-2018</p> <p>Autor publikacji (we współautorstwie z pracownikami Instytucji, z którymi Uczelnia posiada porozumienia):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bis J., Burkynskyi B., Prokopiuk A., Goryachuk V., Laiko O., Business Productivity Assessment: Concepts and Methods, in: Innovation in the Digital Economy. New Approaches to Management for Industry 5.0, Agnieszka Rzepka (ed.), 2023, https://www.routledge.com/Innovation-in-the-Digital-Economy-New-Approaches-to-Management-for-Industry/Rzepka/p/book/9781032469935 • Khumarova N., Petrushenko M., Prokopiuk A., ІННОВАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ АНТРОПОЕКОСИСТЕМИ В УМОВАХ INDUSTRY 4.0 НА ПРИКЛАДІ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ, "Economic innovations" 2020 no. 3 (76), Vol. 22, p. 137-149, https://www.ei-journal.com/index.php/journal/article/view/861 • Storonyanska I., Prokopiuk A., The new model of regional development: Polish experience and vectors for Ukraine, "Регіональна економіка" 2018 No. 2, p. 89-97.
	<p>Staż dydaktyczne w ramach programu LLP-Erasmus+ Teaching Staff Mobility:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 28.10-01.11.2019 - Tallin University School of Humanities (Estonia). • 25-29.04.2019 - Tallin University School of Humanities (Estonia) • 04-05.2017 - Tallin University School of Humanities (Estonia)
	<ul style="list-style-type: none"> • 27.11.2023 - 01.12.2023 – job shadowing w EBM Business School - Nice, Francja • 10.06.2023 - 14.06.2023 – job shadowing w Sivitanidios Public School of Trades and Vocations, Athens, Grecja • 28.02.2022 - 02.12.2022 – job shadowing w IMS School, Limassol, Cypr • 28.02.2022 - 04.03.2022 – job shadowing w CIFP Juniper Serra– Palma de Mallorca, Hiszpania • 18.10.2021 - 22.10.2021 – job shadowing w Instituto De Educación Secundaria As Fontiñas Santiago de Compostela, A Coruña, Hiszpania

	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjazd naukowy ze strony UTH w Warszawie do Alexander College/Alexander Research Centre, Cyprus, 11-13.12.2023; nawiązanie ścisłej współpracy naukowej i dydaktycznej oraz wymiana i rozwój kadry naukowej, dydaktycznej i administracyjnej w ramach współpracy; uczestnictwo jako partner wiodący/dodatkowy w projektach naukowych i dydaktycznych finansowanych zewnętrznie; projekty wymiany studenckiej w ramach programu Erasmus Ka2 • Członek zespołu badawczego i wykonawca projektu naukowo-badawczego pt. „Service Effectiveness in Cross-Border Cooperation of Poland and Belarus” realizowanego w okresie 2017- 2019 w ramach porozumienia o współpracy naukowej między Polską Akademią Nauk i Narodową Akademią Nauk Białorusi, nr wniosku: BWZ/478/JL/16, nr projektu: 7.
	<ul style="list-style-type: none"> • Od 2017 członek Komitetu Programowego międzynarodowej konferencji Nano-Design, Technology, Computer Simulations
	<ul style="list-style-type: none"> • 17.04.2023- 20.04.2023. - Erasmus+ Mobility Agreement Staff Mobility For Training (w szczególności w zakresie współpracy „nauka- biznes”): IPS, Setubal (Portugalia)
	<ul style="list-style-type: none"> • 5 grudnia 2023 uczestnictwo w warsztatach „Create the future” within the project entitled “Forsight-oriented IT system supporting higher education and career development (FORhestIT)”. • 1-7.05.2016 staż dydaktyczny w ramach programu LLP-Erasmus+ Teaching Staff Mobility w Klaipeda University, Litwa • Sustainable Innovation Assessment and Management, szkolenie 22-23.08.2017, The University of Manchester
	od 2018 r. uczestniczenie w zagranicznych szkoleniach typu <i>job shadowing</i> w ramach projektów Erasmus+ dla nauczycieli przedmiotów zawodowych (Irlandia, Sycylia, Teneryfa, Majorka, Cypr, Grecja, Portugalia, Francja)
	<p>Wyjazdu naukowe z UwB:</p> <ul style="list-style-type: none"> • School of Economic and Political Sciences, Aristotle University, Thessaloniki, Grecja (15-20.05.2019) • School of Social Science, University of Evora, Evora, Portugalia (20-24.09.2021) • Universita G. d'Annunzio Chieti-Pescara, Włochy (3-7.10.2023)

Doświadczenia z udziału w tych inicjatywach są wykorzystywane w procesie dydaktycznym Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku.

Monitorowanie

Monitorowanie umiędzynarodawiania, odbywa się na kilku płaszczyznach, polega na:

- Analizie ankiet absolwentów – będącej elementem corocznego sprawozdania Rektora z działalności Uczelni
- Analizie liczebności studentów i wykładowców obcokrajowców – sprawozdania GUS
- Analizie mobilności międzynarodowej
- Analizie zakresu współpracy międzynarodowej na podstawie umów i porozumień – zawartej w corocznym sprawozdaniu Rektora

Podsumowanie

Omówione wyżej aktywności nie wyczerpują możliwości, jakie posiada Uczelnia w zakresie umiędzynarodowienia. Ze względu na położenie geopolityczne naturalnym kierunkiem współpracy była Europa Wschodnia i Zachodnia Azja. Wojna na Ukrainie spowodowała znaczny spadek ilości studentów z tych kierunków i w znaczący sposób ograniczyła wymianę studentów jak i kadry. Zrezygnowaliśmy ze współpracy z jednostkami z Federacji Rosyjskiej i z Białorusi. Staramy się podtrzymywać współpracę z podmiotami z Ukrainy, jednakże pojawiają się takie przeszkody, jak chociażby problemy z komunikacją. Uczelnia jest podmiotem samofinansującym się, a w związku z powyższym budżet na wyjazdy zagraniczne, dofinansowanie zagranicznych publikacji w liczących się czasopismach jest ograniczony.

W kolejnych latach zamierzamy wrócić do programu ERASMUS +, który został zawieszony ze względu na pandemię i skutki konfliktu zbrojnego w Ukrainie.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Działy obsługujące studentów

Uczelnia zapewnia skuteczną i kompetentną **obsługę administracyjną studentów** w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz **pomocą materialną**. W skład systemu obsługi studentów wchodzi: **Dział Spraw Studenckich, Kwestura, Biuro Karier, Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami**. Godziny otwarcia (uwzględniające studia niestacjonarne) są podane do wiadomości wszystkich zainteresowanych na stronie internetowej i wywieszane na terenie Uczelni. Kontakt z tymi działami Uczelni jest możliwy także online (mailem: dziekanat@wse.edu.pl, kwestura@wse.edu.pl, biuro.karier@wse.edu.pl, uczelnia_dostepna@wse.edu.pl; z wykorzystaniem aplikacji Teams) oraz telefonicznie. Wszystkie wyżej wymienione działy są dostępne dla studentów od poniedziałku do piątku oraz w soboty podczas zjazdów.

Dział Spraw Studenckich

Do zadań Działu spraw studenckich należy w szczególności:

- przyjmowanie dokumentów rekrutacyjnych od kandydata na studia, wystawienie umowy;
- bieżąca obsługa studentów, wystawianie zaświadczeń PEFRON, ZUS, MOPR, zakłady pracy;
- przyjmowanie i opisywanie podań od studentów;
- wystawianie decyzji administracyjnych, tj. wznowienie studiów, powtarzanie roku, warunkowy wpis na kolejny rok, skreślenie z listy studentów, urlop dziekański;
- obsługa systemu USOS (wpisywanie studentów do grup, zakładanie przedmiotów, wymagań przedmiotowych, protokołów, przypisywanie decyzji administracyjnych, generowanie kont studenckich w systemie USOS, rozliczanie toku studiów studentów, drukowanie protokołów egzaminacyjnych);
- pomoc studentom przy korzystaniu z systemu MOODLE;
- przygotowywanie obron prac dyplomowych – ostateczne rozliczenie studenta, drukowanie recenzji i protokołów, zebranie dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia obrony pracy dyplomowej, sporządzenie harmonogramu obron i poinformowanie komisji egzaminacyjnej oraz studentów;
- pomoc i nadzorowanie wprowadzania przez studentów prac do systemu APD;
- wydawanie studentom zaświadczeń o obronie pracy dyplomowej;
- wystawienie i wydawanie studentom dyplomów oraz duplikatów dyplomów i suplementów;
- przygotowywanie harmonogramu sesji egzaminacyjnej, podawanie do wiadomości studentów informacji o terminach egzaminu i terminach zajęć poprzez umieszczanie na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej Uczelni, drukowanie protokołów egzaminacyjnych;

- ustalanie z wykładowcami terminów konsultacji ze studentami;
- sporządzanie, wydawanie i przedłużanie legitymacji studenckiej;
- przyjmowanie od studentów zgłoszeń na zapisy na przedmioty monograficzne i seminaria dyplomowe.

Kwestura

Do głównych zadań Kwestury należy:

- przyjmowanie płatności za czesne;
- informowanie o zaległościach w opłatach, wyjaśnienie kwestii z tym związanych;
- podpisywanie kart obiegowych;
- wystawianie faktur za czesne do PFRON lub zakładu pracy;
- przyjmowanie wniosków na stypendia, udzielanie informacji nt. stypendiów, pomoc przy wypełnianiu dokumentów;
- wypłacanie stypendiów na konta studentów, wydawanie zaświadczeń odnośnie stypendiów do MOPR;
- udzielanie informacji na temat ubezpieczenia zdrowotnego studentów;
- pobieranie płatności za zakwaterowanie studentów.

Biuro Karier

W kształtowaniu przyszłej roli zawodowej absolwentów ważną rolę odgrywa Biuro Karier. WSEwB jest wpisana do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia pod numerem 376. Głównym celem działalności Biura Karier jest promocja zawodowa studentów i absolwentów i przygotowanie ich do wejścia na rynek pracy. Z drugiej strony umożliwienie pracodawcom dotarcia do potencjalnych pracowników.

Zadania realizowane przez Biuro Karier:

- przyjmowanie wniosków o odbycie praktyk studenckich, sporządzanie i wydawanie umów, weryfikacja wniosków;
- prowadzenie rozmów doradczych ze studentami i absolwentami Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku, mające na celu zapoznanie ich z wymogami współczesnego rynku pracy;
- pomoc w stworzeniu i skompletowaniu dokumentów aplikacyjnych;
- pozyskiwanie ofert pracy stałej i sezonowej oraz staży i praktyk zawodowych;
- prowadzenie badań studentów, losów absolwentów i pracodawców;
- współpraca z lokalnymi pracodawcami;
- pomoc studentom w organizacji praktyk zawodowych.

Biuro ds. Osób z niepełnosprawnościami

Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON) działa na podstawie Regulaminu Organizacyjnego WSEwB (zarządzenie nr 9/2021 z dnia 26 maja 2021 roku) oraz zarządzenia nr 10/2021 z dnia 26 maja 2021 roku, które określa Regulamin Biura ds. osób z niepełnosprawnościami WSEwB. Regulamin jest dostępny w Uczelni, ale także na stronie [www \(BON – wse.edu.pl\)](http://www.bon-wse.edu.pl) i BIP.

Z usług biura skorzystać mogą:

- osoba z niepełnosprawnością, która posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności;
- osoba przewlekle chora lub niezdolna do pełnego uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych w trybie standardowym, ale nie posiadająca orzeczonego stopnia niepełnosprawności;
- osoba, której niezdolność, o charakterze czasowym, do pełnego uczestnictwa w zajęciach spowodowana jest chorobą lub innymi czynnikami;
- osoba ze szczególnymi potrzebami w tym osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (autism spectrum disorder – ASD);

Studenci ze szczególnymi potrzebami mogą uzyskać wsparcie w postaci m. in.:

1. Adaptacji procesu studiowania

- dostosowania formy weryfikacji wiedzy (egzaminów i zaliczeń) do potrzeb wynikających z niepełnosprawności (wydłużenie czasu trwania egzaminu/zaliczenia; zmiana formy egzaminu/ zaliczenia; zmiana miejsca egzaminu /zaliczenia);
- alternatywnych form zajęć z wychowania fizycznego dostosowanych do możliwości studenta z niepełnosprawnością;
- alternatywnych form języka obcego prowadzonych z uwzględnieniem specyficznych potrzeb wynikających z niepełnosprawności;
- możliwości otrzymywania materiałów dydaktycznych w wersji dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

2. Indywidualnej organizacji studiów

3. Doradztwa indywidualnego:

- psychologiczne;
- w zakresie technologii wspierających;
- prawne;
- obywatelskie.

4. Wypożyczalni sprzętu wspomagającego proces kształcenia

5. Stypendiów

Biuro specjalizuje się we wsparciu osób z ASD. Uczelnia posiada wykwalifikowaną kadrę w tym zakresie. Na Uczelni działają Liderzy Asystenta ASD.

Wszelkie **dostosowania są przeprowadzane indywidualnie**, na wniosek studenta, po diagnozie potrzeb prowadzonych przez BON. Student podczas zgłoszenia się do biura wypełnia oświadczenie osoby ubiegającej się o pomoc BON oraz wypełnia ankietę potrzeb i oczekiwań, gdzie wskazuje swoje specyficzne potrzeby wynikające z rodzaju i stopnia niepełnosprawności, jak również umawiany jest na indywidualne konsultacje z pracownikiem BON.

Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami ma pod swoją opieką 16 studentów, z różnego rodzaju szczególnymi potrzebami.

Pracą biura kieruje **Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami**. Pełnomocnik stale podnosi swoje kwalifikacje z zakresu pracy z osobami z różnymi potrzebami poprzez udział w różnych szkoleniach, warsztatach, webinarach. Posiada certyfikat tłumacza języka migowego na poziomie A1.

W ramach **doskonalenia systemu wsparcia** osób ze szczególnymi potrzebami w czerwcu 2023 roku zespół pracowników Uczelni odbył wizytę studyjną w BON Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wiele rozwiązań tam dostrzeżonych zostało zaimplementowanych do działalności BON WSEwB.

Informacje na temat działalności i funkcjonowania Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami udostępniane są:

- podczas rekrutacji (ulotka oraz informacja bezpośrednia od pracownika Działu Spraw Studenckich);
- na początku każdego semestru (2 raz w roku akademickim) rozsyłana jest wiadomość drogą mailową;
- na stronie internetowej oraz na FB.

W ramach działalności biura zostały przeprowadzone spotkania ze studentami, gdzie między innymi poruszano tematy dobrostanu studentów OzN oraz świadomości na temat niepełnosprawności (spotkania odbyły się w terminach 16 luty 2023 roku (online), 25 lutego 2023 oraz 3 marca 2023 roku, poprowadzone przez przedstawiciela środowiska osób z niepełnosprawnościami).

Uczelnia uczestniczyła od grudnia 2021 r. w projekcie pn. „**Asystent studenta z ASD**” który był realizowany w ramach Działania 4.1 Innowacje społeczne, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja, Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu było w szczególności poprawa sytuacji Studentów z ASD poprzez udzielenie Uczelni wsparcia we wdrożeniu do praktyki funkcjonowania Uczelni innowacji społecznej – asystent osoby z ASD, czyli z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, rozumianym jako określenie szczególnego podtypu całościowych zaburzeń rozwojowych bez różnicowania na autyzm i zespół Aspergera. Wdrażanie projektu zakończyło się w czerwcu 2023 r. Realizacja założeń projektu Asystent studenta z ASD jest obecnie w okresie trwałości. Zasady funkcjonowania przedsięwzięcia zostały zawarte w Regulaminie funkcjonowania Liderów-Asystentów oraz Adwokatów (Społecznych) w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku. Informacje nt. Projektu i kontakt do Lidera/Asystenta studenta z ASD są zamieszczone na stronie internetowej WSEwB. Nowo rekrutujący się studenci podczas aplikacji na studia, są informowani o możliwości udzielenia przez Uczelnię wsparcia osobom identyfikującym się ze spektrum autyzmu (ulotki, informacja bezpośrednia). Aby funkcjonowanie projektu było zasadne i studenci ze specjalnymi potrzebami otrzymali fachową pomoc, do współpracy została włączona kadra dydaktyczna i administracyjna Uczelni (szkolenia, maile z informacjami nt. spektrum autyzmu, maile informujące o przyznanych studentom adaptacjach itp.)

Aktualnie programem objętych jest dwóch studentów WSEwB w spektrum autyzmu, każdy z nich ma przydzielonego asystenta studenta z ASD. Wsparcie dotyczy zagadnień związanych z procesem studiów, jego zakres został określony w kontrakcie zawartym między przedstawicielem Uczelni, asystentem studenta z ASD, a studentem i dotyczy głównie:

- wsparcia w zapisywaniu się na zajęcia, do bibliotek oraz załatwianiu innych formalności związanych z rozpoczynaniem studiów lub początkiem roku akademickiego/końcem studiów lub roku akademickiego;
- wsparcia w orientacji w planie zajęć;
- wsparcia w kontaktach z pracownikami naukowymi, dydaktycznymi i administracyjnymi Uczelni;
- wsparcia w procedurach administracyjnych;
- wsparcia w przeszukiwaniu zasobów Uczelni (bibliotecznych, cyfrowych i innych) stosownie do indywidualnych potrzeb studenta;
- wsparcia w rozwiązywaniu wszelkich sytuacji trudnych związanych z procesem studiowania.

W ramach współpracy z biurem BON studenci mogą skorzystać z porad psychologa, a także mają możliwość skorzystania z wyznaczonego pomieszczenia, w którym mogą się wyciszyć i ograniczyć działanie bodźców zewnętrznych podczas pobytu na Uczelni.

Przeprowadzono szkolenia dla studentów mające na celu wsparcie procesu dydaktycznego poprzez praktyczne nauczanie korzystania z technologii asystujących, zdobycie umiejętności efektywnego wykorzystania narzędzi wbudowanych w systemy operacyjne komputerów, smartfonów i stron internetowych zgodnie ze standardem Web Content Accessibility Guidelines. Wydatki te zostały poniesione z dotacji z Ministerstwa Edukacji i Nauki na zadania związane z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnością warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, kształcenia na studiach, prowadzenia działalności naukowej.

Organizacje studenckie

Koło Naukowe Rachunkowości i Finansów „Zysk” zrzesza studentów Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku zarówno studiów licencjackich, jak i magisterskich, zainteresowanych pogłębianiem wiedzy i umiejętności z zakresu finansów i rachunkowości. Studenci mogą prowadzić własne poszukiwania naukowe i opublikować wyniki tych badań.

Główną zaletą działalności w kole naukowym jest możliwość rozwoju naukowego i publikowania w „EQUILIBRIUM. ZESZYTY NAUKOWE WSE”. Studenci – uczestnicy koła naukowego opublikowali już wiele artykułów naukowych m.in.:

1. Ubezpieczenia kredytu kupieckiego jako instrumentu ograniczania ryzyka, „EQUILIBRIUM. Zeszyty Naukowe WSE” nr 12(1)/2023.
2. Factoring jako źródło finansowania przedsiębiorstw w Polsce, „EQUILIBRIUM. Zeszyty Naukowe WSE” nr 12(1)/2023.
3. Rodzaje i przeciwdziałanie barierom komunikacyjnym w organizacji, „EQUILIBRIUM. Zeszyty Naukowe WSE” nr 12(1)/2023.

4. Wybrane metody i techniki pobudzające kreatywność pracowników, „EQUILIBRIUM. Zeszyty Naukowe WSE” nr 11(2)/2022.
5. Wpływ pandemii COVID-19 na podatkowe dochody budżetu państwa, „EQUILIBRIUM. Zeszyty Naukowe WSE” nr 10(1)/2022.
6. Bezpieczeństwo pracy w powiatach województwa podlaskiego, „EQUILIBRIUM. Zeszyty Naukowe WSE” nr 10(1)/2022.
7. Systemy uszczelniania systemu podatkowego na przykładzie podatku od towarów i usług, „EQUILIBRIUM. Zeszyty Naukowe WSE” nr 8-9(1-2)/2021.

Opiekunem naukowym koła jest doświadczony dydaktyk z dorobkiem naukowym – dr Dorota Hałaburda.

Samorząd Studentów

W celu poszerzenia kompetencji społecznych Studenci zachęceni są do udziału w działalności Samorządu Studenckiego, który reprezentuje studentów przed władzami WSEwB oraz m.in. poprzez: uczestnictwo w posiedzeniach i komisjach m. in.: do spraw stypendiów naukowych, socjalnych i sportowych, a także w Senacie WSEwB. Samorząd współdecyduje o sprawach Uczelni i najważniejszych sprawach dotyczących studentów w WSEwB, współorganizuje akcje prowadzone na Uczelni i w środowisku akademickim. Dyżury przedstawicieli Samorządu Studenckiego WSEwB odbywają się w terminach zjazdów.

Aktywność sportowa/kulturalna

Uczelnia posiada we własnym budynku w pełni wyposażoną i zmodernizowaną **siłownię**, dzięki czemu wspiera studentów w obszarze aktywności sportowej. Każdy student może podejmować aktywność fizyczną zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami, również w czasie wolnym od zajęć.

Aktywność kulturalna jest kolejnym obszarem, w którym realizują się studenci naszej Uczelni. Wszyscy czynnie włączają się w akcje społeczne i charytatywne, m.in. zbiórka środków dla zwierząt ze schroniska, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy czy wsparcie uchodźców z Ukrainy.

Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

System wsparcia studentów w procesie dydaktycznym ma na celu zachęcenie studentów do aktywnego uczenia się, poszerzania wiedzy w obrębie zainteresowań oraz zdobywania nowych, praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych. U ramach wsparcia oferowane jest:

- Indywidualna organizacja studiów.
- Możliwość zmiany formy studiów (ze stacjonarnych na niestacjonarną lub odwrotnie).
- Możliwość otrzymania urlopu na warunkach opisanych w Regulaminie studiów.
- Prawo ubiegania się o wznowienie studiów w przypadku zaliczenia, co najmniej pierwszego semestru studiów i przerwie nie dłuższej niż 5 lat.
- Indywidualne dostosowanie procesu dydaktycznego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

- Możliwość wyjazdu na studia lub praktyki za granicę w ramach programu Erasmus + (program czasowo zawieszony).
- Dodatkowe lekcje języka polskiego dla obcokrajowców.
- Dostęp do materiałów edukacyjnych na MOODLE.
- Możliwość realizacji studiów na dwóch kierunkach i/lub specjalnościach.

Motywowanie studentów do osiągnięcia lepszych wyników oraz sposoby wsparcia studentów wybitnych

Działania na rzecz motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników obejmuje:

- Realizowanie programu studiów wg indywidualnego toku studiów.
- Możliwość wyboru części przedmiotów. Pozwala to na profilowanie i indywidualizowanie ścieżki.
- Możliwość wyboru grup seminaryjnych zgodnie z zainteresowaniami. Zgodnie z przyjętymi na Uczelni zasadami dyplomowania, przy formułowaniu tematu pracy dyplomowej student w porozumieniu z promotorem, uwzględnia specyfikę kierunku studiów i/lub specjalności, własne zainteresowania i preferencje, dostępność i charakter źródeł związanych z tematyką badawczą.
- Seminaria realizowane są w małych grupach zapewniających bezpośredni kontakt studenta z promotorem i rzeczywiste merytoryczne wsparcie w realizacji pracy dyplomowej.
- Uczestnictwo w Kole Naukowym „Zysk”.
- Zaangażowanie w organizację konferencji naukowych i innych wydarzeń uczelnianych.
- Umożliwienie publikowania w „Equilibrium. Zeszyty Naukowe WSE”.
- Mentoring nauczycieli akademickich w przygotowywaniu publikacji naukowych.
- Zapewnienie dostępu do Biblioteki, której zbiory są zgodne z realizowanym na Uczelni programem studiów.
- Zapewnienie dostępu do pełnotekstowych baz czasopism polskich i zagranicznych.
- Stypendia naukowe Rektora.

Studenci za wysokie wyniki w nauce (powyżej 4,5), bardzo dobre oceny z prac dyplomowych i bardzo dobry wynik z egzaminu dyplomowego otrzymują **dyplomy z wyróżnieniem**.

Wsparcie stypendialne

Studenci Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku objęci są pomocą materialną ze środków budżetu państwa przyznawanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Na podstawie art. 95 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego ustalono regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku dostępny na stronie [ŚWIADCZENIA DLA STUDENTÓW – wse.edu.pl](http://swiadczenia.dla.studentow-wse.edu.pl) Zgodnie z zapisami regulaminu Uczelnia zapewnia studentom pomoc materialną w postaci:

- stypendium socjalnego;
- stypendium specjalnego dla osób z niepełnosprawnościami;
- stypendium Rektora dla najlepszych studentów;
- zapomogi.

Świadczenia są przyznawane na pisemny wniosek studenta.

Studenci są angażowani w projektowanie zmian uczelnianego regulaminu przyznawania pomocy materialnej, a także aktywnie uczestniczą w pracach Komisji stypendialnych oraz współdecydują o podziale środków przeznaczonych na wypłaty stypendiów. Uczelnia dba o odpowiednie kompetencje oraz właściwe przygotowanie pracowników realizujących zadania związane z pomocą materialną.

Wsparcie w planowaniu kariery

Wsparcie studentów w zakresie planowania kariery jest realizowane poprzez działalność Biura Karier, którego celem jest zapewnienie studentom i absolwentom Uczelni jak najlepszych warunków i możliwości wejścia na rynek pracy poprzez:

- organizację i obsługę praktyk zawodowych;
- dostarczanie ofert pracy, stażu i praktyki;
- nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami i instytucjami rynku pracy w celu pozyskiwania i udostępnianie ofert pracy oraz staży zawodowych;
- dostarczanie informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy i aplikowaniu na stanowiska.

Bezpieczeństwo studentów i pracowników Uczelni

W poczuciu odpowiedzialności za bezpieczeństwo studentów, pracowników i osób przebywających w Uczelni oraz korzystających z jej wyposażenia władze Uczelni w oparciu o liczne regulacje prawne podejmują kroki zapewniające **bezpieczne i higieniczne warunki pracy i kształcenia**. Odbywa się to w różnych formach, m.in. poprzez:

- szkolenie BHP nauczycieli i pracowników administracji;
- szkolenie BHP wszystkich studentów;
- monitorowanie spełniania wymagań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i kształcenia w Uczelni;
- przeprowadzanie kontroli stanu pomieszczeń Uczelni i wyposażenia technicznego w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i kształcenia;
- prowadzenie zajęć w pracowniach, laboratoriach oraz zajęć wychowania fizycznego przez osoby przeszkolone w zakresie udzielania pierwszej pomocy;

- prowadzenie zajęć w Uczelni pod nadzorem osoby upoważnionej do prowadzenia tych zajęć, posiadającej odpowiednie przygotowanie gwarantujące przeprowadzenie zajęć zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy;
- uwzględnianie potrzeb osób z niepełnosprawnościami przy organizowaniu i wyposażaniu stanowisk pracy i miejsc kształcenia.

W Uczelni od 2021 r. istnieje regulamin przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu (Zarządzeni Rektora nr 28/2021 z 14.12.2021 r.). Konsekwentne przestrzeganie regulaminów obowiązujących w Uczelni w tym Regulaminu studiów i Kodeksu etyki studenta powoduje radykalne zmniejszenie przypadków łamania przez studentów postanowień tych regulaminów. Proces wychowywania studentów w duchu poszanowania prawa, jest dla władz Uczelni równie ważnym celem, co dobre kształcenie. Uczelnia stanowczo, lecz zgodnie z przyjętymi regulacjami, reaguje na każdy incydent łamania postanowień regulaminów w zakresie porządku i bezpieczeństwa na terenie Uczelni.

WSEwB jest Uczelnią przyjazną i dostępną, realizuje politykę wyrównywania szans i niedyskryminacji przy wykorzystaniu istniejących rozwiązań prawnych, organizacyjnych, technicznych, infrastrukturalnych oraz wspiera każdego studenta w dążeniu do pełni jego rozwoju osobistego i zawodowego. Przejawem tego jest wdrożenie na Uczelni Polityki dostępności, równości szans, niedyskryminacji i wdrażania racjonalnych usprawnień.

Uczelnia zapewnia także techniczne bezpieczeństwo studentom. W 2023 roku został na nowo zaprojektowany i wykonany system oświetlenia awaryjnego dróg ewakuacyjnych w budynku WSEwB. Zaprojektowano i wykonano nową instalację monitoringu wizyjnego. Zamontowano przyciski SOS skorelowane z systemem monitoringu. Zakupiono krzesło ewakuacyjne.

Sposób rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów

Wszystkie uwagi, skargi, prośby i wnioski są na bieżąco rozpatrywane w celu znalezienia optymalnych rozwiązań. Studenci mają wiele możliwości zgłaszania swoich uwag, tradycyjną drogą kontaktu osobistego z Prorektorem ds. studenckich. Mogą także zgłaszać problemy drogą mailową lub standardowym pismem składanym w Dziale spraw studenckich.

Uwagi lub skargi, choć rzadkie, kierowane przez studentów pod adresem nauczycieli mają priorytet w skutecznym ich rozpatrywaniu. Jednym z działań w takich sytuacjach jest hospitacja zajęć i/lub rozmowa z nauczycielem pod adresem którego zgłaszane były uwagi.

Monitorowanie i rozwój systemu wspierania i motywowania studentów

System wspierania i motywowania studentów podlega nieustającemu dostosowywaniu do warunków i wymogów współczesnego świata nauki. Zarówno przez bezpośrednie rozmowy między przedstawicielami Uczelni i studentami, jak i za pośrednictwem studenckich ankiet. Uczelnia posiada system zbierania opinii na temat możliwości dalszego rozwoju i motywacji. Regularnie odbywają się okresowe przeglądy i audyty wsparcia studentów, między innymi ankietowe badanie zadowolenia studentów ze studiów na podstawie, których prowadzone są działania doskonalące.

Inne formy wsparcia

Szerokiego wsparcie studentom udzielają również nauczyciele akademicy, podczas **konsultacji** na terenie Uczelni. Dodatkowo, studenci korzystają z możliwości indywidualnego kontaktu z pracownikami poprzez służbowe skrzynki mailowe.

Istotnym wsparciem dla studentów są funkcjonujące na Uczelni **kanały informacyjne**. Na stronie internetowej znajdują się wszystkie najważniejsze informacje z zakresu kształcenia, organizacji studiów, pomocy materialnej, ale również działalności naukowej i funkcjonowania organizacji studenckich oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Bieżące wiadomości umieszczane są na stronie w aktualnościach, zaś dodatkowym kanałem informacyjnym jest konto facebookowe oraz indywidualne konta studentów, na które pilne informacje przekazywane są za pośrednictwem systemu USOSweb.

Studenci Uczelni mają realny wpływ na przebieg i program studiów, a także warunki, w których odbywa się kształcenie. Dzieje się to między innymi poprzez udział przedstawicieli studentów w Senacie Wyższej Szkoły Ekonomicznej. Spotkania Senatu odbywają się cyklicznie i poruszane są na nim najważniejszej kwestie dotyczące Uczelni.

Podsumowanie

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku realizuje wiele inicjatyw na rzecz wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy. Uczelnia wyróżnia się szczególnie pod względem dostosowania procesu kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami zarówno pod kątem dostosowania infrastruktury jak i wyposażenia kadry w kompetencje umożliwiające zaspokojenie specjalnych potrzeb.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

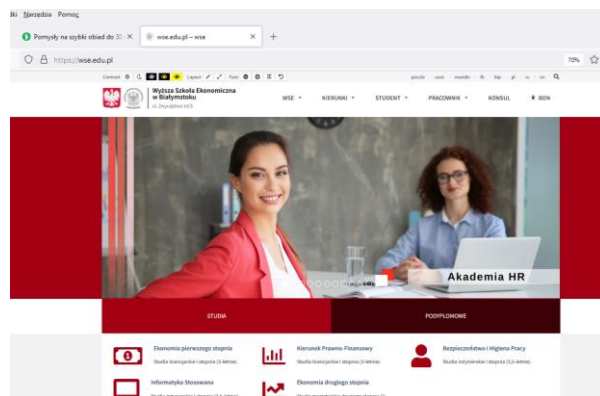
Zakres udostępnianej publicznie informacji jest szeroki i odpowiada potrzebom kandydatów, studentów, absolwentów, pracowników a także pozostałych interesariuszy.

Dostęp do informacji jest możliwy poprzez różne kanały komunikacyjne, od tych bardziej tradycyjnych, jak tablice informacyjne w budynku Uczelni i foldery udostępniane podczas wydarzeń, targów edukacyjnych, aż po stronę internetową, system dedykowany (USOS), portale społecznościowe oraz platformę zdalnego nauczania itp. Kandydaci oraz studenci mają dostęp do wszystkich informacji na temat warunków przyjęć i ukończenia studiów, celu kształcenia, efektów uczenia się. Wszystkie te informacje są dostępne online i w siedzibie Uczelni, w działach obsługujących studentów, tj. Dziale Spraw Studenckich, Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Biurze Karier czy Kwesturze. Informacje są udzielane także telefonicznie i z wykorzystaniem narzędzi komunikacji elektronicznej, np. MS Teams.

Elementy systemu zapewniającego publiczny dostęp do informacji

Strona internetowa – wse.edu.pl

Uczelnia posiada aktualną stronę internetową wse.edu.pl, jest ona głównym kanałem komunikacji ze studentami, pracownikami i innymi interesariuszami. Powstała ona w 2023 roku, w skutek wielomiesięcznych badań mających na celu wypracowanie schematu prezentacji treści odpowiedniej dla szerokiego grona odbiorców. Strona jest responsywna i zgodna z aktualnym standardem WCAG.

Strona ma strukturę hierarchiczną, z wieloma zakładkami, jednak jej organizacja jest przejrzysta i dość łatwo można odnaleźć poszukiwaną informację. Na stronie zebrane są informacje w grupach tematycznych (WSE/ Kierunki/ Student/ Pracownik/ BON).

Na stronie głównej znajdują się informacje o aktualnych wydarzeniach i ogłoszenia.

W zakładce „STUDENT” umieszczone są m.in. plany zajęć, terminy zjazdów, zmiany w rozkładzie, konsultacje czy informacje o sesje egzaminacyjnej. Studenci chętnie także sięgają po informacje o kole naukowym i samorządzie studenckim. W części dotyczącej jakości kształcenia znajdują się m.in. informacje dotyczące Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz coroczne sprawozdanie z realizacji efektów kształcenia, a w części o procesie kształcenia: efekty kształcenia, plany studiów, zasady dyplomowania czy obowiązujące regulaminy.

Kandydat na studia wszelkie niezbędne informacje znajdzie w zakładce „KIERUNKI”. Opisano tu proces rekrutacji, ofertę dydaktyczną obejmującą między innymi sylwetki absolwenta oraz plany i programy studiów.

Oferta Uczelni jest tłumaczona na język angielski i rosyjski, co umożliwi zebranie podstawowych informacji także osobom obcojęzycznym.

Biuletyn Informacji Publicznej

Zgodnie z Ustawą z 3 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i Ustawą o dostępie do informacji publicznej z dnia 6 września 2001 r. z późn. zm. wprowadzono m.in. standardy transparentności dla wszystkich jednostek składających się na system szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce, Uczelnia jest zobowiązana do posiadania własnej strony Biuletynu Informacji Publicznej /BIP/ – [bip_WSEwB](#) stanowi ujednoczony system stron internetowych, stworzony w celu powszechnego udostępniania informacji publicznej. Znajdują się tak wszystkie wewnętrzne akty prawne, tj. Statut, Uchwały Senatu, Zarządzenia Rektora, Regulaminy.

Uniwersytecki System Obsługi Studentów (USOS) -

Na Uczelni funkcjonuje system USOS [Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku - USOSweb](#) , wspiera on obsługę wszystkich rodzajów i poziomów studiów. Stanowi on również narzędzie komunikacji między administracją, dydaktykami, a studentami. W USOS dostępne są sylabusy wszystkich realizowanych przedmiotów w ramach programu studiów.

Przygotowujemy się do uruchomienia systemu w wersji mobilnej.

Archiwum Prac Dyplomowych (APD)

Jest serwisem ściśle współpracującym z Uniwersyteckim Systemem Obsługi Studiów (USOS). Jest to katalog i repozytorium elektronicznych prac dyplomowych powstających na Uczelni. Wspomaga procedurę składania i archiwizacji dla osób zaangażowanych w powstanie pracy: autorów, promotorów, recenzentów, którzy na określonych etapach obsługi pracy dyplomowej mają obowiązek wykonania pewnych zadań. Jest źródłem informacji dla promotorów i recenzentów o zadaniach do wykonania, pracach, recenzjach. Dla pracowników Działu Spraw Studenckich i Prorektor ds. Studenckich jest źródłem informacji o postępie prac w procesie dyplomowania.

Portale społecznościowe

Uczelnia posiada konto na Facebooku (WSEwB oraz WażneSąEfekty). W tym miejscu pojawiają się komunikaty mniej formalne, wiadomości z życia Uczelni, przypomnienia o ważnych wydarzeniach, terminach, a także promowane są kierunki studiów. Aktywność na FB pozwala być blisko studenta, ale także potencjalnego kandydata. Niektóre posty cieszą się sporym zainteresowaniem, generują like'i i komentarze, co pozwala budować relacje w społeczności akademickiej. Dbamy o to, by posty pojawiały się z częstotliwością nie mniejszą niż 1 raz w tygodniu. Z profilem FB zintegrowany jest także komunikator Messenger, co pozwala komunikować się z pracownikami Uczelni na bieżąco.

Platformę zdalnego nauczania

Posiadana platforma zdalnego nauczania MOODLE służy komunikacji pracownik-student i uwzględnia obszar warunków realizacji programu kształcenia. W ramach każdego z nauczanych przedmiotów studenci mają dostęp do prezentacji z zajęć, materiałów do studiowania, testów, ćwiczeń, opisu prac domowych i zaliczeniowych.

System poczty elektronicznej

Na Uczelni funkcjonuje własny system poczty elektronicznej. Wszyscy pracownicy i studenci posiadają adresy mailowe w domenie wse.edu.pl. Obowiązują dwa schematy nazw adresów; tj.

- wśród pracowników obowiązuje imię.nazwisko@wse.edu.pl
- wśród studentów numerindeksu@wse.edu.pl

Ułatwia to komunikację między zainteresowanymi stronami, tj. pracownik-pracownik, student-pracownik, pracownik-student.

Inne źródła informacji

Do innych źródeł upublicznienia informacji przez Uczelnię można zaliczyć informatory, ulotki oraz plakaty, a także bezpośrednie spotkania z potencjalnie zainteresowanymi, np. podczas targów edukacyjnych czy innych imprez o charakterze regionalnym. Broszury z ofertą Uczelni można znaleźć także w miejscach użyteczności publicznej, ale także są dystrybuowane za pomocą naszych parterów i instytucji współpracujących. Za te działania odpowiedzialne jest Biuro Promocji.

Zakres oceny publicznego dostępu do informacji

Ocena publicznego dostępu do informacji odbywa się m.in. w ramach ankiet „Badanie satysfakcji ze studiów w Wyższej Szkole Ekonomicznej” stanowiącej Załącznik Nr 5 do USZJK, prowadzone przez Biuro Karier. W oparciu o wyniki tych ankiet Uczelnia analizuje stronę internetową pod kątem jej czytelności, przydatności dla studenta i atrakcyjności. Weryfikacja treści informacyjnych publikowanych na stronie www, realizowana jest na bieżąco przez kilka różnych jednostek i osób, w szczególności osobami odpowiedzialnymi za monitorowanie dostępności

i jakości informacji o studiach jest Dział Spraw Studenckich. Wszystkie te osoby monitorują aktualność i poprawność zamieszczonych informacji.

Podsumowanie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach wykorzystując różne formy przekazu. Skuteczność form jest stale monitorowana i doskonalona.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Wewnętrzny system zapewniania jakości

Uczelnia, mając na uwadze podnoszenie jakości kształcenia, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia, doskonalenie programów studiów poprzez ich okresowe przeglądy oraz projektowanie efektów uczenia i ich zmiany z interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Dokumentami regulującymi politykę jakości są Uchwała nr 30/09 Senatu WSEwB oraz Zarządzenie Rektora nr 12/2019 z dnia 28.06.2019 r. z późn. zm. (Zarządzenie Rektora nr 28 z dnia 29.12.2023 r)

Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK) opiera się w głównej mierze na realizacji postanowień Procesu Bolońskiego, wytycznych zawartych w standardach i wskazówkach dotyczących zapewnienia jakości kształcenia w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego oraz zapisach ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 roku i ustawy z dnia 22.12.2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Celem USZJK jest systematyczne podnoszenie jakości kształcenia, w szczególności przez:

1. monitorowanie, ocenę i doskonalenie programów oraz efektów uczenia się, jak również analizę planów studiów;
2. doskonalenie organizacji procesu dydaktycznego oraz wspieranie innowacji dydaktycznych;
3. zapewnienie i doskonalenie warunków kształcenia, w tym infrastruktury, zasobów technicznych i bibliotecznych;
4. monitorowanie stosowanych kryteriów, przepisów i procedur oceniania studentów;
5. dbałość o wysoką jakość kadry dydaktycznej, w tym poprzez doskonalenie polityki kadrowej;
6. działania w zakresie zapobiegania plagiatom i ich wykrywania;
7. umiędzynarodawianie procesu kształcenia;
8. stałe monitorowanie systemu zarządzania jakością, obejmującego procesy, które mają wpływ na doskonalenie USZJK;
9. podejmowanie działań doskonalących wynikających z ewaluacji jakości kształcenia;
10. planowanie zmian w zakresie kierunków i programów studiów w odniesieniu do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przedstawione w Tabeli 10.1. narzędzia są podstawą doskonalenia Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, podlegają corocznej ocenie i weryfikacji. Działania doskonalące system są przeprowadzane równolegle z opracowywaniem dorocznego raportu z oceny realizacji zakładanych efektów uczenia się. Szczególna rola w tych działaniach przydzielona jest do roli Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia.

Tabela 10.1. Narzędzia będące elementem doskonalenia Systemu Jakości Kształcenia

ANKIETY			
Charakterystyka narzędzia	Czas realizacji	Rodzaj narzędzia	Podjęwane działania doskonalące
Badanie oczekiwań kandydata	przy naborze	ankieta	<ul style="list-style-type: none"> – ustalanie zasad i planów rekrutacji – aktualizacja oferty – zmiany organizacji procesu kształcenia
Badanie źródeł informacji	przy naborze	ankieta	<ul style="list-style-type: none"> – zmiany strategii marketingowej
Ocena kadry przez studentów	co roku	e-ankieta	<ul style="list-style-type: none"> – planowanie zasobów kadrowych – element raportu oceny realizacji efektów uczenia się
Badanie oczekiwań studenta	co roku	e-ankieta	<ul style="list-style-type: none"> – doskonalenie organizacji procesu kształcenia – zmiany w organizacji pracy administracji – szkolenia pracowników administracji – doskonalenie zasobów bibliotecznych – rozbudowa i unowocześnianie infrastruktury – doskonalenie systemu wymiany informacji
Ocena praktyk zawodowych	po zakończeniu praktyki	ankieta	<ul style="list-style-type: none"> – element raportu oceny realizacji efektów – zmiana/aktualizacje wymagań praktyki – dostosowanie programu praktyki
Ocena realizacji efektów uczenia	co roku	ankieta	<ul style="list-style-type: none"> – modyfikacja programu nauczania – element raportu oceny realizacji efektów uczenia się

Badanie potrzeb i oczekiwań studentów OzN	w miarę potrzeb	ankieta	<ul style="list-style-type: none"> – doskonalenie procesu organizacji kształcenia – doskonalenie infrastruktury
Badanie potrzeb i oczekiwań pracowników OzN	w miarę potrzeb	ankieta	<ul style="list-style-type: none"> – doskonalenie organizacji pracy – doskonalenie infrastruktury
Badanie satysfakcji ze studiów	Po zakończeniu studiów	ankieta	<ul style="list-style-type: none"> – doskonalenie procesu organizacji kształcenia – zmiany w organizacji pracy administracji – szkolenia pracowników administracji – doskonalenie zasobów bibliotecznych – rozbudowa i unowocześnianie infrastruktury – doskonalenie systemu wymiany informacji – element raportu oceny realizacji efektów
HOSPITACJE I OCENA KADRY DYDAKTYCZNEJ			
Charakterystyka narzędzia	Czas realizacji	Rodzaj narzędzia	Podjęmowane działania doskonalące
Hospitacje zajęć dydaktycznych	w miarę potrzeb nie rzadziej niż na 2 lata	Formularz hospitacji	<ul style="list-style-type: none"> – doskonalenia działań motywacyjnych – ocena kadry dydaktycznej – zmiany w sylabusach
Ocena kadry dydaktycznej	co 4 lata lub częściej jeśli sugerują to wyniki ankiet lub hospitacji	Formularz oceny	<ul style="list-style-type: none"> – decyzje kadrowe – wyznaczanie terminów ponownej oceny
INNE ANALIZY			
Charakterystyka narzędzia	Czas realizacji	Rodzaj narzędzia	Podjęmowane działania doskonalące
Monitorowanie	po obronie	ankieta	<ul style="list-style-type: none"> – dopasowanie programów

karier absolwentów	po ukazaniu się raportu	analiza raportów ELA	do aktualnych potrzeb rynku pracy – element raportu oceny realizacji efektów
Monitorowanie wyników sesji egzaminacyjnych	raz w roku		– element raportu oceny realizacji efektów – aktualizacje sylabusu – działania motywujące w odniesieniu do pracowników
Ocena procesu dyplomowania	raz w roku	Arkusze oceny procesu dyplomowania	– doskonalenie wytycznych dla promotorów i recenzentów
KONSULTACJE I SPOTKANIA			
Charakterystyka narzędzia	Czas realizacji	Rodzaj narzędzia	Podejmowane działania doskonalące
Spotkania ze studentami – przed praktykami	przed praktykami	słowna informacja	– Zebranie informacji od studentów na temat oczekiwań w odniesieniu do praktyk
Spotkania ze studentami – przed wyborem specjalności	przed wyborem specjalności	słowna informacja	– Organizacja specjalności zgodnie z sugestiami od studentów
Zebrania Samorządu studenckiego	zgodnie z harmonogramem prac	notatka ze spotkania	– Uwzględnienie wniosków udoskonalających płynących od studentów
Zebrania Kół naukowych	zgodnie z harmonogramem prac	notatka z działalności	– Uwzględnienie sugestii przedstawicieli kół naukowych
Spotkania pracowników dydaktycznych	raz do roku	słowna informacja	– Modyfikacje organizacji procesu kształcenia – modyfikacje
Spotkania pracowników administracyjnych	w miarę potrzeb	słowna informacja	– Modyfikacja procesu obsługi administracyjnej
Rada gospodarcza	w miarę potrzeb przynajmniej raz w roku	protokół ze spotkania	– Modyfikacje programu kształcenia dopasowujące program do zmiennych potrzeb rynkowych

Sposób sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów.

W skład Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (UZJK) wchodzi:

1. Prorektor ds. studenckich;
2. Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia;
3. Kierownicy Katedr;
4. Przedstawiciel Działu Spraw Studenckich;
5. Przedstawiciel Biura Karier;
6. Przedstawiciel studentów wskazany przez Przewodniczącego Samorządu Studenckiego.

Nadzór nad USZJK na szczeblu Uczelni sprawuje Prorektor ds. studenckich. **Zadania Prorektora ds. studenckich** obejmują:

1. koordynację prac i współdziałanie z jednostkami w zakresie działań związanych z zapewnieniem jakości;
2. koordynację działań w ramach systemu akredytacji zewnętrznej;
3. analizę stanu zatrudnienia kadry;
4. nadzór nad przebiegiem ankietyzacji i hospitacji;

Samorząd Studentów – działa na podstawie **Regulaminu Samorządu Studentów** w oparciu i z uwzględnieniem **Kodeksu Etyki Studenta WSEwB**. Opiniuje i składa wnioski dotyczące regulaminu studiów, opiniuje proponowane zmiany w planach i programach kształcenia. Ponadto aktywizuje grono społeczności studenckiej do wypowiedania się na temat powyższych regulacji wewnętrznych Uczelni, oraz zachęca do dyskusji na temat wewnętrznego systemu jakości kształcenia.

Zadania Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia obejmują:

1. opracowanie strategii zapewnienia jakości kształcenia z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie;
2. określenie procedur i polityki zarządzania jakością kształcenia;
3. analiza i doskonalenie programów studiów z uwzględnieniem opinii interesariuszy zewnętrznych oraz wniosków z monitorowania kariery zawodowej absolwentów;
4. analiza i weryfikacja zakładanych efektów uczenia się na danym kierunku dokonywana w porozumieniu z zespołem nauczycieli akademickich tego kierunku;
5. przedstawianie Rektorowi propozycji działań mających na celu doskonalenie procesu kształcenia;
6. analizowanie i publikowanie wyników oceny jakości kształcenia;
7. sporządzanie corocznych sprawozdań z realizacji efektów uczenia się;
8. przedstawianie Senatowi WSEwB corocznego sprawozdania z funkcjonowania USZJK oraz wdrażania projektów działań podnoszących jakość kształcenia;
9. ciągłe doskonalenie USZJK;
10. upowszechnianie najlepszych praktyk dotyczących doskonalenia jakości kształcenia.

Analizy i oceny funkcjonowania USZJK dokonuje Senat WSEwB na podstawie corocznego sprawozdania z funkcjonowania USZJK, stanowiącego załącznik do Sprawozdania z działalności Uczelni.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Projektowanie, monitorowanie i okresowy przegląd programów studiów, i w efekcie tych działań zatwierdzanie, zmiany programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury USZJK, określające zasady okresowego monitorowania oraz aktualizacji programów studiów oraz efektów uczenia się. Działaniom tym przewodniczy Prorektor ds. studenckich wraz z Pełnomocnikiem ds. Jakości Kształcenia. Zarządzenie Rektora nr 12/2019 z dnia 28.06.2019 r. z późn. zm. zarządzenie Rektora nr 28/2023.

W procesie tym biorą udział nauczyciele akademicy, przedstawiciele studentów, Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich oraz interesariusze zewnętrzni. Program studiów tworzony jest i doskonalony zgodnie uwzględniając misję i strategię Uczelni, a także w oparciu o analizę obowiązujących aktów prawnych, analizę zapotrzebowania rynku pracy na określoną wiedzę i umiejętności, a także o wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów. Dodatkowo ustalenia wewnętrzne funkcjonujące w Jednostce określają zasady dotyczące modyfikacji istniejących programów studiów. Senat przed podjęciem ostatecznej decyzji w formie uchwały analizuje zgłoszone propozycje nowych programów studiów lub modyfikacji istniejących, po zasięgnięciu opinii UZJK oraz Samorządu studentów.

Doskonalenie programu kształcenia i jego efektów

Mechanizm mający na celu doskonalenie programu kształcenia i jego efektów uwzględnia m. in.:

- ocenę atrakcyjności programu kształcenia poprzez monitorowanie rynku pracy;
- ocenę procesu kształcenia, prowadzącego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się;
- ocenę jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych i warunków studiowania;
- ocenę organizacji zajęć dydaktycznych, która zapewnić będzie wysoką jakość kształcenia;
- ocenę dbałości o podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej i zapewnienie kadry posiadającej doświadczenie praktyczne;
- ocenę zapewniania właściwych środków wsparcia studentów w ich aktywności i działalności naukowej, dydaktycznej i społecznej;
- skuteczny udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów uczenia się;
- skuteczne organizowanie i zarządzanie zasobami informacyjnymi,
- badanie przydatności efektów uczenia się na rynku pracy.

Projektowanie i doskonalenie programów studiów jest zawsze dziełem zespołu, którym przewodzi Prorektor ds. studenckich, wraz z Pełnomocnikiem ds. Jakości Kształcenia. Wspierani

są przez opiekunów praktyk, zespoły nauczycieli i interesariuszy zewnętrznych. Program studiów tworzony jest i doskonalony w zgodzie z misją i strategią Uczelni, a także w oparciu o analizę aktów prawnych, analizę zapotrzebowania rynku pracy na określoną wiedzę i umiejętności, wzorce międzynarodowe i wzorce krajowe oraz przykłady dobrych praktyk, a także wyniki monitorowania kariery zawodowej absolwentów.

Doskonalenie programów opiera się na wynikach monitorowania, które obejmuje kluczowe obszary oceny jakości kształcenia na każdym etapie studiów w tym dyplomowania oraz przeglądu programu studiów. Przegląd bezpośrednich dokumentów, takich jak sylabusy, z których korzysta w czasie procesu kształcenia nauczyciel i student uwzględnia ocenę treści kształcenia każdego modułu, w tym ich aktualność i spójność z przyjętymi efektami.

Treści sylabusów weryfikowane są także pod kątem dostępu do literatury, prawidłowych zasad oceniania studentów, sposobów weryfikacji efektów, warunków zaliczenia zajęć oraz nakładu pracy studenta.

Ponadto w doskonaleniu programów wykorzystuje się:

- analizę programów pod względem ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa;
- wyniki monitorowania karier absolwentów;
- analizę porównawczą programów z programami o podobnym profilu na innych uczelniach w kraju i zagranicą;
- analizę międzynarodowych wzorców oraz przykłady tak zwanych dobrych praktyk;
- wymagania komisji akredytacyjnych;
- opinię i wnioski nauczycieli i studentów w sprawie organizacji planu studiów, liczby godzin przyporządkowanych różnym formom zajęć;
- opinię i wnioski nauczycieli praktyków w kwestii treści programu kształcących wiedzę i umiejętności praktyczne;
- ocenę spójności programu;
- ocenę kolejności występowania modułów w cyklu kształcenia;
- ocenę systemu ECTS, wymiaru godzin poszczególnych modułów, sekwencji planu studiów i treści sylabusów w kontekście tworzenia spójności procesu kształcenia.

W procesie oceny efektów uczenia się, złożoności tych efektów, stopnia trudności w opanowaniu wiedzy i umiejętności studentów wykorzystuje się między innymi mierniki jakościowe i ilościowe takie jak:

- oceny zaliczeń i egzaminów;
- liczba zaliczeń i egzaminów pozytywnie ocenionych w pierwszym terminie;
- liczba studentów z zaliczeniem warunkowym;
- liczba studentów powtarzających semestr;
- składanie egzaminów dyplomowych w terminie;
- wyniki uzyskane z egzaminów dyplomowych;
- liczba studentów kończących w Uczelni I i II stopień studiów;
- porównywanie ocen średnich z zaliczeń na I i II stopniu studiów;

- odsetek prac dyplomowych odrzuconych przez system antyplagiatowy (JSA);
- wskaźnik rezygnacji ze studiów na skutek trudności w opanowaniu wiedzy i umiejętności;
- wskaźnik rezygnacji ze studiów w czasie trwania pierwszego semestru nauki;
- liczba studentów kontynuujących naukę na II stopniu studiów;
- analiza i wnioski z hospitacji zajęć organizacyjnych i merytorycznych;
- wyniki ankiet przeprowadzanych wśród studentów;
- opinie o studentach opiekunów i kierowników praktyk studenckich;
- opinie pracodawców o studentach odbywających praktyki zawodowe i o absolwentach podejmujących prace w firmach i instytucjach.

Analiza powyższych wskaźników ujęta jest w sprawozdaniu z realizacji efektów uczenia. Na podstawie analizy powyższych wyników mogą być rekomendowane zmiany w programie i efektach uczenia się oraz sposobach ich realizacji. Propozycje zmian są przedstawiane Senatowi po uzyskaniu opinii Samorządu Studenckiego.

W trakcie tego procesu uwzględniany jest szereg postulatów zmian zgłaszanych przez różne grupy interesariuszy, w tym prowadzących zajęcia, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Znaczącym i miłym potwierdzeniem właściwych działań w procesie kształcenia są przypadki powrotu do naszej Uczelni absolwentów w roli nauczycieli praktyków. Przykładem tego może być wprowadzenie do programu studiów w 2023 r. specjalności BHP Business Partner oraz Data Science w Ekonomii, które to powstały jako efekt postulatów grup studentów z kierunków Bezpieczeństwo i Higiena Pracy oraz Informatyka stosowana, którzy chcieliby kontynuować swoją ścieżkę kształcenia w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku.

Zespół odpowiedzialny za projektowanie i doskonalenie programów studiów jest otwarty na dyskusję i argumenty wielu grup, których opinie kształtują działania zespołu.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia

Efekty uczenia się dla kierunku ekonomia zostały opracowane z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4. Prowadzony jest ich systematyczny przegląd, i doskonalenie, czego efektem są zmiany wprowadzone uchwałami senatu nr 11 i 12 z dnia 29.06.2022 r. oraz nr 13 i 14 z 27.06.2023 r.

Tworzenie programu poprzedzone jest:

- omówieniem efektów uczenia się w trakcie spotkań nauczycieli grup przedmiotowych;
- analizą postulatów zgłaszanych przez przedstawicieli pracodawców;
- analizą postulatów samorządu studenckiego i szerokiego grona społeczności studenckiej;
- analizą wyników monitorowania kariery zawodowej absolwentów.

W trakcie roku akademickiego gromadzone są napływające propozycje dotyczące doskonalenia efektów uczenia się kierowane przez nauczycieli, studentów, przedstawicieli pracodawców i absolwentów. W tym zakresie przeprowadza się dyskusje w celu wypracowania ewentualnych

propozycji aktualizacji i zmian. Następnie zmiany są poddawane pod obrady Senatu WSEwB, który jest organem opiniującym. Przygotowując ostateczną wersję efektów uczenia się do uchwały Senatu zasięga się ponownie opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w zakresie elementów wskazanych przez Senat. Efekty zostają przedstawione Rektorowi i Senatowi, który podejmuje decyzję o ich zatwierdzeniu lub odrzuceniu. W przypadku zatwierdzenia efekty uczenia się wchodzą w życie i Senat wydaje uchwałę w sprawie przyjęcia efektów uczenia się, planów i programu studiów. W przypadku odrzucenia efektów uczenia się przez Senat, zostają one przekazane z powrotem do dyskusji i analizy w celu naniesienia dodatkowych zmian, a procedura ich ostatecznego przedstawienia Senatowi zostaje powtórzona.

Weryfikacja i ocena realizacji zakładanych efektów uczenia się zgodnie z Uczelnianym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia przeprowadzana jest po zasięgnięciu opinii nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia na koniec roku akademickiego i obejmuje:

1. ocenę sylabusu i weryfikację zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Prowadzący określa efekty przedmiotowe i formę ich weryfikacji, a następnie umieszcza je w sylabusie. Sylabusy opracowuje się zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 3 do USZJK;
2. proces dyplomowania. Poprzez ocenę pracy dyplomowej dokonywaną przez promotora i recenzenta weryfikowane jest osiągnięcie przypisanych jej efektów uczenia się;
3. praktyki studenckie - efekty uczenia się uzyskiwane przez praktyki studenckie są dopełnieniem koncepcji kształcenia. Weryfikacja efektów następuje zgodnie z regulaminem praktyk oraz procedurą odbywania i dokumentowania praktyk studenckich;
4. wymianę międzynarodową studentów - w trakcie pobytu w zagranicznej uczelni partnerskiej studenci mogą zrealizować część programu kształcenia, a także zweryfikować już posiadaną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne;
5. osiągnięcia kół naukowych - działalność w ich ramach służy doskonaleniu umiejętności prowadzenia badań naukowych;
6. badanie satysfakcji ze studiów w Wyższej Szkole Ekonomicznej – badanie prowadzi się przy użyciu formularza określonego w załączniku nr 5 do USZJK;
7. ewaluację efektów uczenia - badanie prowadzi się przy użyciu formularza określonego w załączniku nr 6 do USZJK;
8. ocenę procesu dyplomowania. Ocenę procesu dyplomowania prowadzi się przy użyciu formularza określonego w załączniku nr 4 do USZJK;
9. przygotowanie sprawozdania z realizacji efektów uczenia się.

Za weryfikację i ocenę realizacji przedmiotowych efektów uczenia się odpowiadają koordynatorzy przedmiotów, a ogólnej oceny realizacji efektów dokonuje co roku UZZJK w formie sprawozdania z realizacji efektów uczenia się które przedkłada Senatowi i upublicznia na stronie Uczelni. Sprawozdanie zawiera zestaw rekomendacji zmian i działań doskonalących.

System oceny prac zaliczeniowych, egzaminacyjnych

Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się z poszczególnych modułów osiąganych przez studentów polega na potwierdzeniu, że zostały spełnione wyspecyfikowane w sylabusach wymagania. Formy weryfikacji efektów uczenia się, metody i techniki kontroli zostały opisane szerzej w Kryterium 3 raportu.

Nauczyciel przedstawia przed rozpoczęciem zaliczenia lub egzaminu szczegółowe warunki zaliczenia. Ocena z zaliczenia lub egzaminu powinna być zgodna z warunkami przedstawionymi w sylabusie. W przypadku, gdy przedmiot prowadzi więcej niż jeden nauczyciel, Prorektor ds. studenckich wyznacza nauczyciela przeprowadzającego egzamin. Dokumentację kolokwium ustnego, egzaminu ustnego problemowego stanowią zestawy pytań. Doboru form weryfikacji efektów uczenia się dokonuje nauczyciel i określa te formy w sylabusie.

System weryfikacji efektów uzyskanych w wyniku odbycia praktyk studenckich

Weryfikacja efektów uczenia się uzyskanych w wyniku odbycia praktyk przebiega na dwóch poziomach: uczelnianym i pracodawcy. Formy weryfikacji efektów uczenia się w przypadku praktyk studenckich, metody i techniki kontroli zostały opisane w **Kryterium 3** raportu.

System sprawdzania końcowych efektów uczenia się - proces dyplomowania

Warunki ukończenia studiów I-stopnia i II-stopnia zostały określone w Regulaminie studiów, oraz w uchwale Senatu w sprawie ustalenia zasad i kryteriów przygotowania a także przebiegu egzaminu dyplomowego w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku. Formy weryfikacji efektów w procesie dyplomowania, metody i techniki kontroli zostały opisane także w **Kryterium 3** raportu.

System monitorowania karier zawodowych na rynku pracy

Zadanie monitorowania karier absolwentów zostało powierzone pracownikom Biura Karier. Badanie przeprowadzane jest cyklicznie w momencie ukończenia studiów w formie wypełnienia Ankiety z satysfakcji ze studiów. Badani są absolwenci wszystkich kierunków i trybów studiów.

Wyniki raportu przedstawiane są władzom Uczelni. Informacje służą do dalszego przetwarzania i wykorzystywania przez Uczelnię. Prowadzenie badań i analiza wyników ogólnopolskiego monitoringu losów ekonomicznych ELA pozwala Uczelni dysponować rzetelną wiedzą na temat: jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, przygotowania absolwentów do podjęcia pracy, oczekiwań co do przyszłej pracy zawodowej, czy sytuacji na rynku pracy.

Monitorowanie losów absolwentów umożliwia bardziej wydajną pracę nad kolejnymi programami kształcenia i wzbogaca jakość proponowanych oraz planowanych i rozważanych udoskonaleń, które były i będą wprowadzane w każdym elemencie procesu jakości kształcenia.

W kontekście wybranych absolwentów, którzy uzyskali dyplom w 2021 r, ponad 88,6% absolwentów studiów I stopnia i 72% absolwentów studiów II stopnia jest zatrudnionych. 57,1% absolwentów studiów I stopnia podejmuje dalsze kształcenia na studiach II stopnia.

Wyniki analiz przedstawiane są w formie corocznego sprawozdania z realizacji efektów uczenia z podaniem rekomendacji zmian i działań doskonalących.

System oceny procesu zarządzania kierunkiem i sposób wykorzystania jej wyników w celu doskonalenia kształcenia, a także ocena skuteczności przyjętych rozwiązań

Ocena procesu zarządzania kierunkiem składa się z weryfikacji poszczególnych składowych wewnętrznego systemu jakości kształcenia. Poniżej zostały one krótko scharakteryzowane.

I. Ocena zasad rekrutacji oraz ocena dostępności informacji na temat kształcenia:

Przeprowadzana jest w oparciu o:

- **analizę corocznych uchwał Senatu dotyczących procesu rekrutacji.**
- **analizę dostępności dla kandydatów aktualnych informacji** o ofercie dydaktycznej. Informacje dla kandydatów o ofercie dydaktycznej są umieszczone na stronie internetowej i w miarę potrzeb aktualizowane.
- **analizę form promocji kierunku i Uczelni.** Formy te, ułatwiające kandydatom dotarcie do informacji na temat oferowanych kierunków studiów. Podstawą oceny realizacji tego elementu są informacje uzyskane z wyników ankiet wypełnianych przez kandydatów przy rekrutacji, oraz informacji przekazywanych przez Dział Promocji w corocznych Sprawozdaniu Rektora, oraz dokumentacja innych wydarzeń i spotkań.
- **ankietyzację kandydatów na studia.** Stosuje się system ankietyzacji kandydatów na studia w celu: określenia czynników decydujących o wyborze studiów w WSEwB, oraz poznania oczekiwań kandydatów w stosunku do programu kształcenia na wybranym kierunku. Wyniki ankiet są analizowane.

W okresie 2022-2023 wprowadzone zmiany dotyczyły m.in.: zmiany strony internetowej i jej struktury w celu uzyskania większej dostępności do informacji o ofercie kształcenia i procesie organizacji studiów; wprowadzenia dodatkowych form promocji kierunku i Uczelni poprzez np. wizyty studyjne w szkołach ponadpodstawowych.

II. Ocena procesu kształcenia

Dokonuje się charakterystyki kierunków studiów, charakterystyki kwalifikacji absolwentów poszczególnych kierunków, analizy i weryfikacji treści programowych poszczególnych przedmiotów, analizy systemu punktów ECTS, ustalenia zakresu formalnych wymagań stawianych pracom dyplomowym, analizy i oceny zgodności zakładanych efektów uczenia się, ich spójności z treściami kształcenia i metodami dydaktycznymi, analizy i oceny zgodności programu studiów z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Ponadto analizuje się i ocenia zgodność sylabusów poszczególnych przedmiotów z programem studiów oraz zakładanymi efektami kształcenia. Dokonuje się także analizy i oceny sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych na każdym etapie kształcenia, w tym końcowych efektów uczenia się.

Ocena procesu kształcenia przeprowadzana jest w oparciu o:

- **analizę programów kształcenia.** Nie rzadziej niż raz w roku dokonuje się przeglądu programów kształcenia pod względem ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i zakładanymi efektami kształcenia, oraz kwalifikacjami związanymi z ukończeniem studiów. W trakcie przeglądu programów kształcenia uwzględniane są opinie kandydatów i studentów o procesie kształcenia, a także wyniki badania losów absolwentów. Analizie podlegają również zebrane i opracowane dokumenty z przeprowadzonych rozmów, wywiadów z interesariuszami zewnętrznymi (przedstawicielami rynku pracy - pracodawcami), oraz opinie nauczycieli. Przegląd dokonywany jest w okresie umożliwiającym skuteczne wprowadzenie ewentualnych zmian. Określa się także, jaki nakład pracy jest niezbędny do zaliczenia danego modułu, to jest do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się i przypisuje się mu odpowiednią do tego liczbę punktów ECTS.
- **analizę zasad zaliczeń i egzaminów.** Uczelnia jasno określa zasady przebiegu zaliczeń, oraz zasady oceniania. Określenie zasad ocen z poszczególnych zajęć leży w kompetencjach poszczególnych nauczycieli modułów. Osobą odpowiedzialną jest Koordynator modułu.

W okresie 2022-2023 w wyniku spotkań UZZJK i spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi dokonano zmian w programach studiów polegających m.in. na dostosowaniu planów studiów w zakresie form kształcenia, usunięcia nieaktualnych i stworzenia nowych specjalności wynikających z zapotrzebowania wskazywanego przez otoczenie. Zmiany te zostały przyjęte uchwałami Senatu Uczelni po wcześniejszej akceptacji przez Samorząd studentów i ekspertów w postaci uchwał nr 11-12/2022 z 29.06.2022 r oraz 13-14/2023 z 27.06.2023 r. Dokonano analizy zasad zaliczeń i egzaminów i zalecenia prawidłowego postępowania przekazano nauczycielom w trakcie szkoleń i spotkań.

III. Ocena organizacji procesu kształcenia

Ten element jakości kształcenia opiera się na:

- **analizie obciążenia nauczycieli akademickich wymiarem zajęć dydaktycznych.** Obciążenie to regulowane jest zapisami Statutu Uczelni, i wymiarem pensum dydaktycznego dla poszczególnych grup nauczycieli akademickich. Podstawą oceny realizacji tego elementu są wykazy protokołów.
- **określeniu liczebności grup.** Liczba studentów w grupie musi gwarantować dostęp wszystkim studentom do wykorzystywanego w trakcie zajęć sprzętu, oraz musi gwarantować, że nauczyciel będzie mógł zrealizować zakładane efekty uczenia się.
- **określeniu organizacji roku akademickiego, sesji zaliczeniowo - egzaminacyjnej.** Dział spraw studenckich planowania dokłada starań, aby w planie zajęć nie tworzyć zbyt długich bloków bez przerw, oraz układać harmonogram tak, aby zminimalizować liczbę tzw. „okienek”. Podstawą oceny realizacji jest dokumentacja corocznych planów zajęć z poszczególnych form studiów, zarządzenia Rektora dotyczące organizacji roku akademickiego oraz harmonogramy sesji zaliczeniowo - egzaminacyjnej.
- **analizie drożności komunikacji student - władze Uczelni.** W celu zapewnienia płynnej komunikacji oraz utrzymywania prawidłowych relacji wprowadzono okresowe i bieżące spotkania Prorektora ds. studenckich z Samorządem Studenckim, a także okresowe spotkania Prorektora ze wszystkimi studentami. Na adres e-mail [dziekanat\[at\]wse.edu.pl](mailto:dziekanat[at]wse.edu.pl)

każdy student może przesłać wszelkiego rodzaju uwagi. Ponadto każdy student ma możliwość indywidualnego spotkania z Prorektorem ds. studenckich, zarówno w tygodniu jak i w wybrane dni zjazdów weekendowych. Podstawą oceny realizacji procedury są sprawozdania ze spotkań, wyniki ankiet, analiza nadesłanych uwag i przyjętych rozwiązań.

- **analizie pomocy dydaktycznych oraz zasobów bibliotecznych.** Zatwierdzanie pomocy dydaktycznych leży w kompetencjach Rektora i dokonywana jest na podstawie sylabusów dostarczonych przez poszczególnych nauczycieli przedmiotów i wniosków nauczycieli zgłaszanych w ramach zebrań tzw. zespołów przedmiotowych. Uczelnia posiada wdrożoną e-learningową platformę Moodle w celu wspomagania procesu kształcenia. Nauczyciele mogą również wnioskować o zakup książek do biblioteki zgodnie z zapotrzebowaniem do prowadzenia przedmiotu. Podstawą oceny realizacji procedury są wykazy pomocy dydaktycznych oraz zasobów bibliotecznych.
- **analizie konsultacji dla studentów.** Terminarz konsultacji wraz z ich lokalizacją podany jest do wiadomości studentów na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń. Uczelnia wdrożyła system w celu zapewnienia studentowi możliwości rezerwacji terminu konsultacji u danego nauczyciela. Podstawą oceny realizacji procedury jest dokumentacja terminarzy konsultacji.

W ramach doskonalenia organizacji procesu kształcenia, zwiększono nakłady na zakup zasobów bibliotecznych (co widoczne jest na rysunku 5.1. w Kryterium 5), wprowadzono audyty badające zapotrzebowanie na wyposażenie oraz w ramach usprawnień organizacyjnych wprowadzono możliwość rezerwacji terminu konsultacji u nauczycieli.

IV. Ocena kadry dydaktycznej

Kadra nauczycieli akademickich oceniana jest w oparciu o:

- ocenę zgodności kwalifikacji z tematyką prowadzonych zajęć,
- ocenę dorobku naukowego w określonej dziedzinie i dyscyplinie naukowej,
- wyniki hospitacji organizacyjnych i merytorycznych przeprowadzane przez Koordynatorów, Prorektora ds. studenckich, Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia lub osoby wskazane przez Rektora,
- wypełnianie standardów etyki zawodowej,
- ocenę doświadczenia zawodowego zdobytego poza szkolnictwem wyższym,
- wyniki ankiet wypełnianych przez studentów.

Podstawą oceny nauczyciela jest arkusz oceny nauczyciela, protokoły pohospitacyjne, dokumentacja ankietyzacji studentów, wykazy publikacji danego nauczyciela oraz/lub dokumentacja poświadczająca doświadczenie zawodowe praktyczne.

Ocena kadry dydaktycznej dokonywana jest regularnie, a wyniki jej poddawane są analizie. Przeprowadzana jest w różnych formach ankiet studenckich przy wykorzystaniu systemu USOS, hospitacji przynajmniej raz na 2 lata oraz przegląd osiągnięć nauczycieli. Wyniki analiz nie wskazują na uchybienia w tej dziedzinie. Uczelnia prowadzi permanentne działania doskonalące w postaci szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne, cyfrowe i organizacyjne.

V. Ocena obsługi administracyjnej

Organizacja działalności Uczelni oparta jest w części o Dział spraw studenckich i Kwesturę. Kompetencje i jakość obsługi świadczonej przez te działy może istotnie wpływać także na jakość usług edukacyjnych. Okresowa ocena kadry administracyjnej pozostaje w kompetencjach bezpośrednich przełożonych – to jest Kierownika dziekanatu i Prorektora ds. studenckich. Składa się na nią opinia studentów wyrażana w ankietach, oraz charakterystyka dotychczasowych osiągnięć (podnoszenie kwalifikacji, udział w szkoleniach).

Dotychczasowa ocena opierała się na analizach ankiet „Badanie satysfakcji ze studiów” w ramach doskonalenia w 2023 r. wprowadzono dodatkowe narzędzia w postaci ankiet badające badanie oczekiwań studenta w trakcie procesu studiowania.

Dokumentowanie działań

Wszystkie działania dotyczące zapewnienia jakości kształcenia są dokumentowane. Informacje dotyczące funkcjonowania procesu dydaktycznego, w tym USZJK zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni. Wyniki ankiet studenckich, dokumenty wraz z notatkami ze spotkań, rozmów z władzami i pracownikami są gromadzone w formie elektronicznej lub/i papierowej, i archiwizowane w odpowiednio opisanych segregatorach, przechowywanych w zamkniętych szafach. Dane gromadzone w ramach systemu umożliwiają regularną ocenę jakości kształcenia, która jest prowadzona zgodnie z opracowywanym raz w roku przez Pełnomocnika Rektora harmonogramem. Służy on monitoringowi wdrażania Strategii rozwoju WSEwB, jak i funkcjonowania USZJK. Wyniki monitorowania jakości kształcenia są analizowane i dyskutowane na posiedzeniach UZdJK, stanowiąc podstawę wprowadzania zmian w realizacji programu kształcenia.

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów uczenia

Studenci jako interesariusze wewnętrzni biorą udział w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów uczenia się na kilku poziomach. Przede wszystkim w ramach współpracy z Zespołem ds. jakości kształcenia, w posiedzeniach Senatu, a także uczestnicząc w obradach innych ciał uczelnianych np. Komisji stypendialnej, Komisji dyscyplinarnej dla studentów.

Ponadto Samorząd Studencki proszony jest o opiniowanie zakładanych efektów uczenia się, oraz planów i programów studiów. Wszyscy studenci mogą wyrażać swoje opinie w ramach procesu ankietyzacji, a także podczas spotkań z Prorektorem ds. studenckich lub nauczycielami.

Nauczyciele jako interesariusze wewnętrzni uczestniczą w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów uczenia się poprzez udział w zebraniach nauczycieli grup przedmiotowych, grup specjalnościowych, a także w czasie obrad Senatu. Każdy nauczyciel może również zgłosić swoje uwagi w trakcie bezpośredniej rozmowy z Prorektorem ds. studenckich lub przesyłając informacje na adres mailowy Rektora, Prorektora ds. studenckich lub Pełnomocnika ds. jakości kształcenia.

W ramach doskonalenia systemu jakości kształcenia Od 2022 roku wprowadzono również szkolenia dla nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne dotyczące przygotowania sylabusów wraz z konsultacjami. Wprowadzono również spotkania zespołów mające na celu kompleksowe spojrzenie na realizowane treści przedmiotowe i możliwości ich doskonalenia.

Przedsiębiorcy jako interesariusze zewnętrzni - uczestniczą w kształtowaniu koncepcji kształcenia i efektów uczenia się według wewnętrznego systemu jakości kształcenia poprzez m.in. ocenianie określonych przez Uczelnię efektów uczenia się dla kierunku przez potencjalnych pracodawców.

Interesariusze zewnętrzni to firmy i instytucje związane z kierunkami studiów, których przedstawiciele i reprezentanci działają aktywnie Radzie Gospodarczej, a także przedsiębiorstwa i instytucje, w których studenci realizują praktyki zawodowe i staże.

Lista wybranych przedsiębiorstw i instytucji współpracujących z Uczelnią w ramach doradztwa merytorycznego, opiniowania programów, realizacji studenckich praktyk zawodowych:

Wybrane organizacje, przedsiębiorstwa, instytucje wspierające proces organizacji nauczania – interesariusze zewnętrzni

- Samorząd województwa podlaskiego
- Starostwo Powiatowe w Białymstoku;
- Starostwo powiatowe w Sokółce
- Urząd Miasta Białystok
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych, O. w Białymstoku;
- Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku;
- Północno-Wschodni Klastr Edukacji Cyfrowej
- Park Naukowo Technologiczny
- Ambasada Kazachstanu w Polsce;
- Politechnika Białostocka
- Instytut Badań Regionalnych, Ukraińskiej Akademii Nauki
- Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita
- AC spółka akcyjna
- Rogowski Development S.A.;
- Infinity group Sp. z o.o.
- Wodociągi Białystok Sp. z o.o.
- Direction group Poland
- Rachunkowość OK Sp. z o.o.
- Kancelaria prawna Fenix Sp. z o.o.
- Pronar S.A.
- Business Care Poland
- Grupa Konsultacyjna Marek Masalski

Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia

Na ocenianym kierunku Ekonomia studia o profilu praktycznym Polska Komisja Akredytacyjna dokonała oceny programowej w 2022 r. (uchwała nr 748/2022), r. Po wizytacji wprowadzono szereg zmian prowadzących do udoskonalenia systemu jakości kształcenia, czego przykładem były wprowadzone zmiany legislacyjne i organizacyjne m.in.:

- zmiany w Programach studiów na kierunku Ekonomia studia I i II stopnia wprowadzone w 2022 r. (uchwały nr 11 i 12/2022 z 29.06.2022 r.) – dotyczące m.in. wprowadzenia uwag powizytacyjnych, których inicjatorem był UZJK polegających na udoskonaleniu efektów uczenia, zmiany formy konwersatorium na wykład konwersatoryjny;
- zmiany w Regulaminie odbywania praktyk zawodowych przez studentów Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku regulaminu praktyk, dotyczące wnioskowanej przez PKA uregulowania kwestii zaliczania pracy zawodowej na poczet praktyk, inicjatorem był UZJK (Uchwałą Senatu nr 18/2022 z 29.06.2022 r.);
- wprowadzeniu z inicjatywy UZJK przeglądów sylabusów pod kątem realizowanych treści, przedmiotowych efektów uczenia, stosowanych metod i kryteriów weryfikacji, pozwoliło to na wprowadzenie zmian w realizowanych przedmiotach dotyczących prezentowanych zmiany treści tematycznych oraz efektów przedmiotowych. W wyniku analizy pojawiła się potrzeba zorganizowania szerszych spotkań w celu omówienia kwestii przekazywanych treści czy wytycznych dotyczących prawidłowego sposobu tworzenia sylabusów, co skutkowało:
 - wprowadzeniem cyklicznych szkoleń dla nauczycieli z zakresu sporządzania sylabusów, inicjatywa Prorektor ds. studenckich i UZJK;
 - wprowadzeniem cyklicznych spotkań zespołów przedmiotowych, inicjatywa Prorektor ds. studenckich i UZJK;
- zmiany w Programach studiów na kierunku Ekonomia studia I i II stopnia wprowadzone w 2022 r. – polegające m.in. na wprowadzeniu z inicjatywy samorządu studenckiego nowych specjalności BHP Bussines Partner, Data science w Ekonomii, zmian sugerowanych przez UZJK polegających na udoskonaleniu efektów uczenia na studiach II stopnia, likwidacji konsultacji jako formy zajęć, (uchwały nr 13 i 14/2023 z 27.06.2023 r.);
- zmiana Zarządzenia nr 12/2019 z dnia 28 czerwca 2019 roku w sprawie zmiany Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku, będąca efektem analizy sprawozdań z realizacji efektów uczenia, przeglądu sylabusów przedmiotów i konsultacji z interesariuszami polegająca na wprowadzeniu nowych narzędzi doskonalących system jakości kształcenia (Zarządzenie nr 28/2023 z dnia 29.12.2023 r.);
- wprowadzenie Zarządzenia Rektora nr 29/2023 z dnia 29.12.2023 r w sprawie wprowadzenia Systemu motywowania pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku, inicjatywa kadr.

Podsumowanie

Polityka jakości, zasady dotyczące projektowania, monitorowania i okresowego przeglądu programów studiów, a także udział w tych procesach interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są określone w uczelnianych przepisach i procedurach dotyczących jakości

kształcenia. Na Uczelni prowadzone są skuteczne działania w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i przeglądu programu studiów, z uwzględnieniem uwag zgłaszanych przez poszczególnych interesariuszy wewnętrznych (kadra prowadząca kształcenie, studenci) i zewnętrznych (pracodawcy, absolwenci kierunku).

Jakość kształcenia na kierunku Ekonomia jest poddawana wewnętrznej oraz zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia. Ocena skuteczności przyjętych rozwiązań w zakresie stopnia osiągania założonych efektów uczenia się oraz jakości kształcenia następuje poprzez: analizę wyników ankiet studenckich, hospitacje zajęć dydaktycznych, badanie losów zawodowych absolwentów. Na kierunku skutecznie działają procedury służące monitorowaniu i aktualizacji programów studiów oraz ocenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także metody analizy danych i opracowania wyników monitorowania realizacji procesu kształcenia w zakresie bieżącego weryfikowania efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	zaleca się wprowadzenie do raportów, opracowywanych jako wyniki analizy danych gromadzonych w procesie oceny programu studiów, elementów interpretacji zebranych danych oraz rekomendacji dotyczących ich wykorzystania, w celu zapewnienia możliwości posługiwania się wynikami działań o charakterze analitycznym do podejmowania czynności naprawczych lub doskonalących w odniesieniu do procesu nauczania;	Coroczne sprawozdanie z realizacji efektów uczenia przeanalizowano pod kątem miarodajności analizy i już w sprawozdaniu za rok 2022 wprowadzono zmiany pozwalające na lepszą interpretację danych i możliwości wprowadzania działań naprawczych, co przynosi już pierwsze rezultaty. Dalsze prace nad doskonaleniem Systemu jakości kształcenia doprowadziły do wprowadzenia narzędzi umożliwiających lepszą weryfikację. Szczegółowe informacje w treści Kryterium 10, szczególnie tabela 10.1. (Zarządzenie nr 28/2023 z dnia 29.12.2023)
2.	zaleca się zaprojektowanie, wdrożenie i stosowanie sposobów monitorowania i doskonalenia programu studiów, umożliwiających kompleksowe podejście do oceny oraz zapewnianiających skuteczność w	Funkcjonujący system zakłada, iż celem USZJK jest systematyczne podnoszenie jakości kształcenia, w szczególności przez m.in: monitorowanie, ocenę i doskonalenie programów oraz efektów uczenia się, jak również analizę planów studiów. Weryfikacja i ocena realizacji zakładanych efektów uczenia się przeprowadzana jest po zasięgnięciu opinii nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia na

	<p>diagnozowaniu nieprawidłowości i ich usuwaniu lub zapobieganiu ich powstawania;</p>	<p>koniec roku akademickiego i obejmuje m.in: ocenę sylabusu i weryfikację zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się; ankietowe badanie satysfakcji ze studiów w Wyższej Szkole Ekonomicznej; coroczne sprawozdania z realizacji efektów uczenia się.</p> <p>Zarządzeniem Rektora Zarządzenie nr 28/2023 z dnia 29.12.2023 wprowadzono zmiany w zarządzeniu nr 12/2019 z dnia 28.06.2019 r. wprowadzające zasady zewnętrznego i wewnętrznego monitorowania i okresowego przeglądu programów i efektów uczenia się wraz z narzędziami będącymi elementem doskonalenia Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (Kryterium 10 - Tabela 10.1). Wypracowanie konkretnych narzędzi, terminów ich stosowania i wyznaczenie osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie i opracowanie wyników pozwoli na skuteczniejszą realizację założonych zadań.</p> <p>W celu udoskonalenia systemu USZJK wprowadzono cykliczny przegląd obowiązujących aktów prawnych i wytycznych odnośnie tworzenia programów i efektów uczenia się w celu wyeliminowania głównych problemów.</p> <p>Wprowadzono od 2022 r. cykliczne spotkania realizowane przy pomocy platformy MS Teams dotyczące realizowanych treści tematycznych</p> <p>Prowadzi się coroczne szkolenia przeprowadzane na początku roku akademickiego dotyczące sporządzania sylabusów przedmiotów uwzględniające aspekt weryfikacji efektów uczenia dotyczących umiejętności praktycznych.</p> <p>Organizowane są spotkania interdyscyplinarnych zespołów umożliwiające kompleksowe podejście do oceny i diagnozowania nieprawidłowości i zapobiegania im.</p> <p>Rezultatem tych działań są zmiany w programach studiów i efektach uczenia, doskonalenie treści przedmiotowych i efektów przedmiotowych w sylabusach przedmiotów, zmiany w strukturze sprawozdania z realizacji efektów uczenia, pozwalające na wskazanie rekomendacji i wprowadzenie dalszych działań naprawczych.</p>
3.	<p>zaleca się podjęcie skutecznych działań pro jakościowych mających na celu zapobieganie powstawaniu błędów i nieprawidłowości —</p>	<p>Zarządzeniem nr 28/2023 z dnia 29.12.2023z dnia 12.2023 r. wprowadzono zmiany w zarządzeniu nr 12/2019 z dnia 28.06.2019 r. wprowadzające zasady zewnętrznego i wewnętrznego monitorowania i okresowego przeglądu programów i efektów uczenia się wraz z narzędziami będącymi elementem doskonalenia</p>

	<p>stanowiących podstawę do sformułowania zaleceń w kryteriach: 1, 2 i 3.</p>	<p>Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Wypracowanie konkretnych narzędzi w formie ankiet, hospitacji, oceny kadry dydaktycznej, spotkań czy innych analiz (wskazanych w kryterium 10 - Tabela 10.1). Określenie terminów ich stosowania i wyznaczenie osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie i opracowanie wyników pozwoli na skuteczniejszą realizację założonych zadań.</p> <p>Dodatkowe działania o charakterze pomocniczym m.in.: Wprowadzenie cyklicznego przeglądu obowiązujących aktów prawnych i wytycznych odnośnie tworzenia programów i efektów uczenia się w celu wyeliminowania głównych problemów, czego efektem jest stałe doskonalenie programów studiów w postaci wprowadzonych zmian (zarządzenia nr 11-12/2022 z 29.06.2022 r oraz 13-14/2023 z 27.06.2023 r. szerzej opisane w Kryterium 10 - Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia). Poprzez cykliczne spotkania z wykładowcami i interesariuszami zewnętrznymi m.in. wchodzącymi w skład Rady Gospodarczej pojawiła się możliwość kompleksowego spojrzenia na pojawiające się problemy, sprzyja to również wymianie doświadczeń. W wyniku spotkań opracowano m.in. nowe koncepcje specjalności na studiach II stopnia – BHP Business Partner oraz Data science w ekonomii.</p>
--	---	---

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• profil praktyczny dostosowany do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego• doświadczona kadra z dużym dorobkiem praktycznym• bardzo dobre wskaźniki relacji liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów umożliwiające indywidualizację procesu kształcenia• dobra opinia studentów i słuchaczy dotycząca jakości kształcenia, oferty, obowiązujących procedur• możliwość budowania interdyscyplinarnej oferty kształcenia dzięki szerokiej ofercie kształcenia• silne relacje ze środowiskiem biznesowym w regionie, w tym aktywna działalność członków Rady Gospodarczej na rzecz rozwoju Uczelni• dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami• wykorzystanie różnorodnych metod kształcenia aktywizujących studentów, w tym metod kształcenia na odległość• posiadane porozumienia dot. organizacji praktyk zawodowych z wieloma podmiotami z regionu, zarówno z sektora prywatnego jak i publicznego• posiadane czasopisma „Equilibrium Zeszyty Naukowe WSE”• nowoczesna infrastruktura własna oraz własna baza noclegowa, dobre zaplecze dydaktyczne (laboratoria komputerowe, nowy sprzęt w salach dydaktycznych, przestrzeń do pracy kreatywnej)• bardzo dobra lokalizacja Uczelni (centrum miasta, w bliskiej odległości od dworców PKP i PKS)• aktualny księgozbiór oraz dostęp do baz danych i bibliotek elektronicznych	<ul style="list-style-type: none">• malejąca liczba studentów• niewielka ilość studentów studiów stacjonarnych• ograniczone fundusze na reklamę, promocję Uczelni• zróżnicowana jakość zajęć dydaktycznych• niepełne wykorzystanie potencjału dydaktyków-praktyków• przeciętny poziom zaangażowania i motywacji wewnętrznej pracowników• ograniczone możliwości finansowe Uczelni

<ul style="list-style-type: none"> • spójność oferty Uczelni z Inteligentnymi specjalizacjami w regionie (głównie ICT, ekonomia) • funkcjonujący system motywacyjny pracowników aktywizujący do wyróżniającej się działalności naukowej i organizacyjnej 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • personalizacja nauczania (tendencje do indywidualizacji podejścia do kształcenia, potrzeb uwzględniania specjalnych potrzeb, praca zgodna ze zdolnościami studenta) • uczestnictwo w lokalnych targach edukacyjnych • utrzymujące się zaufanie interesariuszy zewnętrznych do kwalifikacji i kompetencji zawodowych absolwentów Uczelni • trend interdyscyplinarności nauki i dydaktyki • wzrost popularności trendu „uczenia się przez całe życie” • większe zainteresowanie e-learningiem • nowe specjalność budowane na interdyscyplinarnym potencjale Uczelni; 	<ul style="list-style-type: none"> • niż demograficzny • trendy na komercyjnym rynku Uczelni wyższych • niechęć młodych do zdobywania wykształcenia w ramach edukacji formalnej , deprecjacja wykształcenia na poziomie wyższym • wojna w Ukrainie i jej skutki • silna konkurencja o studentów ze strony Uczelni publicznych i niepublicznych oferujących kształcenie na kierunku ekonomia i pokrewnych • zróżnicowanie poziomu przygotowania kandydatów na studia

Wyniki samooceny, przeprowadzona analiza SWOT zainspirowały nas do wprowadzenia szeregu zmian, które będą wprowadzone w ciągu najbliższych kilku lat:

- program na kierunku Ekonomia będzie wzbogacany o treści z innych obszarów, jak np. nowoczesnych technologii;
- będziemy doskonalić program kształcenia z zakresu specjalności dot. finansów i rachunkowości;
- od października 2024 roku zamierzamy uruchomić nową specjalność, która jest efektem już obecnie prowadzonych rozmów z przedstawicielami ośrodków leczniczych i szpitali;
- będziemy w większym stopniu rozwijać kompetencje miękkie studentów;
- zakładamy odchudzenie programu kształcenia;
- zamierzamy zmienić organizację zajęć;
- zamierzamy wykorzystać trend związany z e-learningiem;
- w szerszym zakresie będziemy propagować indywidualizację i personalizację kształcenia równoległe kształtując poczucie współodpowiedzialności studentów za wyniki uczenia się.

Będziemy wzmocniać współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym i monitorować zapotrzebowanie na nowe kompetencje wśród studentów.

Zamierzamy wspierać rozwój kadry badawczo-dydaktycznej, doskonalić ich warsztat pracy, a dzięki temu wprowadzać nowe metody kształcenia.

